

Cuprins

IV Informări

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Curtea de Conturi

2015/C 422/01	Sinteza rezultatelor obținute în urma auditului anual efectuat de Curte cu privire la întreprinderile comune europene din domeniul cercetării pentru exercițiul financiar 2014	1
2015/C 422/02	Raportul privind conturile anuale ale întreprinderii comune ARTEMIS pentru perioada 1 ianuarie 2014–26 iunie 2014, însoțit de răspunsul întreprinderii comune	9
2015/C 422/03	Raportul privind conturile anuale ale întreprinderii comune Clean Sky pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune	17
2015/C 422/04	Raport privind conturile anuale ale întreprinderii comune ENIAC pentru perioada 1 ianuarie 2014–26 iunie 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune	25
2015/C 422/05	Raport privind conturile anuale ale întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune	33
2015/C 422/06	Raport privind conturile anuale ale întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen” pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsul întreprinderii comune	51
2015/C 422/07	Raport privind conturile anuale ale întreprinderii comune pentru inițiativa privind medicamentele inovatoare pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune	61
2015/C 422/08	Raport privind conturile anuale ale întreprinderii comune SESAR pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsul întreprinderii comune	70
2015/C 422/09	Raport privind conturile anuale ale întreprinderii comune ECSEL pentru perioada 27 iunie 2014–31 decembrie 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune	80

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

CURTEA DE CONTURI

**Sinteza rezultatelor obținute în urma auditului anual efectuat de Curte cu privire la întreprinderile
comune europene din domeniul cercetării pentru exercițiul financiar 2014**

(2015/C 422/01)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-7	2
Informații în sprijinul opiniilor Curții	8-11	3
Rezultatele auditului	12-24	3
Opiniile privind fiabilitatea conturilor	12	3
Opiniile privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	13-15	3
Paragraf de evidențiere a unor aspecte cu privire la contribuția UE la costurile aferente proiectului ITER	16	4
Observații care nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte	17-22	4
Gestiunea bugetară și financiară	18	4
Controalele interne	19-20	5
Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare	21	5
Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei	22	5
Concluzii	23-24	5
ANEXA I – Veniturile întreprinderilor comune (bugetele de venituri prevăzute, drepturile constatate și sumele primite) și schemele de personal ale acestora		6
ANEXA II – Observații formulate de Curte pentru exercițiul 2014		8

INTRODUCERE

1. În conformitate cu dispozițiile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Curtea a auditat conturile anuale aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2014, precum și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora pentru opt întreprinderi comune europene din domeniul cercetării ⁽¹⁾, și anume:

- Fusion for Energy – F4E (ITER) – dezvoltarea energiei de fuziune;
- Clean Sky – tehnologii nepoluante de transport aerian;
- ARTEMIS – sisteme informatice integrate ⁽²⁾;
- IMI – inițiativa privind medicamentele inovatoare;
- ENIAC – nanoelectronică ⁽³⁾;
- FCH – pile de combustie și hidrogen;
- SESAR – proiectul de cercetare privind managementul traficului aerian în contextul cerului unic european; și
- ECSEL – componente și sisteme electronice ⁽⁴⁾.

2. În afară de Uniunea Europeană (reprezentată de Comisie), printre membrii întreprinderilor comune se pot număra diferiți parteneri publici și privați care contribuie la finanțarea activităților desfășurate de aceste întreprinderi. Întreprinderile comune funcționează fie după un model bipartit, la acestea participând Comisia Europeană și sectorul industrial, fie după un model tripartit, la care participă în plus și statele membre ⁽⁵⁾. Întreprinderile comune joacă un rol important în punerea în aplicare a politicii de cercetare în domenii specifice.

3. Ca și în anii anteriori, Curtea a auditat legalitatea și regularitatea operațiunilor. Trebuie precizat însă că 2014 a fost primul exercițiu pentru care conturile anuale ale două întreprinderi comune [Fusion for Energy – F4E (ITER) și SESAR] au fost verificate de un auditor extern independent (societate de audit), în conformitate cu articolul 208 alineatul (4) din Regulamentul financiar al UE și cu articolul 107 alineatul (1) din noul regulament financiar cadru pentru agențiile și alte organisme ale UE. Opinia formulată de Curte cu privire la aceste conturi a luat în considerare activitatea de audit desfășurată de auditorul extern independent, precum și măsurile luate ca răspuns la constatările acestuia. În ceea ce privește celelalte întreprinderi comune, Curtea a efectuat propria sa activitate de audit cu privire la conturile anuale.

4. Această sinteză prezintă o imagine generală a rezultatelor auditurilor anuale efectuate de Curte cu privire la întreprinderile comune pentru exercițiul financiar 2014 și urmărește să faciliteze analiza și compararea rapoartelor specifice elaborate de Curte cu privire la conturile anuale aferente exercițiului 2014 ale întreprinderilor comune. Opiniile și observațiile Curții, precum și răspunsurile întreprinderilor comune se găsesc în rapoartele anuale specifice publicate. Sinteza de față nu reprezintă un raport de audit sau o opinie de audit.

5. Veniturile prevăzute în bugetul pe 2014 al întreprinderilor comune ⁽⁶⁾ s-au ridicat în total la 1,9 miliarde de euro (2,2 miliarde de euro în 2013), adică la 1,6 % din bugetul general al UE aferent exercițiului 2014 (1,7 % în 2013). Din sumele primite, 1 224 de milioane de euro (686 de milioane de euro în 2013) proveneau de la bugetul general al UE și 204 milioane de euro (134 de milioane de euro în 2013) proveneau de la partenerii industriali și de la membrii întreprinderilor comune. Creșterea contribuției Comisiei și a statului-gazdă al ITER pentru F4E în 2014 explică cea mai mare parte a creșterii observate la nivelul sumelor primite.

⁽¹⁾ Două întreprinderi comune au fost înființate în 2014: întreprinderea comună BBI (întreprinderea comună pentru bioindustrii) și întreprinderea comună Shift2Rail. Întrucât aceste două întreprinderi comune nu erau, în 2014, autonome din punct de vedere financiar față de Comisie, Curtea nu a auditat conturile lor anuale.

⁽²⁾ La 27 iunie 2014, ARTEMIS a fuzionat cu întreprinderea comună ENIAC pentru a forma întreprinderea comună ECSEL. Având în vedere această fuziune, auditul Curții referitor la întreprinderea comună ARTEMIS acoperă doar perioada financiară cuprinsă între 1 ianuarie și 26 iunie 2014.

⁽³⁾ La 27 iunie 2014, ENIAC a fuzionat cu întreprinderea comună ARTEMIS pentru a forma întreprinderea comună ECSEL. Având în vedere această fuziune, auditul Curții referitor la întreprinderea comună ENIAC acoperă doar perioada financiară cuprinsă între 1 ianuarie și 26 iunie 2014.

⁽⁴⁾ Întreprinderea comună ECSEL înlocuiește și succedă întreprinderilor comune ENIAC și ARTEMIS, a căror închidere oficială a avut loc la 26 iunie 2014. Auditul Curții referitor la întreprinderea comună ECSEL acoperă astfel doar perioada financiară cuprinsă între 27 iunie și 31 decembrie 2014.

⁽⁵⁾ Întreprinderile comune care funcționează după un model bipartit sunt Clean Sky, IMI, FCH și SESAR. Întreprinderile comune care funcționează după un model tripartit sunt ARTEMIS, ENIAC și ECSEL. În ceea ce privește întreprinderea comună Fusion for Energy – F4E (ITER), membrii acesteia sunt Euratom, reprezentată de Comisia Europeană, statele membre ale Euratom și alte țări care au încheiat cu Euratom acorduri de cooperare în domeniul fuziunii nucleare controlate și care și-au exprimat dorința de a deveni membre (până la 31 decembrie 2014: Elveția).

⁽⁶⁾ Bugetul de venituri prevăzut reprezintă credite de angajament (bugetul definitiv).

6. Personalul întreprinderilor comune numără 432 de funcționari permanenți și agenți temporari (414 în 2013), respectiv sub 1 % din efectivul total de personal al UE prevăzut de bugetul general al Uniunii (a se vedea *anexa I* pentru mai multe detalii în acest sens).

7. În timp ce riscul financiar asociat întreprinderilor comune este limitat în raport cu bugetul total al UE, riscul pentru reputația Uniunii este ridicat: întreprinderile comune reprezintă un instrument esențial pentru implementarea strategiei de cercetare a UE, iar natura lor de parteneriat public-privat le conferă o mare vizibilitate în rândul sectoarelor industriale cu care cooperează.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL OPINIILOR CURȚII

8. În ceea ce privește cele două întreprinderi comune auditate de un auditor extern independent, Curtea a examinat activitatea societăților de audit în conformitate cu standardele internaționale de audit. Curtea a luat în considerare această activitate la formularea opiniei sale de audit cu privire la fiabilitatea conturilor, opinie prezentată în rapoartele anuale specifice.

9. Utilizând activitatea societăților private de audit, Curtea dispune de o asigurare adecvată pentru a-și formula propriile opinii de audit privind fiabilitatea conturilor.

10. În ceea ce privește opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor, de care Curtea continuă să răspundă în mod exclusiv, abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori, precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii și a rapoartelor anuale de activitate. În 2014, auditul a continuat să se axeze în mod special asupra auditorilor *ex post*.

11. În ceea ce privește restul de șase întreprinderi comune, Curtea a continuat să auditeze atât legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, cât și fiabilitatea conturilor.

REZULTATELE AUDITULUI

Opiniile privind fiabilitatea conturilor

12. Conturile finale ale tuturor întreprinderilor comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acestora la 31 decembrie 2014, precum și rezultatele operațiunilor lor și fluxurile lor de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentelor financiare aplicabile și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Opiniile privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

13. În opinia Curții, operațiunile subiacente conturilor anuale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2014 au fost conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative în cazul a cinci (F4E, Clean Sky, FCH, IMI și SESAR) dintre cele opt întreprinderi comune.

14. În ceea ce privește întreprinderile comune ARTEMIS și ENIAC, auditul realizat asupra declarațiilor de cheltuieli aferente proiectelor a fost delegat autorităților naționale de finanțare, în conformitate cu acordurile administrative în vigoare. Întreprinderile comune ARTEMIS și ENIAC au primit rapoarte de audit de la autoritățile naționale de finanțare, însă nu au evaluat în mod sistematic calitatea acestor audituri. Curtea a procedat la o evaluare a strategiilor de audit, inclusiv a

rapoartelor de audit, ale unui număr de trei autorități naționale de finanțare. Metodologiile utilizate nu au permis întreprinderilor comune să calculeze o rată de eroare ponderată fiabilă și nici o rată de eroare reziduală. În consecință, Curtea a concluzionat că informațiile disponibile cu privire la implementarea strategiilor de audit *ex post* ale întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC nu sunt suficiente pentru a se stabili dacă acest instrument esențial de control funcționează în mod eficace ⁽⁷⁾, astfel încât Curtea a emis o opinie cu rezerve ⁽⁸⁾.

15. Întreprinderea comună ECSEL a preluat proiectele întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC. Acordurile administrative încheiate de întreprinderile comune ARTEMIS și ENIAC cu autoritățile naționale de finanțare din statele membre continuă să se aplice și după fuziunea acestor două întreprinderi comune în vederea înființării întreprinderii comune ECSEL ⁽⁹⁾. Ca urmare a situației descrise la punctul 14 anterior, Curtea a emis o opinie cu rezerve și cu privire la întreprinderea comună ECSEL în legătură cu proiectele lansate de ARTEMIS și ENIAC.

Paragraf de evidențiere a unor aspecte cu privire la contribuția UE la costurile aferente proiectului ITER ⁽¹⁰⁾

16. În ceea ce privește întreprinderea comună F4E, contribuția UE la faza de construcție a proiectului ITER a fost evaluată de Consiliu în 2010 ⁽¹¹⁾ la 6,6 miliarde de euro. Există un risc semnificativ ca valoarea acestei contribuții să crească, în principal din cauza schimbărilor survenite în sfera rezultatelor preconizate ale proiectului, dar și din cauza calendarului actual, care este considerat nerealist. Cea mai recentă estimare a deficitului existent până la finalizarea fazei de construcție a proiectului este de 428 de milioane de euro. La momentul desfășurării auditului (martie 2015), întreprinderea comună estima că perioada de timp cu care se va depăși calendarul fazei de construcție din cadrul proiectului este de cel puțin 43 de luni. În ceea ce privește aceste riscuri, întreprinderea comună se află în proces de dezvoltare a unui sistem, la nivelul contractelor, pentru monitorizarea periodică a abaterilor de la costuri, însă nu a actualizat încă evaluarea contribuției sale la proiectul ITER după finalizarea fazei de construcție. Cu toate acestea, întreprinderea comună pregătește în prezent punerea în aplicare a unui plan de acțiune pentru a identifica soluții la principalele constrângeri care afectează în prezent dezvoltarea proiectului.

Observații care nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte

17. Curtea a formulat 55 de observații (55 în 2013) cu privire la toate întreprinderile comune, evidențiind o serie de aspecte importante. *Anexa II* include o prezentare generală a observațiilor formulate. O sinteză a celor mai frecvente observații este prezentată mai jos.

Gestiunea bugetară și financiară

18. Observațiile din această secțiune se concentrează asupra a trei domenii:

- rata de execuție bugetară: rata de execuție bugetară pentru creditele de angajament s-a situat între 90 % și 100 % (cu excepția întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC, în cazul cărora rata de execuție bugetară s-a situat între 38 % și 43 %, reflectând execuția pe parcursul unei perioade de șase luni a creditelor adoptate pentru un an întreg), iar rata de execuție bugetară pentru creditele de plată s-a situat între 74 % și 100 %. Rata de execuție bugetară pentru creditele de plată se ridică la 74 % în cazul întreprinderilor comune FCH și IMI și la 80 % pentru întreprinderea comună SESAR, nivelul acesteia datorându-se în mare parte întârzierilor înregistrate la finanțarea proiectelor;
- cererile de propuneri și implementarea proiectelor: cu excepția întreprinderii comune ARTEMIS, în cazul căreia rata finală a creditelor angajate pentru cererile de propuneri reprezenta numai 48 % (49 % la 31 decembrie 2013) din bugetul total disponibil pentru cheltuieli operaționale pentru întreaga perioadă de funcționare a întreprinderii comune, rata aferentă celorlalte întreprinderi comune a atins un nivel cuprins între 90 % și 100 %;

⁽⁷⁾ ARTEMIS și ENIAC au lansat în 2014 un plan comun de acțiune pentru a atenua această opinie cu rezerve, plan care a inclus vizite la autoritățile naționale de finanțare și examinarea sistemelor acestora.

⁽⁸⁾ Curtea formulează o opinie cu rezerve după ce a obținut probe de audit suficiente și adecvate și concluzionează că denaturările sau cazurile de neconformitate sunt semnificative pentru conturile anuale sau pentru operațiunile subiacente, însă nu au un caracter generalizat. Curtea formulează o opinie cu rezerve și în cazul în care nu poate obține probe de audit suficiente și adecvate pe care să își fundamenteze opinia, iar posibilele efecte asupra conturilor anuale sau asupra operațiunilor subiacente ale imposibilității respective sunt semnificative, însă nu au un caracter generalizat (după cum se arată la punctele 14 și 15). Efectele cu caracter generalizat sunt efectele care, în opinia auditorului, nu sunt limitate la anumite aspecte, conturi sau elemente specifice sau, în cazul în care sunt astfel limitate, ele afectează sau ar putea afecta o proporție considerabilă din situațiile financiare.

⁽⁹⁾ ECSEL continuă să pună în aplicare planul comun de acțiune inițiat de ARTEMIS și de ENIAC în 2014 pentru a atenua această opinie cu rezerve.

⁽¹⁰⁾ Un paragraf de evidențiere a unui aspect este utilizat pentru a atrage atenția cititorilor asupra unei chestiuni care, deși nu este denaturată în mod semnificativ în conturi, prezintă o importanță atât de mare, încât este esențială pentru înțelegerea conturilor de către utilizatori.

⁽¹¹⁾ Concluziile Consiliului din 7 iulie 2010 privind situația ITER (ref. 11902/10).

- instituțiile și organismele UE trebuie să întocmească în fiecare an un raport privind gestiunea bugetară și financiară⁽¹²⁾. Informațiile furnizate de întreprinderile comune în aceste rapoarte nu erau armonizate și erau adesea incomplete. Comisia trebuie să furnizeze orientări cu privire la natura și conținutul pe care ar trebui să le aibă acest tip de raport.

Controalele interne

19. Pentru întreprinderile comune, auditurile *ex post* sunt un instrument esențial pentru a asigura eligibilitatea și exactitatea cheltuielilor declarate de beneficiari și/sau de parteneri. Toate întreprinderile comune, cu excepția ECSEL⁽¹³⁾, au adoptat o strategie de audit *ex post*, iar cinci dintre ele au externalizat efectuarea auditurilor *ex post* către societăți de audit externe și independente. În trei cazuri (a se vedea punctele 14 și 15), Curtea a emis o opinie cu rezerve motivată de caracterul inadecvat al implementării strategiei de audit *ex post*.

20. În ceea ce privește F4E, Curtea ia notă de faptul că s-au realizat progrese semnificative, deși această întreprindere comună lua încă o serie de măsuri-cheie la momentul auditului (martie 2015). Procedurile de achiziții ocupă o poziție de maximă importanță pentru implementarea proiectului ITER de către întreprinderea comună F4E, de aceea competitivitatea lor trebuie în continuare sporită. În ceea ce privește granturile, numărul mediu de propuneri primite a fost doar de una per cerere de propuneri, la fel ca în 2013 și în 2012.

Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare

21. Monitorizarea și raportarea rezultatelor activității de cercetare sunt stabilite de Al șaptelea program-cadru (PC7), care instituie un sistem de monitorizare și de raportare vizând protejarea, diseminarea și transferul rezultatelor activităților de cercetare. Acordurile de finanțare semnate cu membrii și cu alți beneficiari conțin dispoziții specifice incluse de întreprinderile comune cu privire la drepturile de proprietate intelectuală și la diseminarea activităților de cercetare și a rezultatelor acestora. Întreprinderile comune monitorizează punerea în aplicare a acestor dispoziții în diferitele etape ale proiectelor finanțate, fiind înregistrate progrese semnificative cu privire la acest aspect în 2014. Cu toate acestea, în vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute de Orizont 2020 și pentru a contribui cu mai multă eficacitate la difuzarea rezultatelor activităților de cercetare din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru, cooperarea dintre întreprinderile comune și Comisie trebuie să fie consolidată cât mai mult posibil, ținându-se cont în mod special de integrarea într-o măsură mai mare a datelor aferente anumitor întreprinderi comune în sistemele Comisiei.

Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei

22. Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei a fost realizată pe parcursul anului 2013 și la începutul anului 2014. Toate întreprinderile comune (cu excepția F4E) au făcut obiectul acestei evaluări, fiind examinate aspecte precum relevanța, eficiența, eficacitatea și calitatea activității de cercetare. Planurile de acțiune adoptate ca urmare a rapoartelor rezultate erau în curs de implementare în toate întreprinderile comune.

CONCLUZII

23. Toate întreprinderile comune au prezentat conturi fiabile, însă, în cazul a trei dintre ele, Curtea a emis o opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor aferente exercițiului 2014.

24. Se mai pot aduce îmbunătățiri în ceea ce privește procedurile, în special implementarea strategiei de audit *ex post*, cooperarea cu Comisia pe tema integrării rezultatelor activităților de cercetare și, în cazul întreprinderii comune F4E, mecanismele de control al cheltuielilor.

⁽¹²⁾ Articolul 142 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 298, 26.10.2012, p. 1), articolul 93 din Regulamentul delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei (JO L 328, 7.12.2013, p. 42) și articolul 39 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei (JO L 38, 7.2.2014, p. 2).

⁽¹³⁾ ECSEL nu a adoptat încă o strategie de audit *ex post* pentru propriile sale proiecte.

ANEXA I

Veniturile întreprinderilor comune (bugetele de venituri prevăzute, drepturile constatate și sumele primite) și schemele de personal ale acestora

ÎNTPREINDEREA COMUNĂ	Direcția generală sub tutela căreia se află întreprinde- rea comună	Domeniul de po- litică	2014				2013			
			Bugetul de venituri prevăzută (1)	Drepturile consta- tate (2)	Sumele primite (3)	Schema de perso- nal (4) (5)	Bugetul de venituri prevăzută (1)	Drepturile consta- tate (2)	Sumele primite (3)	Schema de perso- nal (4) (5)
1 ARTEMIS (până la 26 iunie 2014)	DG CONNECT	Cercetare	2 224 000	863 193	20 100 000	(15)	32 643 708	32 647 545	20 123 350	15
2 CLEAN SKY	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	229 241 764	189 316 793	98 585 400	37	306 043 097	227 000 428	124 613 566	24
3 ENIAC (până la 26 iu- nie 2014)	DG CONNECT	Cercetare	2 720 633	1 022 580	54 144 250	(15)	1 72 696 508	1 72 608 748	36 529 216	15
4 FUSION FOR ENERGY	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	1 168 825 456	1 168 825 456	720 917 805	262	1 297 013 166	1 296 952 709	245 002 495	262
5 PILE DE COMBUSTIE ȘI HIDROGEN – FCH	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	112 919 000	108 384 000	69 379 993	26	74 482 039	73 672 484	56 393 265	20
6 INIȚIATIVA PRIVIND MEDICAMENTELE INOVATOARE – IMI	DG Cercetare și Inovare	Cercetare	223 294 603	207 433 859	165 627 993	37	255 715 919	254 435 104	125 829 159	36
7 SESAR	DG MOVE	Cercetare	13 119 600	13 046 425	94 753 384	42	84 222 608	64 066 631	77 535 515	42

ÎNTRINDEREA COMUNĂ	Direcția generală sub tutela căreia se află întreprinde- rea comună	Domeniul de po- litică	2014				2013			
			Bugetul de venitu- ri prevăzută ⁽¹⁾	Drepturile consti- tate ⁽²⁾	Sumele primite ⁽³⁾	Schema de perso- nal ⁽⁴⁾	Bugetul de venitu- ri prevăzută ⁽¹⁾	Drepturile consti- tate ⁽²⁾	Sumele primite ⁽³⁾	Schema de perso- nal ⁽⁴⁾
8 ECSEL (începând cu 27 iunie 2014)	DG CONNECT	Cercetare	158 245 086	1 58 318 481	460 000	28	Nu se aplică	Nu se aplică	Nu se aplică	
Total			1 910 590 142	1 847 210 787	1 223 967 872	432	2 222 817 045	2 121 382 649	686 026 566	

⁽¹⁾ Bugetul de venituri prevăzută reprezintă credite de angajament (bugetul definitiv).

⁽²⁾ Drepturile constatate reprezintă angajamente ordonanțate.

⁽³⁾ Sumele primite reprezintă contribuția în numerar adusă în cursul exercițiului de Comisia Europeană.

⁽⁴⁾ Bugetul definitiv

⁽⁵⁾ ARTEMIS și ENIAC au fuzionat la 27 iunie 2014 formând întreprinderea comună ECSEL. Numărul lor total de 30 de posturi a fost transformat în 28 de posturi în cadrul ECSEL. Numărul total de posturi la 31 decembrie 2014 era, prin urmare, de 432.

ANEXA II

Observații formulate de Curte pentru exercițiul 2014

	Gestiunea bugetară și financiară				Controale-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale întreprinderii comune			Alte aspecte și examinarea situației acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare							
	Execuția bugetară și finanțarea multianuală	Prezentarea conturilor	Cerțile de propuneri	Acordul-cadru multilateral	Sistemele de control intern și sistemele contabile	Achizițiile pentru activitățile operaționale și granturile	Implementarea strategiei de audit ex post	Funcția de audit intern și Serviciul de Audit Intern al Comisiei	Cadrul juridic	Monitorizarea și raportarea rezultatelor activităților de cercetare	Drepturile de proprietate intelectuală și politica industrială	Conflictele de interese	Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei	Contribuția UE la faza de construcție din cadrul proiectului ITER	Altele
1 ARTEMIS	x		x				x ⁽¹⁾	x	x		x				
2 CLEAN SKY	x				x			x	x		x	x			
3 ENIAC	x						x ⁽¹⁾	x							
4 FUSION FOR ENERGY	x	x			x	x		x		x	x		x ⁽¹⁾	x	
5 PILE DE COMBUSTIE ȘI HIDROGEN – FCH	x		x		x			x	x		x	x			
6 INITIATIVA PRIVIND MEDICAMENTELE INOVATOARE – IMI	x				x			x	x		x	x			
7 SESAR	x			x				x	x		x	x			
8 ECSEL	x				x		x ⁽¹⁾	x	x		x				
Subtotaluri	8	1	3	1	5	1	3	6	8	5	1	7	4	1	1
Total			13			9					33				

⁽¹⁾ Aceste observații sunt prezentate în secțiunea privind opinia de audit în cadrul raportului aferent.

RAPORTUL**privind conturile anuale ale întreprinderii comune ARTEMIS pentru perioada 1 ianuarie 2014–
26 iunie 2014, însoțit de răspunsul întreprinderii comune**

(2015/C 422/02)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-4	10
Informații în sprijinul declarației de asigurare	5	10
Declarația de asigurare	6-16	10
Opinia privind fiabilitatea conturilor	11	11
Argumentele care stau la baza exprimării opiniei cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	12-14	12
Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	15	12
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	17-18	12
Execuția bugetului	17	12
Cererile de propuneri	18	12
Alte aspecte	19-22	13
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	19-22	13

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună ARTEMIS, cu sediul la Bruxelles, a fost creată în decembrie 2007⁽¹⁾ pentru o perioadă de 10 ani și a funcționat în mod autonom din 2009. La 27 iunie 2014, întreprinderile comune ARTEMIS și ENIAC⁽²⁾ au fuzionat în vederea creării întreprinderii comune Componente și sisteme electronice pentru o poziție de lider a Europei (ECSEL)⁽³⁾. Întreprinderea comună ECSEL și-a început activitatea la 27 iunie 2014 și va funcționa timp de 10 ani. Având în vedere această fuziune, prezentul raport privind întreprinderea comună ARTEMIS acoperă doar perioada financiară cuprinsă între 1 ianuarie și 26 iunie 2014.
2. Principalul obiectiv al întreprinderii comune era de a defini și de a implementa o „agendă de cercetare” în vederea dezvoltării de tehnologii-cheie pentru sistemele informatice integrate din diferite sectoare de aplicare, în scopul consolidării competitivității și a durabilității europene și al facilitării apariției unor noi piețe și aplicații pentru societate⁽⁴⁾.
3. Membrii fondatori ai întreprinderii comune ARTEMIS erau Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, anumite state membre ale UE (Belgia, Danemarca, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Italia, Ungaria, Țările de Jos, Austria, Portugalia, România, Slovenia, Finlanda, Suedia și Regatul Unit) și ARTEMIS-IA, o asociație reprezentând întreprinderi și alte organizații din domeniul cercetării, active în sectorul sistemelor informatice integrate în Europa. În 2009, Republica Cehă, Cipru, Letonia și Norvegia au devenit, la rândul lor, membri ai întreprinderii comune, iar Polonia le-a urmat în 2012.
4. Contribuția maximă care putea fi acordată de UE pentru acoperirea costurilor de funcționare și a celor legate de activitățile de cercetare ale întreprinderii comune era de 420 de milioane de euro, sumă care urma să fie finanțată de la bugetul celui de Al șaptelea program-cadru⁽⁵⁾. La această sumă se adăuga o contribuție din partea asociației ARTEMIS-IA, în valoare de maximum 30 de milioane de euro, pentru costurile de funcționare. De asemenea, statele membre ale ARTEMIS aduceau contribuții în natură pentru costurile de funcționare (prin facilitarea implementării de proiecte) și contribuții financiare al căror cuantum reprezenta de cel puțin 1,8 ori contribuția UE. Organizațiile din domeniul cercetării care participau la proiecte trebuiau să aducă și ele contribuții în natură.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

5. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

6. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:
 - (a) conturile întreprinderii comune ARTEMIS, care cuprind situațiile financiare⁽⁶⁾ și rapoartele privind execuția bugetară⁽⁷⁾ pentru perioada 1 ianuarie 2014–26 iunie 2014; și
 - (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 74/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a „întreprinderii comune ARTEMIS” în scopul punerii în aplicare a unei inițiative tehnologice comune privind sistemele informatice integrate (JO L 30, 4.2.2008, p. 52).

⁽²⁾ Întreprinderea comună ENIAC a fost instituită prin Regulamentul (CE) nr. 72/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 (JO L 30, 4.2.2008, p. 21) cu scopul de a defini și de a pune în aplicare o „agendă de cercetare” în vederea dezvoltării de competențe-cheie pentru nanoelectronică.

⁽³⁾ Întreprinderea comună ECSEL a fost înființată prin Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 (JO L 169, 7.6.2014, p. 152).

⁽⁴⁾ În anexă sunt prezentate în mod sintetic și în scop informativ competențele și activitățile întreprinderii comune.

⁽⁵⁾ Al șaptelea program-cadru, adoptat prin Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 412, 30.12.2006, p. 1), reunește într-un cadru unic toate inițiativele UE din domeniul cercetării și joacă un rol crucial în îndeplinirea obiectivelor de creștere, de competitivitate și de ocupare a forței de muncă. Acest program reprezintă, de asemenea, un element-cheie al Spațiului european de cercetare.

⁽⁶⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽⁷⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

Responsabilitatea conducerii

7. În conformitate cu articolele 16 și 22 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei ⁽⁸⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽⁹⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
- (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficace și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

8. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului ⁽¹⁰⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

9. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

10. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

11. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune pentru perioada 1 ianuarie 2014–26 iunie 2014 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 26 iunie 2014, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru perioada încheiată la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

⁽⁸⁾ JO L 38, 7.2.2014, p. 2.

⁽⁹⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽¹⁰⁾ Articolul 47 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014.

Argumentele care stau la baza exprimării opiniei cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

12. Strategia de audit *ex post* a întreprinderii comune⁽¹¹⁾, adoptată printr-o decizie a Consiliului de conducere la 25 noiembrie 2010 și modificată la 20 februarie 2013, constituie un instrument-cheie⁽¹²⁾ pentru evaluarea legalității și regularității operațiunilor subiacente. Plățile efectuate în 2014 în legătură cu certificatele de acceptare a costurilor emise de autoritățile naționale de finanțare din statele membre s-au ridicat la 5,9 milioane de euro, respectiv 37 % din totalul plăților.

13. Deși auditul declarațiilor de cheltuieli aferente proiectelor a fost delegat autorităților naționale de finanțare, acordurile administrative semnate cu acestea nu conțin dispoziții practice privind auditurile *ex post*.

14. Rapoartele de audit primite de întreprinderea comună de la autoritățile naționale de finanțare acopereau aproximativ 46 % (începând din aprilie 2015) din costurile legate de proiectele finalizate. Întreprinderea comună nu a evaluat însă calitatea acestor audituri⁽¹³⁾. Curtea a realizat o evaluare a strategiilor de audit, inclusiv a rapoartelor de audit, elaborate de trei autorități naționale de finanțare, în urma căreia a reieșit că metodologiile utilizate de aceste autorități nu permiteau întreprinderii comune să calculeze o rată de eroare ponderată fiabilă și nici o rată de eroare reziduală. Prin urmare, nu este posibil să se concluzioneze dacă auditurile *ex post* funcționau în mod eficace și dacă acest instrument esențial de control permitea obținerea unei asigurări suficiente privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente.

Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

15. În opinia Curții, cu excepția posibilelor efecte ale aspectului descris la punctele 12-14, care prezintă argumentele aflate la baza exprimării opiniei cu rezerve, operațiunile subiacente conturilor anuale aferente exercițiului financiar încheiat la 26 iunie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

16. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ**Execuția bugetului**

17. Bugetul stabilit inițial pentru 2014 a inclus credite de angajament, în valoare de 2,2 milioane de euro, pentru cheltuielile de funcționare. Bugetul nu cuprindea credite de angajament pentru activități operaționale, ca urmare a proiectului de fuzionare a întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC în 2014 pentru a crea întreprinderea comună ECSEL, care va fi responsabilă de cererea de propuneri din 2014. Rata de utilizare a creditelor de angajament administrative a fost de 38 % deoarece fuziunea a avut loc în iunie, în timp ce bugetul a fost adoptat pentru întregul an.

Cererile de propuneri

18. Regulamentul Consiliului de înființare a întreprinderii comune a avut în vedere un buget total maxim de 410 milioane de euro pentru acoperirea cheltuielilor operaționale. La momentul fuziunii, valoarea creditelor angajate pentru cererile de propuneri se ridică la 198 de milioane de euro (48 % din bugetul total). Potrivit regulamentului Consiliului de înființare a întreprinderii comune ARTEMIS, aceasta din urmă trebuie să respecte un raport de 1 la 1,8 între contribuția UE și contribuția statelor membre. Restricțiile bugetare aplicate de statele membre nu au permis însă angajarea restului de buget (52 %).

⁽¹¹⁾ Acordul general de finanțare dintre Comisia Europeană și întreprinderea comună prevede că „întreprinderea comună, prin consiliul său competent, adoptă strategia de audit *ex post* cu scopul de a furniza o asigurare rezonabilă cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente”. Acordul menționat mai prevede că „strategia de audit *ex post* se bazează pe examinarea procedurilor și a unui eșantion de operațiuni pentru toți beneficiarii sau pentru un eșantion de beneficiari și, mai ales, reflectă în mod adecvat riscurile existente”.

⁽¹²⁾ Articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 74/2008 prevede că „întreprinderea comună ARTEMIS se asigură că interesele financiare ale membrilor săi sunt protejate în mod corespunzător, realizând sau desemnând responsabilitatea realizării de controale interne și externe corespunzătoare” și că aceasta „efectuează controale la fața locului și audituri financiare pe lângă beneficiarii fondurilor publice ale întreprinderii comune ARTEMIS. Aceste controale și audituri pot fi efectuate fie direct de către întreprinderea comună ARTEMIS, fie de către statele membre ale ARTEMIS, în numele acesteia. Statele membre ale ARTEMIS pot efectua, după cum consideră necesar, orice alte controale și audituri în rândul beneficiarilor fondurilor naționale ale acestora și comunică rezultatul întreprinderii comune ARTEMIS”.

⁽¹³⁾ Potrivit strategiei de audit *ex post* adoptate de Consiliul de conducere al întreprinderii comune ARTEMIS, aceasta trebuie să evalueze cel puțin o dată pe an dacă informațiile primite de la statele membre ale ARTEMIS furnizează o asigurare suficientă în ceea ce privește regularitatea și legalitatea operațiunilor executate.

ALTE ASPECTE**Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare**

19. Noul regulament financiar aplicabil bugetului general al Uniunii ⁽¹⁴⁾ a fost adoptat la 25 octombrie 2012 și a devenit aplicabil la 1 ianuarie 2013 ⁽¹⁵⁾. Regulamentul financiar-tip pentru organismele de parteneriat public-privat, la care se face referire la articolul 209 din noul Regulament financiar, nu a intrat însă în vigoare decât la 8 februarie 2014 ⁽¹⁶⁾. Din cauza fuziunii care a condus la crearea întreprinderii comune ECSEL, regulamentul financiar al întreprinderii comune nu a fost modificat.
20. Articolul 6 alineatul (2) din regulamentul Consiliului de înființare a întreprinderii comune ARTEMIS prevede că aceasta dispune de o structură proprie de audit intern. La momentul fuziunii, această funcție nu era încă creată.
21. Carta privind misiunea Serviciului de Audit Intern al Comisiei a fost adoptată de Consiliul de conducere la 25 noiembrie 2010. Având în vedere fuziunea pentru crearea întreprinderii comune ECSEL, regulamentul financiar al întreprinderii comune nu a fost modificat pentru a include dispoziția din regulamentul-cadru referitoare la competențele auditorului intern al Comisiei.
22. La momentul auditului, întreprinderea comună nu dispunea de o procedură scrisă detaliată cu privire la modul de gestionare a conflictelor de interese.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 20 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Articolul 214 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, cu excepțiile menționate.

⁽¹⁶⁾ Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014.

ANEXĂ

Întreprinderea comună ARTEMIS (Bruxelles)**Competențe și activități**

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p><i>(articolele 187 și 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)</i></p>	<p>Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind Al șaptelea program-cadru prevede posibilitatea acordării unor contribuții din partea Uniunii pentru crearea unor parteneriate de tip public-privat pe termen lung sub forma unor inițiative tehnologice comune, care pot fi implementate prin intermediul unor întreprinderi comune în înțelesul articolului 187 din tratat.</p> <p>Regulamentul (CE) nr. 74/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a „întreprinderii comune ARTEMIS” în scopul punerii în aplicare a unei inițiative tehnologice comune.</p>
<p>Competențele întreprinderii comune</p> <p><i>[Regulamentul (CE) nr. 74/2008 al Consiliului]</i></p>	<p>Obiective</p> <ul style="list-style-type: none"> — Întreprinderea comună ARTEMIS contribuie la implementarea celui de Al șaptelea program-cadru definind și punând în aplicare părți semnificative ale agendei strategice de cercetare a ARTEMIS în vederea dezvoltării de tehnologii-cheie pentru sistemele informatice integrate, creând un parteneriat durabil între sectorul public și cel privat și stimulând și sporind investițiile publice și private în sectorul sistemelor integrate în Europa. — Întreprinderea comună urmărește să asigure o coordonare și o sinergie eficace a resurselor și a finanțării din partea sectorului industrial, a programului-cadru, a programelor naționale de cercetare și dezvoltare și a programelor interguvernamentale de cercetare și dezvoltare, contribuind astfel la consolidarea creșterii, a competitivității și a dezvoltării durabile a Europei în viitor. — ARTEMIS urmărește să promoveze colaborarea între toate părțile interesate, cum ar fi sectorul industrial, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), autoritățile naționale și regionale, centrele academice și de cercetare, reunind și canalizând efortul de cercetare. — Întreprinderea comună adoptă o agendă de cercetare convenită de comun acord, care respectă îndeaproape recomandările agendei strategice de cercetare elaborate de platforma tehnologică ARTEMIS. Această agendă de cercetare identifică și reexaminează, la intervale periodice, prioritățile de cercetare în vederea dezvoltării și a adoptării unor tehnologii-cheie pentru sistemele informatice integrate din diferite sectoare de aplicare, în scopul consolidării competitivității europene și al facilitării apariției unor noi piețe și aplicații importante pentru societate. — Întreprinderea comună va sprijini activitățile de cercetare și dezvoltare prin cereri de propuneri deschise și competitive, publicate anual, cu scopul de a atrage cele mai bune idei și capacități de cercetare existente în Europa în domeniul sistemelor informatice integrate. Propunerile prezentate ca răspuns la cererile publicate de întreprinderea comună ARTEMIS sunt supuse unei evaluări tehnice și unui proces de selecție desfășurat cu ajutorul unor experți independenți. Prin acest proces se asigură faptul că repartizarea fondurilor publice ale întreprinderii comune respectă principiul tratamentului egal, al excelenței și al concurenței.
<p>Organizare</p>	<p>Consiliul de conducere este organul de conducere al întreprinderii comune. Echipa executivă este condusă de directorul executiv, în timp ce sectorul industrial (care include întreprinderi de mari dimensiuni, întreprinderi mici, precum și institute academice și de cercetare) este reprezentat de Asociația Industrială ARTEMIS (ARTEMIS-IA). ARTEMIS-IA desemnează președintele Consiliului de conducere și membrii Comitetului pentru industrie și cercetare, comitet care este responsabil de programul de activitate tehnică. Sectorul public (statele membre participante și Comisia Europeană) sunt reprezentate individual în cadrul Consiliului de conducere și al Consiliului autorităților publice, care este responsabil de aspectele financiare.</p>

Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014	Bugetul 2 554 510 euro pentru angajamente. 30 330 178 de euro pentru plăți (activități operaționale). Situația personalului la 26 iunie 2014 15 posturi prevăzute în schema de personal (8 agenți temporari și 7 agenți contractuali); dintre acestea, 13 posturi erau ocupate și erau repartizate după cum urmează: activități operaționale (8); sarcini administrative (5); sarcini mixte (0).
Activități și servicii furnizate în 2014	A se consulta ultimul raport anual de activitate al întreprinderii comune (pentru 2013), disponibil la adresa http://www.artemis-ju.eu/reference_documents

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună ARTEMIS.

RĂSPUNSUL ÎNTREPRINDERII COMUNE

13. Întreprinderea comună ARTEMIS a încheiat acorduri cu autoritățile naționale de finanțare în limitele stabilite de Regulamentul (CE) nr. 74/2008 al Consiliului ⁽¹⁾ care încredințează autorităților naționale de finanțare sarcina de a defini costurile totale, pe baza acordurilor de grant „în conformitate cu normele naționale, în special în ceea ce privește criteriile de eligibilitate și alte cerințe financiare și juridice necesare”. Regulamentul respectiv nu conferă întreprinderii comune competența de a defini norme pentru autoritățile naționale de finanțare și nu o împuternicește pe aceasta să efectueze controale la fața locului și audituri în rândul autorităților naționale de finanțare. Aceste neajunsuri au fost recunoscute și atenuate în Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune ECSEL care împuternicește întreprinderea comună să acorde granturile UE cu respectarea strictă a procedurilor Orizont 2020.

14. Întreprinderea comună ECSEL confirmă faptul că, potrivit evaluărilor sale detaliate ale sistemelor naționale de asigurare, acestea pot oferi o protecție rezonabilă a intereselor financiare ale membrilor întreprinderii comune, dar, așa cum a indicat Curtea de Conturi Europeană, metodologiile naționale nu permit calculul unei rate de eroare ponderate sau al unei rate de eroare reziduale pentru proiectele lansate în cadrul întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC. Această dificultate tehnică, deși nu duce la un aviz negativ al Curții, o împiedică totuși pe aceasta, în mod firesc, să confirme legalitatea și regularitatea operațiunilor fără formularea unei rezerve.

20. Imediat după fuziunea întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC în întreprinderea comună ECSEL, funcția de capacitate internă de audit a fost stabilită – la 4 iulie 2014 – de Consiliul de conducere al întreprinderii comune ECSEL, cu responsabilități atât pentru programele aflate încă în desfășurare ale întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC, cât și pentru cele ale întreprinderii comune ECSEL.

22. Consiliul de conducere al întreprinderii comune ECSEL a adoptat o politică cuprinzătoare de prevenire a conflictelor de interese.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 74/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a întreprinderii comune ARTEMIS.

RAPORTUL**privind conturile anuale ale întreprinderii comune Clean Sky pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune**

(2015/C 422/03)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-5	18
Informații în sprijinul declarației de asigurare	6	19
Declarația de asigurare	7-14	19
Opinia privind fiabilitatea conturilor	12	20
Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	13	20
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	15-16	20
Execuția bugetului	15	20
Finanțarea multianuală	16	20
Alte aspecte	17-19	20
Controalele-cheie și sistemele de supraveghere	17	20
Cadrul juridic	18	21
Funcția de audit intern și Serviciul de Audit Intern al Comisiei	19	21
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	20-23	21
Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare	20-21	21
Conflictele de interese	22	21
Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei	23	21

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune în sectorul aeronauticii (denumită în continuare „întreprinderea comună Clean Sky”), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în decembrie 2007 ⁽¹⁾ pentru o perioadă de 10 ani și funcționează în mod autonom de la 16 noiembrie 2009. La data de 6 mai 2014 ⁽²⁾, Consiliul a adoptat un nou regulament care a abrogat regulamentul inițial de înființare și a încredințat sarcini noi întreprinderii comune [denumite în continuare „întreprinderea comună Clean Sky 2” ⁽³⁾] în cadrul Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 ⁽⁴⁾, prelungind durata de existență a acesteia până la 31 decembrie 2024.

2. Obiectivul întreprinderii comune Clean Sky 2 este să contribuie la finalizarea activităților de cercetare inițiate în contextul celui de Al șaptelea program-cadru ⁽⁵⁾ și la îmbunătățirea impactului de mediu al tehnologiilor aeronautice, precum și la dezvoltarea în Europa a unei industrii aeronautice și a unui lanț de aprovizionare puternice și competitive la nivel global. Obiectivele întreprinderii comune Clean Sky 2 se înscriu în domeniul transportului inteligent, ecologic și integrat ⁽⁶⁾ aferent pilonului privind provocările societale din cadrul programului Orizont 2020.

3. Activitățile de cercetare coordonate de întreprinderea comună cuprind: (a) șase sectoare tehnologice continuate care se axează pe activități demonstrative, intitulate „demonstratori tehnologici integrați” (DTI), și care implementează proiectele aferente celui de Al șaptelea program-cadru; și (b) nouă sectoare tehnologice noi, care se axează pe activități demonstrative și care implementează proiectele din cadrul programului Orizont 2020:

- trei demonstratori tehnologici integrați (DTI);
- trei platforme inovatoare de demonstrație în domeniul aviației (IADP);
- trei activități transversale (AT), care includ evaluatorul de tehnologii.

4. În temeiul noului regulament, membrii întreprinderii comune sunt Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, responsabilii din sectorul industrial care se ocupă de DTI/IADP/AT, precum și ceilalți membri ai întreprinderii comune nou înființate, care vor fi selectați prin intermediul unor cereri de propuneri deschise și competitive și își vor asuma statutul de parteneri de bază. Asociații întreprinderii comune Clean Sky în contextul celui de Al șaptelea program-cadru își vor păstra acest statut până la finalizarea activităților și a acțiunilor lor de cercetare inițiate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 71/2008.

5. Contribuția maximă a Uniunii Europene la întreprinderea comună Clean Sky în contextul celui de Al șaptelea program-cadru, contribuție care acoperă cheltuielile de funcționare și pe cele legate de activitățile de cercetare, era de 800 de milioane de euro. Contribuția financiară a Uniunii Europene la întreprinderea comună Clean Sky 2 în contextul programului Orizont 2020 se va ridica la 1,755 miliarde de euro. Responsabilii și partenerii de bază ai întreprinderii comune trebuie să participe la program cu un nivel minim de contribuție privată de 2 193,7 milioane de euro pe întreaga durată de existență a întreprinderii comune ⁽⁷⁾ și care include contribuțiile destinate activităților suplimentare ⁽⁸⁾, în valoare de cel puțin 965,2 milioane de euro pentru aceeași perioadă ⁽⁹⁾. Costurile administrative nu ar trebui să depășească suma de 78 de milioane de euro și ar trebui suportate în mod egal de UE și de membrii privați ai întreprinderii comune.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 71/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky (JO L 30, 4.2.2008, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 558/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky 2 (JO L 169, 7.6.2014, p. 77).

⁽³⁾ Prezentul raport se referă la „întreprinderea comună Clean Sky”, cu excepția cazului în care trebuie să se facă o distincție între cele două programe.

⁽⁴⁾ Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, adoptat prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104), este programul de cercetare și inovare pentru perioada 2014-2020 și reunește ansamblul finanțării alocate de UE pentru cercetare și inovare.

⁽⁵⁾ Al șaptelea program-cadru, adoptat prin Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 412, 30.12.2006, p. 1), reunește într-un cadru unic toate inițiativele UE din domeniul cercetării și joacă un rol crucial în îndeplinirea obiectivelor de creștere, de competitivitate și de ocupare a forței de muncă.

⁽⁶⁾ În anexă sunt prezentate în mod sintetic și în scop informativ competențele și activitățile întreprinderii comune, precum și resursele de care dispune aceasta.

⁽⁷⁾ Articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 558/2014.

⁽⁸⁾ Costuri care sunt suportate de responsabili și de partenerii de bază în afara planului de activitate al întreprinderii comune Clean Sky 2 și care contribuie la realizarea obiectivelor inițiativei comune Clean Sky.

⁽⁹⁾ Articolul 15 alineatul (3) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 558/2014 prevede că „Costurile operaționale ale întreprinderii comune Clean Sky 2 sunt acoperite prin intermediul: (a) unei contribuții financiare din partea Uniunii; (b) contribuțiilor în natură din partea responsabililor, a partenerilor de bază și a entităților lor afiliate, care constau în costurile suportate de către aceștia în legătură cu punerea în aplicare a acțiunilor indirecte, mai puțin contribuția întreprinderii comune Clean Sky 2 și orice contribuție a Uniunii la costurile respective”.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

6. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

7. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:

- (a) conturile anuale ale întreprinderii comune Clean Sky, care cuprind situațiile financiare ⁽¹⁰⁾ și rapoartele privind execuția bugetară ⁽¹¹⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2014; și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

8. În conformitate cu articolele 16 și 22 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei ⁽¹²⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora:

- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽¹³⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
- (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficace și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

9. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului ⁽¹⁴⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul

⁽¹⁰⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽¹¹⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽¹²⁾ JO L 38, 7.2.2014, p. 2.

⁽¹³⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽¹⁴⁾ Articolul 47 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014.

deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

10. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

11. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

12. În opinia Curții, conturile anuale ale întreprinderii comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2014, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

13. În opinia Curții, operațiunile subiacente conturilor anuale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

14. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opinia exprimată de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

Execuția bugetului

15. Bugetul definitiv pentru 2014 cuprindea credite de angajament în valoare de 201,6 milioane de euro și credite de plată în valoare de 153,6 milioane de euro. Rata de utilizare pentru creditele de angajament era de 93,9 % (90,6 % în 2013), iar rata de utilizare pentru creditele de plată atingea 90,2 % (87,7 % în 2013). Aceste rate de utilizare îmbunătățite se explică prin punerea în aplicare a unui proces mai rapid de atribuire a granturilor.

Finanțarea multianuală

16. Începând din 2007 și până la momentul desfășurării auditului (aprilie 2015), din pachetul financiar de 790 de milioane de euro destinat operațiunilor din cadrul programului inițial Clean Sky, contribuția angajată de Uniunea Europeană se ridică la 703 milioane de euro (respectiv 88,9 %), din care fuseseră plătiți 631 de milioane de euro (respectiv 79,9 %). Contribuția celorlalți membri la activitățile operaționale se ridică, la 31 decembrie 2014, la 486 de milioane de euro ⁽¹⁵⁾, respectiv 82,4 % din bugetul operațional total de 590 de milioane de euro al celorlalți membri.

ALTE ASPECTE

Controalele-cheie și sistemele de supraveghere

17. Termenele de plată nu au fost respectate întotdeauna, fapt ce a atras penalități (41 000 de euro în 2014).

⁽¹⁵⁾ Contribuția totală a celorlalți membri se ridică la 498 de milioane de euro și include contribuția deja validată a membrilor (448 de milioane de euro), contribuția primită, dar nevalidată încă (38 de milioane de euro), și contribuția în numerar destinată acoperirii costurilor de funcționare (12 milioane de euro).

Cadrul juridic

18. Regulamentul financiar al întreprinderii comune Clean Sky 2 a fost adoptat la 3 iulie 2014, pe baza regulamentului financiar-tip pentru organismele de parteneriat public-privat⁽¹⁶⁾ și ținându-se seama de cerințele Regulamentului (UE) nr. 558/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky 2.

Funcția de audit intern și Serviciul de Audit Intern al Comisiei

19. În 2014, Serviciul de Audit Intern al Comisiei a finalizat un audit al aspectelor financiare ale gestionării granturilor. Serviciul a formulat două recomandări extrem de importante privind orientările și listele de verificare aferente procesului de validare *ex ante* care precedă aprobarea situațiilor financiare ale membrilor și partenerilor și procesul de aprobare a rezultatelor proiectelor în cazul partenerilor. Pentru ambele recomandări au fost puse în aplicare acțiunile convenite.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE

Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare

20. În ceea ce privește monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare⁽¹⁷⁾, Clean Sky utilizează instrumentele Comisiei Europene și instrumente proprii în vederea integrării rezultatelor activității sale de cercetare în sistemul general de raportare al Comisiei. Pentru prima dată, cel mai recent raport de monitorizare elaborat de Comisie cu privire la Al șaptelea program-cadru (PC7) și publicat în martie 2015⁽¹⁸⁾ include date cantitative referitoare la activitățile întreprinderii comune Clean Sky⁽¹⁹⁾. În ceea ce privește datele calitative, rezultatele activităților de cercetare ale Clean Sky sunt disponibile pe site-ul întreprinderii comune, în raportul său de activitate, în sintezele rapoartelor anuale privind acordurile de grant încheiate cu membrii, precum și în alte publicații.

21. Cadrul juridic al programului Orizont 2020 necesită o monitorizare specifică a rezultatelor cercetării, bazată pe probe cantitative și, după caz, calitative, printre care se numără și progresele înregistrate în raport cu indicatorii de performanță⁽²⁰⁾. În vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute de programul Orizont 2020 și pentru a contribui cu mai multă eficacitate la difuzarea rezultatelor activităților de cercetare din cadrul PC7 (în special pe măsură ce proiectele finanțate se apropie de etapa finală), cooperarea dintre întreprinderea comună și Comisie ar trebui să fie consolidată, în vederea îmbunătățirii raportării și a diseminării acestor rezultate⁽²¹⁾.

Conflictele de interes

22. Comisia Europeană se află în proces de elaborare a unui model comun pentru întreprinderile comune. Între timp, rămâne valabilă procedura aplicată de întreprinderea comună Clean Sky.

Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei

23. Ca urmare a celei de a doua evaluări intermediare ale Comisiei⁽²²⁾, la 20 martie 2014, Consiliul de conducere a discutat un plan de acțiune care să dea curs recomandărilor formulate. Majoritatea recomandărilor se referă la programul Clean Sky 2 și sunt în curs de punere în aplicare.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 6 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

⁽¹⁶⁾ Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014.

⁽¹⁷⁾ Punctul 27 din raportul Curții privind exercițiul 2013 (JO C 452, 16.12.2014, p. 17).

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit&pagemode=None

⁽¹⁹⁾ În raportul de monitorizare al Comisiei Europene, aceste informații sunt prezentate sub forma unor valori agregate, alături de informațiile furnizate de celelalte inițiative tehnologice comune.

⁽²⁰⁾ Articolul 31 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 de instituire a programului Orizont 2020 și anexa II (Indicatorii de performanță) la Decizia 2013/743/UE a Consiliului din 3 decembrie 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 965).

⁽²¹⁾ A se vedea Raportul anual al Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de activitățile întreprinderilor comune ale inițiativelor tehnologice comune (IC ITC)[COM(2013) 935].

⁽²²⁾ Punctul 30 din raportul Curții privind exercițiul 2013 (JO C 452, 16.12.2014, p. 17).

ANEXĂ

Întreprinderea comună Clean Sky 2 (Bruxelles)**Competențe și activități**

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p>(articolele 187 și 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)</p>	<p>Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104). Programul Orizont 2020 are ca obiectiv obținerea unui impact mai mare asupra cercetării și inovării, prin combinarea finanțării Programului-cadru Orizont 2020 și a fondurilor din sectorul privat în cadrul unor parteneriate public-privat în domenii-cheie în care cercetarea și inovarea pot contribui la obiectivele mai ample ale Uniunii privind competitivitatea, la mobilizarea investițiilor private și la abordarea provocărilor societale.</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 558/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky 2 (JO L 169, 7.6.2014, p. 77).</p>
<p>Competențele întreprinderii comune</p> <p>[Regulamentul (UE) nr. 558/2014 al Consiliului]</p>	<p>Obiective</p> <p>Întreprinderea comună Clean Sky 2 are următoarele obiective:</p> <p>(a) să contribuie la finalizarea activităților de cercetare inițiate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 71/2008 și la punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1291/2013, în special a provocării privind transportul inteligent, ecologic și integrat din cadrul părții III – Provocări societale a Deciziei 2013/743/UE;</p> <p>(b) să contribuie la îmbunătățirea impactului de mediu al tehnologiilor aeronautice, inclusiv al celor aferente aviației de mici dimensiuni, precum și la dezvoltarea în Europa a unei industrii aeronautice și a unui lanț de aprovizionare puternice și competitive la nivel global. Acest lucru poate fi realizat prin accelerarea dezvoltării de tehnologii de transport aerian mai curate, funcționale cât mai curând posibil, și, în special, prin integrarea, demonstrarea și validarea tehnologiilor capabile:</p> <p>(i) să sporească eficiența aeronavelor din punctul de vedere al consumului de combustibil, reducând, prin urmare, emisiile de CO₂ cu 20 % până la 30 % în raport cu aeronavele „de ultimă generație” care urmează să fie puse în funcțiune începând cu 2014;</p> <p>(ii) să reducă cu 20 % până la 30 % emisiile de NO_x și de zgomot produse de aeronave în raport cu aeronavele „de ultimă generație” care urmează să fie puse în funcțiune începând cu 2014.</p>
<p>Organizare</p>	<p>Consiliul de conducere este organul director al întreprinderii comune, fiind alcătuit din:</p> <p>(a) un reprezentant al Comisiei, în numele Uniunii Europene;</p> <p>(b) un reprezentant din partea fiecărui responsabil;</p> <p>(c) un reprezentant al partenerilor de bază pentru fiecare demonstrator tehnologic integrat (DTI);</p> <p>(d) un reprezentant al asociațiilor pentru fiecare demonstrator tehnologic integrat;</p> <p>(e) un reprezentant al partenerilor de bază pentru fiecare platformă inovatoare de demonstrație în domeniul aviației (IADP).</p> <p>Competențele și sarcinile Consiliului de conducere sunt stabilite la articolul 8 din statutul întreprinderii comune (anexa I la regulamentul acesteia).</p> <p>Uniunea deține 50 % din drepturile de vot. Dreptul de vot al Uniunii este indivizibil. Fiecare dintre ceilalți reprezentanți deține un număr egal de voturi.</p> <p>Echipa executivă este condusă de un director executiv, acesta fiind de asemenea un organism oficial al întreprinderii comune, ale cărui competențe/sarcini sunt stabilite la articolul 10 din statut.</p>

	<p>Industria este reprezentată în mod direct în cadrul Consiliului de conducere și în celelalte organisme ale întreprinderii comune, și anume în comitetele de coordonare ale DTI și IADP, competențele/sarcinile acestora fiind prevăzute la articolul 11 din statutul întreprinderii comune. Grupul de reprezentanți ai statelor și Comitetul științific sunt, de asemenea, organisme ale întreprinderii comune, însă ele îndeplinesc doar un rol consultativ.</p>
<p>Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014</p>	<p>Bugetul</p> <p>229 241 764 de euro</p> <p>Situația personalului la 31 decembrie 2014</p> <p>37 de posturi prevăzute în schema de personal (31 de agenți temporari și 6 agenți contractuali), dintre care erau ocupate 31 de posturi; acestea erau repartizate după cum urmează: activități operaționale (24) și sarcini mixte (6).</p>
<p>Activități și servicii furnizate în 2014</p>	<p>A se consulta Raportul anual de activitate al întreprinderii comune Clean Sky 2 pentru 2014, disponibil pe site-ul www.cleansky.eu</p>

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună Clean Sky 2.

RĂSPUNSUL ÎNTREPRINDERII COMUNE

17. Întreprinderea comună a luat măsuri pentru a evita procesarea târzie a plăților, în special în domeniul acordurilor de grant pentru parteneri, care au fost identificate drept principala cauză a acestei probleme:

- introducerea unui flux de lucru mai eficient pentru validarea situațiilor financiare ale partenerilor și o mai bună colaborare între unitatea operațională și cea financiară;
- punerea în aplicare a „procedurii unice de depunere a cererilor” a Comisiei Europene (pentru rapoarte tehnice și financiare);
- instituirea unei monitorizări lunare, periodice a termenelor de plată pentru acordurile de grant.

21. Pentru o mai bună difuzare a rezultatelor activităților de cercetare din cadrul PC7 și pentru pregătirea raportării adecvate prin intermediul indicatorilor de performanță și pentru programul Orizont 2020, întreprinderea comună a elaborat un plan de acțiune care constă în:

- (A) crearea unui registru de rezultate ale activităților de cercetare pe site-ul întreprinderii comune Clean Sky;
 - (B) armonizarea raportării din Raportul anual de activitate pentru anul 2015 cu privire la difuzarea rezultatelor în cooperare cu Comisia Europeană și utilizarea de indicatori-cheie de performanță comuni în cadrul programului Orizont 2020;
 - (C) elaborarea unui modul de raportare/difuzare în cadrul instrumentului nostru de gestionare a granturilor din sistemul local.
-

RAPORT**privind conturile anuale ale întreprinderii comune ENIAC pentru perioada 1 ianuarie 2014–26 iunie 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune**

(2015/C 422/04)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-4	26
Informații în sprijinul declarației de asigurare	5	26
Declarația de asigurare	6-16	26
Opinia privind fiabilitatea conturilor	11	27
Argumentele care stau la baza exprimării opiniei cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente	12-14	28
Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	15	28
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	17-18	28
Execuția bugetului	17	28
Cererile de propuneri	18	28
Alte aspecte	19	29
Cadrul juridic	19	29

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună europeană pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind nanoelectronica (denumită în continuare „întreprinderea comună ENIAC”), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în decembrie 2007⁽¹⁾ pentru o perioadă de 10 ani și a funcționat în mod autonom din anul 2010. La 27 iunie 2014, întreprinderile comune ENIAC și ARTEMIS⁽²⁾ au fuzionat în vederea creării întreprinderii comune Componente și sisteme electronice pentru o poziție de lider a Europei (ECSEL)⁽³⁾. Întreprinderea comună ECSEL și-a început activitatea la 27 iunie 2014 și va funcționa timp de 10 ani. Având în vedere această fuziune, prezentul raport privind întreprinderea comună ENIAC acoperă doar perioada financiară cuprinsă între 1 ianuarie și 26 iunie 2014.

2. Principalul obiectiv al întreprinderii comune a fost de a defini și de a pune în aplicare o „agendă de cercetare” în vederea dezvoltării de competențe-cheie pentru nanoelectronică în diferite sectoare de aplicare, în scopul consolidării competitivității și a durabilității europene și al facilitării apariției unor noi piețe și aplicații pentru societate⁽⁴⁾.

3. Membrii fondatori ai întreprinderii comune au fost: Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, anumite state membre ale UE (Belgia, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Italia, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Suedia și Regatul Unit), precum și AENEAS (*Association for European Nanoelectronics Activities* – Asociația pentru Activități Europene în domeniul Nanoelectronicii). Puteau deveni membri ai întreprinderii comune ENIAC și alte state membre și țări asociate, precum și orice altă țară sau entitate juridică ce putea să aducă o contribuție financiară substanțială în vederea îndeplinirii obiectivelor întreprinderii comune.

4. Contribuția maximă care putea fi acordată de UE pentru acoperirea costurilor de funcționare și a celor legate de activitățile de cercetare ale întreprinderii comune ENIAC era de 450 de milioane de euro, sumă care era finanțată de la bugetul celui de Al șaptelea program-cadru⁽⁵⁾. Contribuția maximă a asociației AENEAS era de 30 de milioane de euro pentru costurile de funcționare ale întreprinderii comune. Statele membre ale întreprinderii comune ENIAC contribuiau în natură la costurile de funcționare (prin facilitarea implementării de proiecte) și furnizau contribuții financiare al căror quantum era de cel puțin 1,8 ori mai mare decât contribuția UE. Organizațiile din domeniul cercetării participante la proiecte trebuiau, de asemenea, să pună la dispoziție contribuții în natură, care să fi fost cel puțin egale cu contribuția combinată a Comisiei și a statelor membre.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

5. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

6. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:

(a) conturile anuale ale întreprinderii comune ENIAC, care cuprind situațiile financiare⁽⁶⁾ și rapoartele privind execuția bugetară⁽⁷⁾ pentru perioada 1 ianuarie 2014–26 iunie 2014; și

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 72/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a „întreprinderii comune ENIAC” (JO L 30, 4.2.2008, p. 21).

⁽²⁾ Întreprinderea comună ARTEMIS a fost instituită prin Regulamentul (CE) nr. 74/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 (JO L 30, 4.2.2008, p. 52) cu scopul de a defini și de a pune în aplicare o „agendă de cercetare” în vederea dezvoltării de tehnologii-cheie pentru sistemele informatice integrate.

⁽³⁾ Întreprinderea comună ECSEL a fost înființată prin Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 (JO L 169, 7.6.2014, p. 152).

⁽⁴⁾ În anexă sunt prezentate în mod sintetic și în scop informativ competențele și activitățile întreprinderii comune, precum și resursele de care dispune aceasta.

⁽⁵⁾ Al șaptelea program-cadru, adoptat prin Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 412, 30.12.2006, p. 1), reunește într-un cadru unic toate inițiativele UE din domeniul cercetării și joacă un rol crucial în îndeplinirea obiectivelor de creștere, de competitivitate și de ocupare a forței de muncă. Acest program reprezintă, de asemenea, un element-cheie al Spațiului european de cercetare.

⁽⁶⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽⁷⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, precum și o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

7. În conformitate cu articolele 16 și 22 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei ⁽⁸⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽⁹⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
- (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficace și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

8. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului ⁽¹⁰⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

9. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

10. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

11. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune pentru perioada 1 ianuarie 2014–26 iunie 2014 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acestora la 26 iunie 2014, precum și rezultatele

⁽⁸⁾ JO L 38, 7.2.2014, p. 2.

⁽⁹⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽¹⁰⁾ Articolul 47 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014.

operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Argumentele care stau la baza exprimării opiniei cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente

12. Strategia de audit *ex post* a întreprinderii comune⁽¹¹⁾, adoptată printr-o decizie a Consiliului director la 18 noiembrie 2010, constituie un instrument-cheie⁽¹²⁾ pentru evaluarea legalității și regularității operațiunilor subiacente. Plățile efectuate în 2014 în legătură cu certificatele de acceptare a costurilor emise de autoritățile naționale de finanțare din statele membre s-au ridicat la 14,2 milioane de euro, respectiv 79 % din totalul plăților.

13. Deși auditul declarațiilor de cheltuieli aferente proiectelor a fost delegat autorităților naționale de finanțare, acordurile administrative semnate cu acestea nu conțin dispoziții practice privind auditurile *ex post*.

14. Rapoartele de audit primite de întreprinderea comună de la autoritățile naționale de finanțare acopereau aproximativ 76 % (începând din aprilie 2015) din costurile aferente proiectelor finalizate. Întreprinderea comună nu a evaluat însă calitatea acestor audituri⁽¹³⁾. Curtea a realizat o evaluare a strategiilor de audit, inclusiv a rapoartelor de audit, elaborate de trei autorități naționale de finanțare, în urma căreia a reușit să demonstreze că metodologiile utilizate de aceste autorități nu permiteau întreprinderii comune să calculeze o rată de eroare ponderată fiabilă și nici o rată de eroare reziduală. Prin urmare, nu este posibil să se concluzioneze dacă auditurile *ex post* funcționau în mod eficace și dacă acest instrument esențial de control permitea obținerea unei asigurări suficiente privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente.

Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

15. În opinia Curții, cu excepția posibilelor efecte ale aspectului descris la punctele 12-14, care prezintă argumentele aflate la baza exprimării opiniei cu rezerve, operațiunile subiacente conturilor anuale aferente exercițiului financiar încheiat la 26 iunie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

16. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

Execuția bugetului

17. Bugetul stabilit inițial pentru 2014 a inclus credite de angajament, în valoare de 2,3 milioane de euro, doar pentru cheltuielile de funcționare. Bugetul nu cuprindea credite de angajament pentru activități operaționale, ca urmare a proiectului de fuzionare a întreprinderilor comune ENIAC și ARTEMIS în 2014 pentru a crea întreprinderea comună ECSEL, care urma să fie responsabilă de cererea de propuneri din 2014. Rata de execuție pentru creditele de angajament aferente activităților administrative a fost de 43 %. Motivul principal care a stat la baza acestei rate reduse de execuție bugetară constă în faptul că fuziunea a avut loc în iunie, în timp ce bugetul a fost adoptat pentru întregul an.

Cererile de propuneri

18. La momentul fuziunii, suma prevăzută pentru cererile de propuneri fusese angajată în integralitate.

⁽¹¹⁾ În strategia de audit *ex post* se prevede că întreprinderea comună urmărește să obțină informații suficiente cu privire la procedurile de audit *ex post* aplicate în statele membre care fac parte din ENIAC, pentru a putea evalua dacă procedurile naționale au capacitatea de a furniza o asigurare suficientă cu privire la regularitatea și legalitatea operațiunilor aferente proiectelor întreprinderii comune ENIAC.

⁽¹²⁾ Articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 72/2008 prevede că întreprinderea comună „se asigură că interesele financiare ale membrilor săi sunt protejate în mod adecvat, realizând sau atribuind responsabilitatea realizării de controale interne și externe corespunzătoare” și că „efectuează controale la fața locului și audituri financiare asupra beneficiarilor fondurilor publice ale întreprinderii comune ENIAC. Aceste controale și audituri se efectuează fie direct de către întreprinderea comună ENIAC, fie de către statele membre ale ENIAC, în numele acesteia.”

⁽¹³⁾ Potrivit strategiei de audit *ex post* adoptate de Consiliul director al întreprinderii comune ENIAC, aceasta trebuie să evalueze cel puțin o dată pe an dacă informațiile primite de la statele membre ale ENIAC furnizează o asigurare suficientă în ceea ce privește regularitatea și legalitatea operațiunilor executate.

ALTE ASPECTE***Cadrul juridic***

19. Noul regulament financiar aplicabil bugetului general al Uniunii ⁽¹⁴⁾ a fost adoptat la 25 octombrie 2012 și a devenit aplicabil începând cu 1 ianuarie 2013 ⁽¹⁵⁾. Regulamentul financiar-tip pentru organismele de parteneriat public-privat, la care se face referire la articolul 209 din noul regulament financiar ⁽¹⁶⁾, nu a intrat însă în vigoare decât la 8 februarie 2014. Din cauza fuziunii care a condus la crearea întreprinderii comune ECSEL, regulamentul financiar al întreprinderii comune nu a fost modificat.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 20 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi
Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Președinte

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Articolul 214 din Regulamentul nr. 966/2012, cu derogările menționate.

⁽¹⁶⁾ Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei.

ANEXĂ

Întreprinderea comună ENIAC (Bruxelles)**Competențe și activități**

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p>(articolele 187 și 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)</p>	<p>Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind Al șaptelea program-cadru prevede posibilitatea acordării unor contribuții din partea Uniunii pentru crearea unor parteneriate de tip public-privat pe termen lung sub forma unor inițiative tehnologice comune, care pot fi implementate prin intermediul unor întreprinderi comune în înțelesul articolului 187 din tratat.</p> <p>Regulamentul (CE) nr. 72/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a „întreprinderii comune ENIAC”.</p>
<p>Competențele întreprinderii comune</p> <p>[Regulamentul (CE) nr. 72/2008 al Consiliului]</p>	<p>Obiective</p> <p>Întreprinderea comună ENIAC contribuie la punerea în aplicare a celui de Al șaptelea program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013) și a temei „Tehnologiile informației și comunicării” din cadrul programului specific „Cooperare” de punere în aplicare a celui de Al șaptelea program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013). În special, aceasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> — definește și pune în aplicare o agendă de cercetare în vederea dezvoltării de competențe-cheie pentru nanoelectronică din diferite sectoare de aplicare, în scopul consolidării competitivității și a durabilității europene și al facilitării apariției unor noi piețe și aplicații pentru societate; — sprijină activitățile necesare pentru punerea în aplicare a agendei de cercetare (denumite în continuare „activități de C&D”), în special prin acordarea de fonduri participanților la proiectele selectate în urma unor cereri competitive de propuneri; — promovează un parteneriat public-privat destinat să mobilizeze și să concerteze eforturile comunitare, naționale și private, să sporească investițiile generale în C&D în domeniul nanoelectronicii și să încurajeze colaborarea dintre sectorul public și cel privat; — asigură eficiența și durabilitatea inițiativei tehnologice comune privind nanoelectronică; — realizează sinergia și coordonarea eforturilor de C&D europene în domeniul nanoelectronicii, inclusiv integrarea progresivă în întreprinderea comună ENIAC a activităților aferente acestui domeniu, care sunt în prezent puse în aplicare prin programe interguvernamentale de C&D (EUREKA).
<p>Organizare</p>	<p>Consiliul director este organul de conducere al întreprinderii comune. Echipa executivă este condusă de directorul executiv. Sectorul industrial este reprezentat în cadrul Comitetului pentru industrie și cercetare, precum și de către asociația AENEAS în calitate de membru fondator. Comisia, care reprezintă Uniunea, statele membre și țările asociate alcătuiesc Consiliul autorităților publice.</p>
<p>Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014</p>	<p>Buget</p> <p>2 356 000,00 euro pentru angajamente</p> <p>76 500 250,00 euro pentru plăți</p>

	Situația personalului la 26 iunie 2014 15 posturi prevăzute în schema de personal (7 agenți temporari și 8 agenți contractuali), dintre care 15 posturi erau ocupate; posturile erau repartizate după cum urmează: activități operaționale (6); sarcini administrative (5); sarcini mixte (4).
Activități și servicii furnizate în 2014	A se consulta Raportul anual de activitate pentru 2014 al întreprinderii comune ENIAC, disponibil pe site-ul www.ecsel.eu

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună ENIAC.

RĂSPUNSURILE ÎNTREPRINDERII COMUNE

13. Întreprinderea comună ENIAC a încheiat acorduri cu autoritățile naționale de finanțare în limitele stabilite de Regulamentul (CE) nr. 72/2008 al Consiliului ⁽¹⁾, care încredințează autorităților naționale de finanțare sarcina de a defini costurile totale, pe baza acordurilor de grant „în conformitate cu normele naționale ale acestora, în special în ceea ce privește criteriile de eligibilitate și alte cerințe financiare și juridice necesare”. Regulamentul respectiv nu conferă întreprinderii comune competența de a stabili norme pentru autoritățile naționale de finanțare și nu o împuternicește să efectueze controale la fața locului și audituri în rândul autorităților naționale de finanțare. Aceste neajunsuri au fost recunoscute și atenuate în Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune ECSEL, care conferă întreprinderii comune competența de a acorda granturile UE cu respectarea strictă a procedurilor din programul Orizont 2020.

14. Întreprinderea comună ECSEL confirmă faptul că, potrivit evaluărilor sale detaliate ale sistemelor naționale de asigurare, acestea pot oferi o protecție rezonabilă a intereselor financiare ale membrilor întreprinderii comune, dar, așa cum a indicat Curtea de Conturi Europeană, metodologiile naționale nu permit calculul unei rate de eroare ponderate sau al unei rate de eroare reziduale pentru proiectele lansate în cadrul întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC. Această dificultate tehnică, deși nu duce la un aviz negativ al Curții de Conturi Europene, o împiedică totuși pe aceasta, în mod firesc, să confirme legalitatea și regularitatea operațiunilor fără emiterea unei rezerve.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 72/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a întreprinderii comune ENIAC

RAPORT

privind conturile anuale ale întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune

(2015/C 422/05)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-3	34
Informații în sprijinul declarației de asigurare	4	34
Declarația de asigurare	5-17	34
Opinia privind fiabilitatea conturilor	10	35
Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	11	35
Paragrafe de evidențiere a unor aspecte	12-16	36
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	18-19	37
Situațiile financiare	18	37
Execuția bugetului	19	37
Observații cu privire la controalele-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale întreprinderii comune	20-25	37
Achizițiile pentru activitățile operaționale și granturile	21-22	38
Controlul și monitorizarea globală a granturilor și a contractelor de achiziții aferente activităților operaționale	23-25	39
Alte aspecte	26-27	39
Cadrul juridic	26	39
Raportul anual de activitate	27	39
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	28-34	39
Drepturile de proprietate intelectuală și politica industrială	28-31	39
Conflictele de interese	32	40
Acordul de găzduire	33	40
Normele de aplicare a Statutului funcționarilor	34	40

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună europeană pentru ITER ⁽¹⁾ și pentru dezvoltarea energiei de fuziune [denumită în continuare „întreprinderea comună F4E” (*Fusion for Energy*)] a fost înființată în martie 2007 ⁽²⁾, pe o perioadă de 35 de ani. Instalațiile principale de fuziune urmează să fie dezvoltate în Cadarache, Franța, în timp ce întreprinderea comună este situată la Barcelona.
2. Sarcinile întreprinderii comune sunt următoarele ⁽³⁾:
 - (a) să contribuie, în numele Euratom, la Organizația Internațională a Energiei de Fuziune ITER ⁽⁴⁾;
 - (b) să contribuie, în numele Euratom, la activitățile din cadrul abordării extinse (activități complementare de cercetare comună în domeniul fuziunii) desfășurate împreună cu Japonia, în vederea dezvoltării rapide a energiei de fuziune;
 - (c) să pregătească și să coordoneze un program de activități în vederea pregătirilor pentru construirea unui reactor de fuziune experimental și a instalațiilor conexe, inclusiv a Centrului internațional de iradiere a materialelor de fuziune.
3. Membrii întreprinderii comune sunt Euratom, reprezentată de Comisia Europeană, statele membre ale Euratom și alte țări care au încheiat cu Euratom acorduri de cooperare în domeniul fuziunii nucleare controlate (din 31 decembrie 2014: Elveția).

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

4. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

5. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:
 - (a) conturile anuale ale întreprinderii comune F4E, care cuprind situațiile financiare ⁽⁵⁾ și rapoartele privind execuția bugetară ⁽⁶⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2014; și
 - (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

6. În conformitate cu articolele 39 și 50 din Regulamentul delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei ⁽⁷⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

⁽¹⁾ ITER: *International Thermonuclear Experimental Reactor* – reactorul termonuclear experimental internațional.

⁽²⁾ Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului din 27 martie 2007 de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe (JO L 90, 30.3.2007, p. 58), modificată prin Decizia 2013/791/Euratom a Consiliului din 13 decembrie 2013 (JO L 349, 21.12.2013, p. 100) și prin Decizia (Euratom) 2015/224 a Consiliului din 10 februarie 2015 (JO L 37, 13.2.2015, p. 8).

⁽³⁾ În *anexă* sunt prezentate în mod sintetic și în scop informativ competențele și activitățile întreprinderii comune, precum și resursele de care dispune aceasta.

⁽⁴⁾ Organizația Internațională a Energiei de Fuziune ITER a fost înființată în octombrie 2007 pentru o perioadă inițială de 35 de ani, cu scopul de a implementa proiectul ITER, care urmărește să demonstreze fezabilitatea științifică și tehnologică a energiei de fuziune. Membrii acestei organizații sunt Euratom, Republica Populară Chineză, Republica India, Japonia, Republica Coreea, Federația Rusă și Statele Unite ale Americii.

⁽⁵⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽⁶⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽⁷⁾ JO L 328, 7.12.2013, p. 42.

- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei⁽⁸⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
- (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficace și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

7. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului⁽⁹⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

8. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

9. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniilor prezentate în continuare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

10. În opinia Curții, conturile anuale ale întreprinderii comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2014, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

11. În opinia Curții, operațiunile subiacente conturilor anuale ale întreprinderii comune aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

⁽⁸⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽⁹⁾ Articolul 107 din Regulamentul (UE) nr. 1271/2013.

Paragrafe de evidențiere a unor aspecte

12. Fără a pune în discuție opiniile formulate la punctele 10 și 11, Curtea dorește să atragă atenția asupra următoarelor aspecte. În concluziile sale adoptate la 7 iulie 2010⁽¹⁰⁾, Consiliul a aprobat suma de 6,6 miliarde de euro (la valorile din 2008) reprezentând contribuția întreprinderii comune la faza de construcție din cadrul proiectului ITER. Această sumă, care reprezintă dublul costurilor inițiale prevăzute în buget pentru această fază a proiectului, nu includea cuantumul de 663 de milioane de euro propus de Comisia Europeană în 2010 pentru a acoperi eventualele cheltuieli neprevăzute⁽¹¹⁾.

13. Complexitatea activităților derulate de întreprinderea comună F4E⁽¹²⁾ implică un risc semnificativ ca suma cu care aceasta contribuie la faza de construcție din cadrul proiectului să crească⁽¹³⁾. Acest risc este determinat, în principal, de eventualele modificări aduse sferei⁽¹⁴⁾ rezultatelor preconizate ale proiectului, dar și de întârzierile înregistrate față de calendarul actual, care este considerat nerealist⁽¹⁵⁾. Prezentarea unor noi valori de referință pentru proiectul ITER (în ceea ce privește sfera, calendarul și costurile acestuia) de către Consiliul ITER⁽¹⁶⁾, planificată pentru luna iunie 2015, a fost amânată pentru luna noiembrie 2015. La momentul desfășurării auditului (martie 2015), întreprinderea comună estima că perioada de timp cu care se va depăși calendarul fazei de construcție din cadrul proiectului este de cel puțin 43 de luni.

14. Cea mai recentă estimare a deficitului de finanțare („eveniment contingent negativ”) până la finalizare a fazei de construcție, care a fost calculată de întreprinderea comună în noiembrie 2014, se ridică la 428 de milioane de euro (la valorile din 2008)⁽¹⁷⁾. Întreprinderea comună F4E pregătește în prezent o estimare mai exactă și actualizată.

15. Întreprinderea comună se află în continuare într-un proces de dezvoltare a unui sistem centralizat și uniform care să integreze toate datele operaționale și care să permită o monitorizare și un control periodic al estimărilor, al costurilor și al deviațiilor⁽¹⁸⁾. Mai mult, întreprinderea comună F4E nu și-a actualizat evaluarea contribuției sale la proiectul ITER după finalizarea fazei de construcție.

16. Având în vedere provocările cu care proiectul ITER se confruntă în prezent, noul director general al Organizației Internaționale ITER a prezentat Consiliului ITER un plan de acțiune care conține o serie de măsuri specifice menite să abordeze principalele constrângeri care afectează momentan în mod negativ derularea proiectului⁽¹⁹⁾. În ceea ce privește întreprinderea comună F4E, noul director interimar⁽²⁰⁾ a prezentat Consiliului de administrație un plan de acțiune al întreprinderii comune F4E, care vine, în mare parte, în sprijinul planului de acțiune al Organizației Internaționale ITER⁽²¹⁾. La momentul efectuării auditului Curții, măsurile practice de punere în aplicare a ambelor planuri erau încă în curs de definire.

⁽¹⁰⁾ Concluziile Consiliului din 7 iulie 2010 privind situația ITER (ref. 11902/10).

⁽¹¹⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, intitulată „Situația ITER și posibilități de evoluție”, 4 mai 2010 [COM (2010) 226 final].

⁽¹²⁾ Această complexitate decurge în principal din natura soluțiilor inovatoare în materie de inginerie și a provocărilor tehnice ale multora dintre contribuțiile în natură care urmează să fie furnizate către Organizația Internațională ITER, precum și din schimbările survenite la nivelul sferei de cuprindere și al specificațiilor tehnice, care țin de competența Organizației Internaționale ITER și asupra cărora întreprinderea comună F4E nu are practic niciun control.

⁽¹³⁾ Așa cum se indică și în Raportul de progres al întreprinderii comune F4E (*Fusion for Energy Progress Report*), prezentat Consiliului Uniunii Europene în noiembrie 2014, precum și în cea de a treia evaluare anuală a întreprinderii comune F4E, raport prezentat Consiliului Uniunii Europene în noiembrie 2014.

⁽¹⁴⁾ În ceea ce privește modificările aduse sferei contribuțiilor în natură furnizate Organizației Internaționale ITER, mecanismul actual de compensare a majorărilor de costuri rezultate din modificările respective continuă să fie un subiect de discordie între organizație și întreprinderea comună F4E. Aceasta din urmă consideră că sistemul actual nu este aplicat astfel cum ar trebui și că se regăsește în situația în care majorările de costuri nu sunt compensate (*2014 Fusion for Energy Progress Report to the Council of the European Union – Raportul de progres al întreprinderii comune F4E pe 2014 către Consiliul Uniunii Europene, noiembrie 2014*).

⁽¹⁵⁾ Punctul 12 și nota de subsol 12 din Raportul pe 2013 al Curții (JO C 452, 16.12.2014, p. 44).

⁽¹⁶⁾ Consiliul Organizației Internaționale ITER.

⁽¹⁷⁾ Aceasta reprezintă o deviație de 7,2 % față de cifra aprobată de Consiliu în 2010 (Raportul de progres al întreprinderii comune F4E, prezentat Consiliului Competitivitate în noiembrie 2014). Suma cu care deviația a crescut față de cea raportată în noiembrie 2013 (290 de milioane de euro) este de 138 de milioane de euro, în principal ca urmare a resurselor suplimentare furnizate Organizației Internaționale ITER și a contribuției suplimentare pentru Japonia în legătură cu contractele UE transferate către acest stat, sumă care nu fusese prevăzută în situația inițială a costurilor de referință (a se vedea punctul 2.7 din conturile întreprinderii comune F4E pe 2014).

⁽¹⁸⁾ A se vedea punctul 20.

⁽¹⁹⁾ La 5 martie 2015, Consiliului ITER a numit un nou director general și a avizat planul de acțiune pe 2015 al Organizației Internaționale ITER.

⁽²⁰⁾ Noul director interimar a fost numit de Consiliul de administrație al întreprinderii comune F4E la 3 decembrie 2014 pentru o perioadă de un an începând cu 1 martie 2015, până la finalizarea procesului de selecție a unui nou director.

⁽²¹⁾ Consiliul de administrație al întreprinderii comune F4E a avizat principiile de bază ale planului de acțiune al acesteia și, în special, măsurile de sprijin pentru înființarea unei noi organizații integrate, conform viziunii noului director general al Organizației Internaționale ITER, și a solicitat examinarea oricăror chestiuni de natură juridică referitoare la punerea în aplicare a planului de acțiune.

17. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

Situațiile financiare

18. În notele la situațiile financiare, tabelul și informațiile incluse la rubrica 4.3.1.1. – „Acordul privind achizițiile aferente ITER (Organizația Internațională ITER)” reflectă acordurile de achiziții semnate (coloana 3) și acordurile de achiziții pentru care s-au acordat credite până în prezent (coloana 4). Tabelul nu indică stadiul de avansare a lucrărilor în curs și informațiile din textul acestuia sunt limitate, deși acestea sunt elemente esențiale pentru a se cunoaște stadiul și valoarea activităților derulate până în prezent de către întreprinderea comună.

Execuția bugetului

19. Bugetul definitiv pe 2014 disponibil pentru execuție includea credite de angajament în valoare de 1 168,8 milioane de euro și credite de plată în valoare de 567,6 milioane de euro. Pentru creditele de angajament, rata de utilizare a fost de 100 %, iar pentru creditele de plată, de 88,5 %. Totuși, rata de utilizare a creditelor de plată care figuraseră în bugetul inițial pentru exercițiul 2014 a fost de numai 73 %⁽²²⁾. În ceea ce privește creditele de angajament în valoare de 1 125,2 milioane de euro care erau disponibile pentru activitățile operaționale, 23 % au fost executate prin angajamente directe individuale, iar restul de 77 %, prin angajamente globale. Rata scăzută de execuție prin angajamente individuale se explică prin întârzierea generală înregistrată de proiectul ITER și prin numeroasele cereri de modificare primite din partea Organizației Internaționale ITER.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA CONTROALELE-CHEIE DIN CADRUL SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL ALE ÎNȚEPRINDERII COMUNE

20. Curtea de Conturi constată că s-au înregistrat progrese semnificative în numeroase domenii. La momentul auditului (martie 2015), întreprinderea comună F4E se afla în continuare în proces de punere în aplicare a unei serii de acțiuni-cheie pentru gestionarea activităților sale:

- Întreprinderea comună F4E se află în continuare într-un proces de dezvoltare a unui sistem centralizat și uniform care să integreze toate datele operaționale și care să permită o monitorizare și un control regulat al estimărilor și al deviațiilor față de costurile prevăzute, inclusiv a sistemului care permite estimarea valorii fiecărui element al lucrărilor la nivel de contract. La momentul desfășurării auditului, întreprinderea comună F4E își actualizase costurile de referință⁽²³⁾ la nivelul 4 al structurii defalcate a lucrărilor, însă nu și la nivel de contract (nivelul 6). De asemenea, sistemul care furnizează informații referitoare la gradul de implementare a activităților (managementul valorii dobândite) nu a fost încă elaborat.
- Planurile de acțiune adoptate de întreprinderea comună în urma auditurilor interne privind circuitele financiare, gestionarea granturilor și contractele încheiate cu experți erau puse în aplicare fie în totalitate, fie în cea mai mare parte a lor, la momentul auditului (martie 2015). Referitor la situația globală a tuturor planurilor de acțiune adoptate de întreprinderea comună F4E ca răspuns la auditurile interne desfășurate până în prezent⁽²⁴⁾, la data auditului Curții, termenul de punere în aplicare a 29 dintre cele 46 de recomandări care se aflau încă în curs de implementare fusese depășit.

⁽²²⁾ Creditele de plată prevăzute în bugetul inițial adoptat la 11 decembrie 2013 se ridicau la 698 de milioane de euro. Această sumă a fost apoi redusă la 567,6 milioane de euro, prin bugetele rectificative din 11 iunie și din 3 decembrie 2014, în principal din cauza întârzierilor în implementarea activităților legate de capitolul bugetar dedicat construcției ITER.

⁽²³⁾ Noțiunea de „costuri de referință” este definită la nota de subsol 3 din Raportul de progres pe 2014 prezentat Consiliului Uniunii Europene ca fiind *costul care a fost estimat pentru un proiect, pentru o componentă din structura defalcată a lucrărilor, pentru un pachet de lucrări sau pentru o activitate planificată atunci când a fost elaborat bugetul de referință al proiectului*. Costurile de referință reflectă estimările de costuri care au stat inițial la baza bugetului de 6,6 miliarde de euro al întreprinderii comune F4E și care au fost actualizate în mod corespunzător pentru a se adăuga doar costurile estimate aferente oricărei modificări a sferei de cuprindere care a avut loc până în prezent. Ele constituie referința în raport cu care va fi măsurată performanța întreprinderii comune F4E în materie de costuri. Costul de referință al unei sfere de cuprindere anume este calculat cu ajutorul funcției privind densitatea de probabilitate a costurilor.

⁽²⁴⁾ Audituri interne privind: circuitele financiare, gestionarea granturilor, contractele încheiate cu experți, activitățile preliminare achizițiilor pentru activitățile operaționale, achizițiile efectuate în domeniul clădirilor ITER, procedurile de selecție și de recrutare a personalului, monitorizarea execuției contractelor privind clădirile ITER, pregătirea procedurilor de achiziții în cadrul întreprinderii comune F4E, examinarea procedurii dialogului competitiv utilizate pentru Lotul de achiziții 03 (clădirile Tokamak) și examinarea limitată a gestionării contractelor.

- În 2014, structura de audit intern a întreprinderii comune a examinat monitorizarea execuției contractelor în domeniul clădirilor ITER⁽²⁵⁾ și a pus în lumină existența unor factori de risc importanți, cum ar fi concepția imatură a unora dintre activitățile ITER, numărul semnificativ de cereri de modificare a proiectului, calendarul nerealist al proiectului și întârzierea care afectează în prezent implementarea activităților. Este foarte dificil pentru întreprinderea comună F4E să atenueze unele dintre aceste riscuri în mod eficace, întrucât activitățile aferente țin de competența Organizației Internaționale ITER. În urma acestei examinări, s-a constatat, de asemenea, că sunt necesare controale mai riguroase și schimbări la nivel de procese, în special în ceea ce privește controlul managementului și al schimbărilor, gestiunea financiară a contractelor și gestionarea neconformităților.
- Serviciul de audit intern al Comisiei Europene a desfășurat o examinare limitată a gestionării contractelor⁽²⁶⁾ și a subliniat faptul că întreprinderea comună F4E este în curs de transformare dintr-o organizație axată în principal pe achiziții într-o organizație axată în principal pe gestionarea contractelor. Deși examinarea a concluzionat că întreprinderea comună F4E realizează progrese în instituirea unor controale la nivel de entitate care abordează riscurile legate de execuția contractelor, Serviciul de audit intern a identificat, de asemenea, anumite domenii în care controalele nu sunt încă suficient de mature, în special în ceea ce privește gestionarea amendamentelor la contracte și a evenimentelor contingente.
- Sistemul intern de gestionare a riscurilor la nivelul întreprinderii a identificat zece riscuri noi în 2014. Dintre cele 32 de acțiuni identificate în octombrie 2014 în vederea atenuării celor șase riscuri foarte ridicate, 13 au fost puse în aplicare, nouă se află în curs de punere în aplicare, una a fost anulată pe motiv că nu mai era aplicabilă și nouă nu fuseseră încă demarate.

Achizițiile pentru activitățile operaționale și granturile

21. Procedurile de negociere au reprezentat 58 % din cele 67 de proceduri de achiziții pentru activități operaționale lansate în 2014 (44 % în 2013). Chiar dacă întreprinderea comună își desfășoară activitatea într-un domeniu tehnic foarte specializat, ea trebuie să depună în continuare eforturi pentru a spori nivelul de competitivitate din cadrul procedurilor de achiziții. În ceea ce privește granturile, numărul mediu de propuneri primite a fost doar de una per cerere de propuneri.

22. Cinci proceduri de achiziții pentru activități operaționale au făcut obiectul auditului. S-au constatat următoarele deficiențe:

- Cu excepția unui singur caz, întreprinderea comună F4E nu a reușit să comunice suma alocată fiecărui contract în parte din bugetul limitat la 6,6 miliarde de euro la momentul lansării procedurii. De asemenea, întreprinderea nu a furnizat estimarea costurilor la momentul finalizării⁽²⁷⁾ acestor activități. Această informație este necesară pentru a calcula suma cu care costurile pot devia față de bugetul plafonat.
- Într-un caz, valoarea la care a fost atribuit contractul devia cu 29 % față de costul de referință (12,4 milioane de euro, la valorile din 2008). Această deviație nu a fost raportată în raportul comisiei de evaluare.
- S-au constatat deficiențe în ceea ce privește evaluarea ofertelor financiare de către comisia de evaluare. Într-un caz, nu s-au luat în considerare la evaluare nici opțiunile din contract (în valoare de 32 de milioane de euro), nici costurile suplimentare care urmau să fie suportate. Într-un alt caz, nu s-a realizat o comparație a ofertelor cu valoarea alocată din bugetul plafonat sau cu costurile de referință. În niciuna dintre procedurile examinate, nu era specificată, în rapoartele comisiei de evaluare, estimarea costurilor la momentul finalizării pentru contractele în cauză.
- Desfășurarea unei proceduri de achiziție a fost afectată de o întârziere de 21 de luni față de data preconizată pentru finalizare. În alte două proceduri de achiziții, contractele au fost atribuite cu o întârziere de 10, respectiv cinci luni față de data stabilită.

⁽²⁵⁾ Examinarea realizată în octombrie 2014 de structura de audit intern a întreprinderii comune F4E cu privire la monitorizarea execuției contractelor în domeniul clădirilor ITER.

⁽²⁶⁾ Examinarea limitată efectuată de Serviciul de Audit Intern în ceea ce privește gestionarea contractelor – Controalele la nivel de entitate din cadrul întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, octombrie 2014.

⁽²⁷⁾ Estimarea costurilor la momentul finalizării este definită la nota de subsol 4 din Raportul de progres pe 2014 prezentat Consiliului Uniunii Europene ca fiind *costul total estimat pentru o activitate planificată, pentru o componentă din structura defalcată a lucrărilor sau pentru proiect la finalizarea implementării sferei definite a lucrărilor*. În practică, estimarea respectivă acoperă totalitatea estimărilor cel mai recent actualizate ale costurilor pentru activitățile întreprinderii comune F4E, inclusiv costurile efective ale contractelor finalizate, estimările actualizate ale costurilor totale aferente contractelor în curs, precum și costurile previzionate ale contractelor viitoare. Astfel, definiția acestui concept cuprinde, de asemenea, costul modificărilor preconizate și costul riscurilor care este posibil să se concretizeze pe parcursul execuției contractelor în curs și viitoare. Estimarea costurilor la momentul finalizării este calculată cu ajutorul funcției privind densitatea de probabilitate a costurilor.

- În cazul unei proceduri de achiziție, întreprinderea comună F4E a trebuit să includă în programul de activitate pentru 2014 o activitate neprevăzută și care nu fusese inclusă în buget ⁽²⁸⁾. Valoarea contractului suplimentar rezultat era de 2,88 milioane de euro.
- Într-una dintre procedurile de achiziții examinate, evaluarea criteriilor tehnice de atribuire era prezentată de comisia de evaluare, în raportul său, în linii prea mari, iar observațiile consemnate nu erau suficient de detaliate pentru a justifica punctajul acordat.
- În cazul a trei proceduri de achiziții, deși întreprinderea comună a publicat anunțurile de participare și a desfășurat o serie de activități prealabile achiziției, ea nu a asigurat publicitatea contractelor prin intermediul anunțurilor de intenție, pentru a spori vizibilitatea și concurența, astfel cum se recomandă în Vademecumul Comisiei în materie de achiziții publice.

Controlul și monitorizarea globală a granturilor și a contractelor de achiziții aferente activităților operaționale

23. Întreprinderea comună dispune de un sistem de efectuare de audituri ⁽²⁹⁾ la nivelul contractanților, obiectivul urmărit fiind acela de a se verifica respectarea cerințelor de asigurare a calității ⁽³⁰⁾.
24. În ceea ce privește controlul și monitorizarea de ansamblu a contractelor aferente activităților operaționale (inclusiv verificarea financiară și a conformității), structura de audit intern și Serviciul de audit intern al Comisiei Europene au inclus acest domeniu în planurile lor de audit pentru 2014 ⁽³¹⁾.
25. În ceea ce privește auditurile *ex post* privind granturile (realizate în cadrul strategiei generale de control și de monitorizare a întreprinderii comune F4E), acestea nu erau închise la momentul auditului Curții.

ALTE ASPECTE

Cadrul juridic

26. Noul regulament financiar aplicabil bugetului general al Uniunii ⁽³²⁾ a fost adoptat la 25 octombrie 2012 și a devenit aplicabil la 1 ianuarie 2013 ⁽³³⁾. Regulamentul financiar cadru pentru organismele ⁽³⁴⁾ menționate la articolul 208 din noul regulament financiar a intrat în vigoare la 8 decembrie 2013. La momentul desfășurării auditului, regulamentul financiar al întreprinderii comune nu fusese încă modificat pentru a reflecta aceste schimbări.

Raportul anual de activitate

27. În Raportul anual de activitate pe 2014, președintele Consiliului de administrație al întreprinderii comune F4E subliniază necesitatea de a se continua toate acțiunile de limitare a costurilor, în timp ce directorul menționează faptul că sistemul de control intern a fost din nou consolidat și ameliorat pentru a atenua în mod corespunzător riscurile menționate de Curtea de Conturi Europeană în secțiunea „Paragrafe de evidențiere a unor aspecte” din cadrul raportului său anual referitor la exercițiul 2013 ⁽³⁵⁾.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTEPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE

Drepturile de proprietate intelectuală și politica industrială

28. Decizia privind implementarea politicii industriale a întreprinderii comune F4E și a politicii acesteia privind drepturile de proprietate intelectuală și diseminarea informațiilor a fost adoptată de Consiliul de administrație al întreprinderii comune la 27 iunie 2013.

⁽²⁸⁾ Din cauza faptului că întreprinderea comună a trebuit să suporte costul unei deficiențe în faza de producție a componentei în cauză.

⁽²⁹⁾ Dintre cele 19 audituri de calitate efectuate în 2014, 17 erau deja închise în martie 2015. În urma auditurilor, au fost identificate 21 de situații de nerespectare a procedurilor, precum și 129 de aspecte care necesitau îmbunătățiri.

⁽³⁰⁾ Domeniile acoperite de audituri includeau: dispozițiile referitoare la calitate, situațiile de neconformitate (orice situație care nu este în conformitate cu o cerință specificată), controlul achizițiilor și gestionarea subcontractărilor, gestionarea documentelor și a datelor, gestionarea modificărilor și a deviațiilor, planul de control al calității pentru construcțiile civile, programul detaliat al proiectelor, gestionarea riscurilor aferente contractelor și planul de control al calității pentru lucrările tehnice.

⁽³¹⁾ A se vedea a patra și a cincea liniuță de la punctul 20.

⁽³²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

⁽³³⁾ Articolul 214 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, cu derogările menționate.

⁽³⁴⁾ JO L 38, 7.2.2014, p. 2.

⁽³⁵⁾ Punctul 30 din Raportul pe 2013 al Curții (JO C 452, 16.12.2014, p. 50).

29. Mai multe măsuri luate în vederea implementării politicii privind drepturile de proprietate intelectuală și a politicii industriale au fost finalizate în 2014 ⁽³⁶⁾, în timp ce alte câteva sunt încă în curs de punere în aplicare ⁽³⁷⁾, iar trei măsuri se află în așteptarea unor evoluții viitoare ⁽³⁸⁾. Odată ce măsurile vor fi fost puse în aplicare, întreprinderea comună F4E intenționează să efectueze o evaluare de impact pentru a măsura efectul pe care îl au diferitele măsuri asupra gradului de îndeplinire a obiectivelor politicii industriale.

30. Una dintre măsurile adoptate de întreprinderea comună F4E în 2013, cu scopul atragerii interesului actorilor industriali cu privire la proiectul ITER și al intensificării concurenței în domeniu, a fost de a oferi contractanților drepturi exclusive de exploatare a proprietății intelectuale pe care o generează în alte domenii decât fuziunea, precum și drepturi, care nu sunt însă exclusive, în domeniul fuziunii.

31. Pentru a atenua riscurile legate de obligația sa de a reține dreptul de acces la totalitatea drepturilor de proprietate intelectuală (cunoștințe preexistente și cunoștințe noi) implicate în contribuțiile în natură europene și pentru a putea transfera acest drept de acces către Organizația ITER, dacă este nevoie, întreprinderea comună a adoptat o serie de clauze contractuale specifice aplicabile activităților sale.

Conflictele de interese

32. Regulamentul privind gestionarea conflictelor de interese aplicabil membrilor personalului a fost adoptat de Consiliul de administrație al întreprinderii comune F4E și a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2014 ⁽³⁹⁾. În conformitate cu articolul 6 din acest regulament, s-a creat un registru care monitorizează cazurile principale de conflicte de interese și care conține informații cu privire la membrii personalului în cauză, la tipul conflictului de interese și la situația care a dat naștere conflictului de interese respectiv. A fost de asemenea creată baza de date conținând formularele privind declarațiile generale de interese, la care se face referire la articolul 7 din regulamentul respectiv.

Acordul de găzduire

33. Potrivit acordului de găzduire semnat cu Regatul Spaniei la 28 iunie 2007, sediul permanent al întreprinderii comune ar fi trebuit să fie pus la dispoziția întreprinderii comune în luna iunie 2010. În urma discuțiilor dintre guvernul Spaniei și întreprinderea comună F4E, acestea i-a fost prezentată o ofertă oficială la data de 10 martie 2015. Oferta a fost prezentată Consiliului de administrație la 19 martie, în prezent având loc discuții cu autoritățile spaniole pe marginea acesteia.

Normele de aplicare a Statutului funcționarilor

34. În 2014, întreprinderea comună F4E a adoptat mai multe norme de aplicare a Statutului funcționarilor din instituțiile Uniunii Europene ⁽⁴⁰⁾. La momentul auditului (martie 2015), mai trebuiau încă adoptate anumite norme specifice ale Comisiei Europene ⁽⁴¹⁾.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 20 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

⁽³⁶⁾ Măsuri vizând, printre altele, limitarea explicită a răspunderii pentru daunele indirecte/incidentale care pot afecta prețul specificat în contract; plata de către întreprinderea comună F4E a costurilor suplimentare suportate de contractant ca urmare a modificării legislației aplicabile; partajarea riscurilor aferente erorilor existente în documentația tehnică; compensație plătită contractanților în cazul suspendării contractului pentru o perioadă minimă definită; rambursarea costurilor suplimentare suportate de contractant în eventualitatea unor întârzieri la livrarea componentelor gratuite; planificarea îmbunătățirii portalului întreprinderii comune F4E destinat industriei de profil și implementarea unor noi soluții de achiziții electronice; elaborarea unor orientări armonizate pentru definirea și aplicarea criteriilor de selecție și de atribuire.

⁽³⁷⁾ Orientări privind compensația financiară pentru participarea la o procedură de dialog competitiv.

⁽³⁸⁾ Derogarea extinsă de răspundere în materie nucleară; trecerea la achiziții bazate în cea mai mare parte pe performanță și explorarea posibilității unei proceduri în două etape de dialog competitiv.

⁽³⁹⁾ Decizia Consiliului de administrație al întreprinderii comune F4E de adoptare a normelor privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese aplicabile membrilor personalului.

⁽⁴⁰⁾ În special, în ceea ce privește pensiile, remunerațiile și indemnizațiile, condițiile de muncă, cheltuielile medicale, etica și conduita, precum și personalul detașat în afara UE.

⁽⁴¹⁾ Norme vizând, printre altele, recrutarea agenților temporari, utilizarea și angajarea serviciilor agenților contractuali și procedurile de evaluare a funcționarilor permanenți și de promovare.

ANEXĂ

Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (Barcelona)**Competențe și activități**

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p>(articolele 45 și 49 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice)</p>	<p>Capitolul 5 privind „întreprinderile comune” din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special:</p> <p>Articolul 45</p> <p>„Întreprinderile de importanță primordială pentru dezvoltarea industriei nucleare în Comunitate se pot constitui în întreprinderi comune în sensul prezentului tratat, în conformitate cu dispozițiile articolelor următoare.”</p> <p>Articolul 49</p> <p>„Constituirea unei întreprinderi comune are la bază decizia Consiliului. Fiecare întreprindere comună are personalitate juridică.”</p>
<p>Competențele întreprinderii comune F4E</p> <p>[Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului, modificată prin Decizia 2013/791/Euratom a Consiliului și prin Decizia (Euratom) 2015/224 a Consiliului]</p>	<p>Obiective</p> <ul style="list-style-type: none"> — să contribuie, în numele Comunității Europene a Energiei Atomice („Euratom”), la Organizația Internațională a Energiei de Fuziune ITER; — să contribuie, în numele Euratom, la activitățile din cadrul abordării extinse desfășurate împreună cu Japonia în vederea dezvoltării rapide a energiei de fuziune; — să pregătească și să coordoneze un program de activități în vederea pregătirilor pentru construirea unui reactor de fuziune experimental și a instalațiilor conexe, inclusiv a Centrului internațional de iradiere a materialelor de fuziune (<i>International Fusion Materials Irradiation Facility – IFMIF</i>). <p>Sarcini</p> <ul style="list-style-type: none"> — să supravegheze pregătirea amplasamentului pentru proiectul ITER; — să furnizeze componente, echipamente, materiale și alte resurse Organizației ITER; — să gestioneze activitățile cu privire la achiziții împreună cu Organizația ITER, în special procedurile asociate de asigurare a calității; — să pregătească și să coordoneze participarea Euratom la exploatarea științifică și tehnică a proiectului ITER; — să coordoneze activitățile de cercetare și dezvoltare științifică și tehnologică, în sprijinul contribuției Euratom la Organizația ITER; — să furnizeze contribuția financiară a Euratom la Organizația ITER; — să organizeze cele necesare pentru a pune resurse umane la dispoziția Organizației ITER; — să asigure interfața cu Organizația ITER și să desfășoare orice alte activități în sprijinul acordului ITER.

Organizare	<p>Consiliul de administrație, directorul și alte organisme</p> <p>Consiliul de administrație este responsabil de supravegherea întreprinderii comune în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor acesteia și asigură o colaborare strânsă între întreprinderea comună și membrii săi în procesul de punere în practică a activităților acesteia. Pe lângă Consiliul de administrație și director, care este agentul executiv principal responsabil de gestionarea curentă a întreprinderii comune și reprezentantul legal al acesteia, următoarele organisme fac parte de asemenea din structura întreprinderii comune:</p> <p>Biroul, Grupul consultativ pentru probleme tehnice, Comitetul executiv, Comitetul administrativ și financiar și Comitetul de audit.</p> <p>Auditorul intern: structura de audit intern și, de la 1 ianuarie 2012, Serviciul de audit intern al Comisiei Europene.</p> <p>Auditorul extern: Curtea de Conturi Europeană</p> <p>Autoritatea responsabilă de descărcarea de gestiune: Parlamentul European, la recomandarea Consiliului.</p>
Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014	<p>Bugetul</p> <p>550,6 milioane de euro reprezentând venituri finale (credite de plată), din care 77 % constituie finanțare prin contribuție din partea UE.</p> <p>Situația personalului la 31 decembrie 2014</p> <p>262 de posturi de funcționari permanenți și de agenți temporari prevăzute în schema de personal, din care erau ocupate 249.</p> <p>144 de posturi de agenți contractuali ocupate.</p>
Activități și servicii furnizate în 2014	<p>Pentru informații detaliate privind activitățile și serviciile furnizate în 2014, a se consulta site-ul web al întreprinderii comune F4E, http://www.fusionforenergy.europa.eu/</p>

Sursa: Întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune.

RĂSPUNSURILE ÎNTREPRINDERII COMUNE

13. În ultimii ani, întreprinderii comune F4E i s-a solicitat să pună în aplicare un proiect cu provocări tehnice inerente și condiții de limitare administrativă aproape fără precedent în lume: în contextul provocărilor deja de amploare privind punerea în aplicare a unui dispozitiv complex din punct de vedere tehnic și unic precum ITER, specificațiile tehnice se bazează pe date oferite în mare parte de altă entitate, și anume Organizația ITER, iar deviațiile de la specificații, chiar și în cursul execuției contractelor, sunt extrem de frecvente. Întreprinderea comună F4E a ajuns în etapa de primire a acestora, trebuind să le pună în executare în mare parte fără nicio compensație.

Adoptarea așa-numitelor „Orientări MAC-10” de către Consiliul ITER în 2011, în care se definesc responsabilitățile care vor fi asumate pentru finanțarea modificărilor de proiectare și care au fost introduse inițial cu scopul de a eficientiza procesele decizionale, a agravat situația descrisă mai sus în loc să o îmbunătățească. Acest fapt a determinat o încercare modestă privind Ingineria sistemelor/valorii în integrarea Organizației ITER, producându-se supracosturi și alte tensiuni între Organizația ITER și toate agențiile interne. Această problemă este gravă pentru toate agențiile interne, însă mai ales pentru întreprinderea comună F4E, unde impactul modificărilor constante asupra componentelor afectează clădirile aproape „implicit”, așa cum se subliniază în documentele puse la dispoziția Consiliului de administrație întreprinderii comune F4E la reuniunea sa din decembrie 2014.

În mod evident, costurile depind de sfera lucrării (mai exact, de proiectare) cu atât mai mult cu cât se impun modificări chiar în faza de construcție. Faptul că aceasta din urmă este în mare parte controlată de Organizația ITER și de conducerea acesteia, iar prima de întreprinderea comună F4E indică în mod clar o aliniere incorectă a responsabilităților.

Acesta este într-adevăr unul dintre cele mai problematice aspecte ale proiectului ITER, identificat și în studiul Parlamentului European din 2013 cu privire la eficiența costurilor aferente proiectului ITER, elaborat de Ernst & Young. Într-adevăr, titlurile rezumatului acestui studiu afirmă faptul că „Creșterile de costuri au fost asociate în mare măsură cu nivelul proiectului și sunt în afara controlului direct al întreprinderii comune F4E” și că „întreprinderea comună F4E este o organizație sui generis care funcționează într-un mediu complex ce limitează posibilitățile de eficientizare a costurilor”. Pe scurt, tocmai din cauza constituirii acordului și a instrumentelor acestuia, o proporție semnificativă a costurilor pe care trebuie să le absoarbă întreprinderea comună F4E nu se află sub controlul direct al acesteia.

În ceea ce privește strict controlul costurilor, care este un obiectiv-cheie al întreprinderii comune F4E, conform orientărilor MAC-10 anterioare, orice sistem de control limitat în cadrul întreprinderii comune F4E nu ar fi putut limita afluxul de modificări din partea Organizației ITER (care acționează ca deținător și integrator). Abia acum, odată cu eliminarea orientărilor MAC-10 și introducerea unui sistem pentru înlocuirea acestora în scopul prevăzut (Fondul de rezervă al Organizației ITER), precum și cu promisiunea noii conduceri a Organizației ITER de a implementa un sistem complex de gestionare a configurației, ar putea fi posibil, prin integrarea treptată a proceselor de gestionare tehnică, să se implementeze un sistem de control al costurilor mai eficient.

Preponderent pe baza celor de mai sus, părțile implicate în proiect (Organizația ITER și agențiile interne – inclusiv întreprinderea comună F4E) au ajuns la concluzia că actualul calendar nu este realist, fapt ce a fost confirmat și în urma mai multor evaluări independente efectuate în ultimii doi ani (2013-2014). Din acest motiv, Organizația ITER/întreprinderea comună F4E, împreună cu agențiile interne ale celorlalte părți, lucrează la un nou calendar revizuit care ar trebui să fie prezentat în Consiliul ITER în noiembrie 2015. Calendarul revizuit va fi apoi evaluat de părțile la ITER, care trebuie să țină cont și de resursele disponibile și de amploarea costurilor, deoarece aceste elemente se află în strânsă legătură. Prin urmare, este foarte probabil ca, în urma calendarului revizuit, să fie necesară discutarea și propunerea estimării generale a costurilor. Acest lucru nu va afecta resursele necesare în contextul actualului Cadru financiar multianual (CFM), însă ar putea avea consecințe pe termen mai lung.

14. Întreprinderea comună F4E este obligată să pună în aplicare cerințele și modificările de proiectare impuse de Organizația ITER, chiar dacă acestea ar putea avea un impact asupra costurilor și ar putea genera riscuri pentru costuri. În același timp, întreprinderea comună F4E urmărește cu fermitate să pună în aplicare o serie amplă de măsuri de limitare a costurilor sub stricta supraveghere a Consiliului său de administrație, pentru a asigura respectarea plafonului bugetar alocat pentru actualul CFM până în 2020. Unele dintre aceste măsuri sunt:

- o mai bună valorificare a diferitelor tipuri disponibile de proceduri de achiziții, care să permită întreprinderii comune F4E să realizeze reducerea costurilor și eficientizarea activității: aici se include utilizarea mai amplă a procedurii de dialog competitiv și a celei de negociere, atunci când acest lucru este permis prin Regulamentul financiar al întreprinderii comune F4E, care să ne ajute să identificăm soluții economice împreună cu contractanții;
- îmbunătățirea raportului calitate-preț în cazul procedurilor de achiziții prin intensificarea concurenței între potențiali furnizori: aici se include recurgerea la strategii de achiziții etapizate, cu mai mulți furnizori care să dezvolte prototipuri în paralel în etapele inițiale, iar apoi să concureze pentru producția în serie;

- facilitarea unei inginerii a valorii mai ferme, promovarea unei repartizări eficiente a obligațiilor de contractare între diferiți actori (Organizația ITER și agențiile interne), adoptarea de standarde și exploatarea economiilor de scară, dacă este posibil.

Controlul costurilor va continua să fie o prioritate la nivelul global al gestionării proiectului sub conducerea noului director general (DG) al Organizației ITER începând din martie 2015.

În ceea ce privește costurile la nivelul întreprinderii comune F4E, se realizează o estimare detaliată a costurilor la momentul finalizării la nivelul 6 din SDL (structura defalcată a lucrărilor) pentru contribuțiile în natură ale UE, ținându-se cont de riscuri și incertitudini. Acest rezultat va duce la evaluarea noilor cerințe privind situațiile neprevăzute.

15. Așa cum a raportat întreprinderea comună F4E în ocazii anterioare, bugetul plafonat pentru actualul CFM a fost constituit pe ipotezele exercițiului desfășurat în 2008 (raportul Toschi), care au fost elaborate la nivelul 3 (Sistem) și la nivelul 4 (AA – Acord de achiziții) din SDL. Aceasta nu înseamnă sub nicio formă că nu există un sistem de monitorizare a costurilor. De fapt, există deja un sistem pe deplin funcțional pentru controlul și monitorizarea costurilor la nivelul acordului de achiziții, la nivelul 4 din SDL și la nivelul sistemului, la nivelul 3 din SDL (astfel cum a recunoscut Curtea în raportul său din 2013). Într-adevăr, la data auditului (martie 2015), întreprinderea comună F4E nu avea încă puse în aplicare datele de la nivelul 6 (contracte). Aceasta nu înseamnă că întreprinderea comună F4E nu a estimat costurile la nivelul contractelor individuale, acest lucru fiind realizat de întreprinderea comună F4E în cadrul echipelor de proiect individuale, nu în mod centralizat și uniform.

Chiar dacă întreprinderea comună F4E folosește de mulți ani o serie de instrumente de gestionare a datelor pentru întreținerea/gestionarea datelor sale operaționale și financiare (de exemplu, ABAC, ABAC Contracts, Primavera, IDM etc...), care sunt integrate printr-un „Sistem integrat de raportare” central, întreprinderea comună F4E confirmă că activitatea evoluează spre îmbunătățirea sistemului său de gestionare a datelor despre costuri și deviații. Prima parte, sistemul și metodologia de monitorizare a estimărilor de costuri și a deviațiilor la nivel de contracte, a fost prezentată în septembrie 2015 Serviciului de audit intern al Comisiei în cadrul vizitei organizate de acesta cu privire la auditul de monitorizare a elaborării Acordului de achiziții. A doua fază va consta din implementarea unui sistem complet integrat de planificare a resurselor întreprinderii (*Enterprise Resource Planning – ERP*), care va integra date și procese: de la bugetare la contractare, până la gestionarea deviațiilor și livrare. Consiliul de administrație a aprobat implementarea ERP și totodată înființarea unui al patrulea departament specific în cadrul întreprinderii comune F4E, care se va axa pe gestionarea proiectului (costuri, domeniu de aplicare, calitate, calendar și riscuri) și infrastructura acestuia (modele de date, instrumente, procese).

Întreprinderea comună F4E confirmă faptul că la nivelul 4 s-a realizat o actualizare a costurilor de referință, ținându-se cont de modificările aduse în trecut sferei de către Organizația ITER, așa cum au fost elaborate de grupul Toschi în 2008, aceste costuri fiind actualizate ori de câte ori se aprobă modificarea valorilor de referință (în principal, prin cereri de modificare a proiectului) de către Consiliul ITER. În ceea ce privește costurile de referință de la nivelul 6, a fost posibilă reconstruirea estimărilor de costuri ale Toschi la acest nivel numai în cazul unor sisteme (de exemplu, Magnet), deoarece nu sunt suficiente date din rezultatele grupului Toschi, care să permită o defalcare cuprinzătoare (mai exact, însumarea până la acoperirea integrală a sferei) a valorilor de la nivelul 4 la cele de la nivelul 6.

Prin urmare, obiectivul activității a fost să se reconstruiască un nou set de costuri de referință, cu includerea nu doar a riscurilor care afectează prețurile (așa cum s-a procedat în cadrul analizei Toschi), dar ținându-se cont totodată de procesul de estimare a costurilor la finalizarea tuturor activităților planificate la nivelul 6.

În acest scop, directorul întreprinderii comune F4E a constituit un grup operativ pentru stabilirea și aplicarea unui proces structurat și detectabil pentru realizarea unei estimări a costurilor la momentul finalizării la nivelul 6 cu privire la întreaga activitate care va fi finalizată de întreprinderea comună F4E în vederea îndeplinirii obligațiilor care îi revin în proiectul ITER. Se abordează, astfel, și nevoia de a stabili și de a menține credibilitatea estimărilor de costuri și a factorilor (de exemplu, riscuri și incertitudini) care afectează rezultatele și fiabilitatea acestora. Sistemul și metodologia au fost prezentate deja Serviciului de audit intern cu ocazia vizitei sale de monitorizare din septembrie 2015.

Nu s-a realizat o actualizare a contribuției UE la proiectul ITER după faza de construcție, aceasta nefiind planificată până când nu se vor pune la dispoziție informații relevante prin proiect pentru a permite efectuarea unei astfel de analize.

16. Întreprinderea comună F4E dorește să sublinieze faptul că aceste două planuri de acțiune sunt axate, în măsura în care este posibil în contextul cadrului juridic al proiectului ITER, pe măsuri care să compenseze unele dintre deficiențele identificate mai sus.

În primul rând, la 5 martie 2015, Consiliul ITER (în cadrul căruia Europa este reprezentată de Comisie) l-a numit pe noul director general al Organizației ITER și a aprobat un plan de acțiune pe care acesta l-a elaborat ca răspuns, printre altele, la evaluarea gestionării ITER 2013. Pe lângă publicarea unor noi valori de referință pentru proiectul ITER (în ceea ce privește sfera, calendarul și costurile acestuia), planul de acțiune al Organizației ITER a propus o serie de măsuri specifice, precum:

- înființarea unei noi organizații caracterizate printr-o integrare profundă a agențiilor interne și a echipei centrale a Organizației ITER;

- înființarea unui Comitet executiv al proiectului care să fie format din directorul general al Organizației ITER și agențiile interne, pentru a asigura un proces decizional centralizat și prompt cu privire la aspectele tehnice;
- constituirea unui fond de rezervă pentru compensarea agențiilor interne în cazul creșterilor de cheltuieli produse ca urmare a modificărilor aduse specificațiilor tehnice inițiale de către echipa centrală a Organizației ITER și, prin urmare, înlocuirea așa-numitelor „Orientări MAC-10” din 2011;
- constituirea unor echipe de proiect comune care să fie formate din directori și angajați din cadrul echipei centrale a Organizației ITER și al agențiilor interne pentru domenii specifice și favorizarea schimbului de angajați și a mobilității acestora.

În al doilea rând, noul director interimar al întreprinderii comune F4E a elaborat un plan de acțiune, pe care l-a prezentat Consiliului de administrație al întreprinderii comune F4E la 24 martie 2015 și care a fost aprobat în totalitate. Planul de acțiune al întreprinderii comune F4E completează planul de acțiune al ITER dintr-o serie de puncte de vedere și totodată identifică îmbunătățiri noi în operațiunile interne ale întreprinderii comune F4E. Principalele elemente sunt:

- contribuirea la elaborarea unui calendar realist care să permită conturarea unor profiluri de angajament mai precise și o execuție mai bună a bugetului său conform planurilor;
- stabilirea estimărilor de costuri cu ajutorul unei metodologii îmbunătățite și mai realiste și implementarea unui sistem pentru gestionarea fondurilor. Întreprinderea comună F4E a implementat un sistem central și uniform pentru gestionarea datelor despre costuri pentru a controla mai bine estimările, costurile și deviațiile. Aceasta va permite întreprinderii comune F4E să asigure menținerea unui control strict asupra evoluției bugetului și să monitorizeze în mod regulat deviațiile față de costuri, precum și să asigure exercitarea unei gestionări financiare eficiente și sigure a proiectului de către directorul și personalul de conducere al întreprinderii comune F4E;
- consolidarea cadrului de gestionare a riscurilor al întreprinderii comune F4E, inclusiv stabilirea unui apetit de risc adecvat pentru a spori agilitatea și gestionarea financiară sigură a întreprinderii comune F4E;
- efectuarea de modificări suplimentare la nivelul organizației întreprinderii comune F4E, menite să eficientizeze organizația, în special în ceea ce privește instrumentele și procesele de gestionare a proiectelor;
- urmărirea implementării recomandărilor de audit emise de auditorii interni și externi pentru reducerea corespunzătoare a deficiențelor din sistemul de control intern al întreprinderii comune F4E (costuri, gestionarea contractelor, activități de contractare etc.), îmbunătățirea proceselor noastre interne și optimizarea activităților noastre pentru eficientizarea noastră permanentă.

Din martie 2015, aceste planuri de acțiune sunt puse în aplicare de Organizația ITER și întreprinderea comună F4E și se preconizează că vor aduce îmbunătățiri în legătură cu multe dintre observațiile formulate de Curtea de Conturi Europeană și Parlamentul European în raportul lor privind descărcarea de gestiune din 2013. Punerea în aplicare a acestor planuri de acțiune este urmărită cu atenție la cele mai înalte niveluri de guvernare ale proiectului ITER în cadrul Organizației ITER și al întreprinderii comune F4E.

18. În numele Europei, întreprinderea comună F4E oferă contribuții în natură pentru proiectul ITER sub forma componentelor. După ce proiectarea unei componente devine suficient de matură, se încheie un așa-numit contract de achiziții între întreprinderea comună F4E și Organizația ITER, care prevede dispozițiile necesare și termenul de aplicare a acestora. Atunci când activitatea se desfășoară spre satisfacția Organizației ITER, întreprinderea comună F4E primește treptat credite ITER pentru recunoașterea evoluției activității în raport cu repere specifice convenite în prealabil. Acesta este sistemul convenit de partenerii ITER pentru asigurarea nivelului corect de informare pentru Consiliul ITER, asigurându-se, astfel, o raportare integrată din partea tuturor agențiilor interne și o măsurare corespunzătoare a evoluției proiectului.

În situațiile financiare pentru 2014 (incluse în conturile finale ale întreprinderii comune F4E pentru 2014), întreprinderea comună F4E a inclus un tabel care indică valoarea contractelor de achiziții semnate și valorile creditelor primite din partea Organizației ITER până acum, acestea din urmă fiind destul de mici. Motivul este faptul că personalul de conducere al Organizației ITER a distribuit credite în cadrul contractelor de achiziții mai ales spre sfârșit, iar această deficiență induce un oarecare „pesimism” în rapoarte. Aceasta a fost identificată ca o problemă care trebuie soluționată și în cadrul Organizației ITER s-au demarat deja acțiuni pentru a revizui distribuția creditelor pe durata contractelor de achiziții, astfel încât să se reflecte cu mai multă precizie progresele înregistrate de fiecare agenție internă. Se preconizează că această problemă va fi soluționată în cursul anului 2015.

Acesta este motivul pentru care întreprinderea comună F4E a inclus în situațiile financiare pentru 2014 o estimare procentuală a gradului de finalizare a lucrărilor, pe baza valorii cheltuielilor aferente contractelor de achiziții, care au fost realizate în 2014, și prin comparație cu valoarea estimată a contribuției în natură la proiect.

În plus, întreprinderea comună F4E elaborează un raport de progres anual și un raport de activitate anual care prezintă informații detaliate cu privire la evoluția generală a contribuției europene la proiectul ITER și totodată elaborează anual indicatorii-cheie ai proiectului și obiectivele întreprinderii. Mai mult, întreprinderea comună F4E este supusă unor evaluări externe anuale, în cadrul cărora experții independenți evaluează evoluția proiectului pe baza rapoartelor existente pentru a oferi Consiliului de administrație și Consiliului European o privire de ansamblu asupra evoluției proiectului ITER.

19. Întârzierile mari acumulate în proiect față de datele de referință actuale (Prima plasmă în noiembrie 2020) au determinat devierea angajamentelor în cazul multor sisteme.

De fapt, solicitările multiple de modificări din partea Organizației ITER au încetinit proiectul și au generat întârzieri, au provocat nenumărate deviații de la contractele existente și au dus la întârzieri la nivelul global al proiectului. Deși aceste evenimente au fost în mare parte în afara controlului întreprinderii comune F4E, acestea i s-a solicitat să pună în aplicare deviațiile în conformitate cu orientările MAC-10 aprobate de Consiliul ITER (în care Europa este reprezentată de Comisie, nu de întreprinderea comună F4E). Din cauza acestei recurențe frecvente a modificărilor, întreprinderea comună F4E a decis, de asemenea, deseori să nu lanseze proceduri de achiziții până când specificațiile nu erau considerate relativ stabile. Deviațiile aplicate contractelor deschise reprezintă, de fapt, cauza semnificativă a creșterilor costurilor și, prin urmare, acestea trebuie limitate la nivelul minim pentru a combate problemele legate de limitarea costurilor care este raportată de Curte în alte constatări.

În plus, rigiditatea profilului bugetului în contextul cadrului financiar multianual este dificil de reconciliat cu evoluția observată la un proiect inovator de această natură, care are nevoie de un calendar mai realist. Prin urmare, executarea creditelor de angajament ale întreprinderii comune F4E a fost sub presiune în ultimii ani. Planul pentru un Fond strategic european pentru investiții a permis o modificare a creditelor de angajamente în valoare de 500 milioane de euro din 2015 în perioada 2018-2020. Această modificare se potrivește mai bine cu profilul de implementare și este mai mult în concordanță cu noul calendar realist.

În ceea ce privește creditele de plată, întârzierile din proiect au încetinit semnarea contractelor și, în consecință, nu au permis refinanțările planificate și alte plăți prevăzute.

Schimbarea conducerii Organizației ITER și procesul actual de stabilire a unor noi valori de referință ale proiectului ar trebui să stea la baza unei soluționări a acestei probleme în viitor.

20. Întreprinderea comună F4E salută recunoașterea de către Curte a progreselor semnificative înregistrate și consideră că acțiunile aflate în desfășurare contribuie la îmbunătățirea și dezvoltarea continuă a sistemelor sale de control.

În legătură cu sistemul central de monitorizare a costurilor: facem referire la răspunsul nostru de la punctul 15. Întreprinderea comună F4E a instituit acum un sistem central de monitorizare și control al datelor despre costuri la nivel de contract.

În legătură cu planurile de acțiune ca răspuns la auditurile interne: întreprinderea comună F4E urmărește în mod activ punerea în aplicare a acțiunilor deschise în funcție de prioritățile stabilite de director și convenite de Comitetul de audit și Consiliul de administrație, abordând cu titlu de urgență recomandările cotate ca fiind imperative și foarte importante. S-au înregistrat progrese semnificative în punerea în aplicare a acestor planuri de acțiune:

- în cazul auditurilor privind gestionarea granturilor, contractele încheiate cu experți și activitățile preliminare achizițiilor pentru activități operaționale, structura de audit intern a desfășurat acțiuni de monitorizare. Rezultatele au fost discutate în cadrul Comitetului de audit, care și-a exprimat mulțumirea față de acestea și, prin urmare, aceste audituri sunt considerate acum închise;
- planurile de acțiune adoptate de întreprinderea comună F4E ca răspuns la auditurile interne privind circuitele financiare, pregătirea procedurilor de achiziții și procedura dialogului competitiv TB03 sunt acum pe deplin puse în aplicare, iar Serviciul de audit intern și structura de audit intern desfășoară în prezent acțiuni de monitorizare;
- în cazul auditului privind selecția și recrutarea, 34 de acțiuni au fost puse în aplicare, două acțiuni se află în curs de desfășurare, una a fost suspendată și una nu mai era aplicabilă;
- în cazul auditului privind procedura de achiziții în domeniul clădirilor ITER, 31 de acțiuni au fost puse în aplicare, două acțiuni se află încă în desfășurare, iar una a fost anulată.

Examinarea de către structura de audit intern a monitorizării execuției contractelor în domeniul clădirilor ITER: planul de acțiune ca răspuns la acest audit a fost adoptat în februarie 2015 și s-au înregistrat progrese semnificative: dintre cele 24 de acțiuni propuse, 20 au fost puse în aplicare, una a fost anulată, iar trei se află în desfășurare.

Examinarea de către Serviciul de audit intern a gestionării contractelor: planul de acțiune a fost adoptat în noiembrie 2014, iar situația actuală este următoarea: dintre cele 19 acțiuni propuse, 12 au fost puse în aplicare, iar 7 se află în desfășurare.

Riscurile la nivelul întreprinderii: Actualizarea riscurilor de nivel ridicat pentru 2015 se va realiza în contextul următorului Comitet de audit din noiembrie, incluzând stabilirea unui apetit de risc corespunzător pentru sporirea agilității și a gestionării financiare sigure a întreprinderii comune F4E.

21. Întreprinderea comună F4E dorește să sublinieze faptul că proporția relativ mare de proceduri negociate este consecința contextului complex și inovator în care își desfășoară activitatea. Această situație culminează deseori cu o concurență limitată sau (în cazuri extreme) cu instituirea monopolului sau chiar lipsa participării la licitații. În special, în 15 din cele 39 de proceduri negociate încheiate în 2014, împrejurările specifice ale pieței și/sau ale serviciilor/lucrărilor care vor fi achiziționate au făcut ca procedura negociată să fie cea mai bună opțiune de contractare, conform articolului 100.02 din Normele de aplicare ale întreprinderii comune F4E.

Cele 24 de proceduri negociate rămase corespund unor contracte de valoare mică, în conformitate cu articolul 100.1 din Normele de aplicare ale întreprinderii comune F4E. Trebuie să se precizeze că aceste 24 de contracte reprezintă 36 % din numărul total de contracte semnate (toate tipurile de proceduri de achiziții), însă doar 0,3 % sub aspectul valorii acordate. Procedurile negociate de valoare mică implică o utilizare mult mai redusă a resurselor interne decât procedura deschisă, cea restrânsă sau cea competitivă (datorită simplificării procedurale), utilizarea acestora fiind așadar considerată de către întreprinderea comună F4E drept un instrument de valoare pentru a putea mobiliza resursele interne limitate pentru proceduri de achiziții de valoare mare/cu risc ridicat.

Întreprinderea comună F4E dorește să reamintească faptul că natura activităților din sfera proiectului ITER determină realitatea regretabilă a unei concurențe limitate asupra căreia întreprinderea comună F4E nu poate să aibă decât un impact modest. S-au urmat majoritatea oportunităților aflate la îndemâna întreprinderii comune F4E pentru a spori concurența (mai exact, diseminarea amplă în domeniu în toate statele membre prin reprezentanții de legătură în domeniu și întâlniri specifice, zile de informare specifică și generală în domeniu în diferite locații din Europa, consolidarea eforturilor în ceea ce privește stabilizarea și o mai bună înțelegere a lanțului nostru de aprovizionare, o politică internă despre anunțurile de intenție, intensificarea studiilor de piață, dispoziții standard în domeniu privind drepturile de proprietate intelectuală și dispoziții privind răspunderea etc.). Activitățile întreprinderii comune F4E trebuie să fie comparate cu proiecte similare extreme de înaltă tehnologie fără precedent din toată lumea. Nu se poate nega faptul că întreprinderea comună F4E ar putea depune și mai multe eforturi pentru a spori concurența, însă astfel s-ar consuma în mod evident mai multe resurse interne și, prin urmare, s-ar produce un impact negativ asupra altor domenii.

În mod similar, în legătură cu numărul foarte scăzut de propuneri primite în cadrul cererilor de propuneri pentru granturi, există în principal doi factori: pe de o parte, natura extrem de specializată a granturilor întreprinderii comune F4E, care presupune faptul că natura activității interesează doar un număr redus de solicitanți din Europa, și, pe de altă parte, succesul Programului european de fuziune în dezvoltarea unui domeniu european de cercetare în fuziune cu dublarea minimă a eforturilor și o strânsă colaborare între echipele care activează într-un domeniu. Cel de-al doilea factor se manifestă în consorții paneuropene care se află în spatele majorității propunerilor depuse ca răspuns la cererile întreprinderii comune F4E.

22. În legătură cu cele cinci proceduri de achiziții, întreprinderea comună F4E dorește să prezinte următoarele observații:

Suma alocată diferitelor contracte:

Curtea observă că, la data lansării procedurilor de achiziții (2013 și 2014), întreprinderea comună F4E nu a alocat o valoare din cele 6,6 miliarde de euro pentru diferite contracte. Așa cum a declarat anterior întreprinderea comună F4E, bugetul plafonat de 6,6 miliarde de euro a fost constituit pe baza ipotezelor din raportul Toschi care au fost elaborate la nivelul 3 (Sistem) și 4 (Acord de achiziții) din structura defalcată a lucrărilor (SDL), nu la nivelul 6 (Contracte). La acea dată, acest lucru s-a datorat faptului că nivelul de detaliu cu privire la modul de repartizare a sferei totale între diferite contracte nu a avut un caracter omogen în rândul diferitelor sisteme. De aici a apărut necesitatea de a monitoriza evoluția sferei și costurile aferente la nivelul 3 și 4, permițându-se realizarea unei comparații directe cu valoarea de referință Toschi și, așadar, cu suma de 6,6 miliarde de euro.

Deviația de la valoarea acordată peste costurile de referință:

Cazul raportat de Curtea de Conturi Europeană este legat de o procedură de achiziții în domeniul clădirilor, în care nivelul scăzut de definire a proiectului (la nivel de specificații funcționale) și cerințele mereu schimbătoare impuse de Organizația ITER, care au fost puse și pe seama solicitărilor noi din partea Autorității franceze pentru siguranța nucleară, au determinat o creștere rapidă a costurilor în acest domeniu, depășindu-se cota alocată inițial din buget.

Pentru abordarea riscurilor asociate costurilor și diminuarea impactului asupra costurilor care decurge în principal din modificările constante din sfera rezultatelor proiectului, pe care întreprinderea comună F4E le-a produs în unele domenii pe răspunderea sa, în special sub aspectul clădirilor, în decembrie 2014 s-a prezentat Consiliului de administrație al întreprinderii comune F4E o analiză detaliată a cauzelor și a lecțiilor învățate. S-a arătat faptul că întârzierile în furnizarea datelor de intrare și solicitările de modificări permanente din partea Organizației ITER, precum și cerințele privind sporirea siguranței după accidentul de la Fukushima încetinesc evoluția activității întreprinderii comune F4E și duc la apariția a nenumărate deviații cu un impact semnificativ asupra costurilor.

Chiar dacă întreprinderea comună F4E a pus în aplicare acțiuni de diminuare a riscurilor pentru limitarea costurilor, în multe cazuri nu s-a putut evita aplicarea modificărilor impuse asupra proiectului, împreună cu costurile aferente.

Deficiențe în evaluarea ofertelor financiare:

Întreprinderea comună F4E consideră că nu au existat deficiențe în evaluarea ofertelor financiare.

Trebuie reținut faptul că la data acestor proceduri de achiziții, urmărirea și controlul sub aspectul evoluției sferei și al costurilor aferente s-au realizat la nivelurile 3 și 4. De asemenea, trebuie accentuat faptul că, ori de câte ori întreprinderea comună F4E a acordat un contract important, pe lângă recomandarea obligatorie a Comitetului executiv, s-au organizat întotdeauna ședințe specifice cu ordonatorul de credite pentru a prezenta o imagine completă, înainte de acordarea contractului, cu privire la aspecte legate de costuri și riscuri. Atunci când au fost lansate aceste proceduri de achiziții, șeful echipei de proiect estimase deja costul posibil al achiziției (mai exact, prin propria evaluare, datele de intrare ale experților sau estimările industriale) și s-a asigurat de acoperirea sferei inițiale la un preț care să permită menținerea costului general la nivelul 4 din structura defalcată a lucrărilor în plafonul alocat. Activitatea desfășurată în prezent la nivel central pentru o estimare a costurilor la momentul finalizării la nivelul 6 din structura defalcată a lucrărilor prezintă o abordare îmbunătățită de control și limitare suplimentară a costurilor.

În cazul unui contract care include opțiuni echivalente cu 32 milioane de euro și costuri suplimentare, trebuie precizat faptul că astfel de opțiuni sunt menite să acopere eventualele riscuri pentru întregul acord de achiziții (bobine toroidale). Impactul financiar al riscurilor a fost gestionat la nivelul acordului de achiziții (așadar, la nivelul 4 din structura defalcată a lucrărilor). Într-adevăr, întreprinderea comună F4E a făcut o economie totală în acest sistem: valoarea financiară totală a celor 3 contracte desemnate pentru fabricarea de bobine toroidale este de fapt cu aproximativ 50 milioane de euro sub valoarea financiară alocată pentru nivelul 4 cu bobine toroidale (echivalentă cu bugetul plafonat de 6,6 miliarde de euro). Această sumă este cu mult peste suma de 32 milioane de euro asociată opțiunilor din acest contract și, prin urmare, este mai mult decât adecvat să se acopere riscurile nu doar pentru acest contract, ci și pentru celelalte două contracte. De asemenea, este important de precizat faptul că, mulțumită strategiei de diminuare a riscurilor adoptate de întreprinderea comună F4E pentru aceste trei contracte, riscurile respective prezintă actualmente o probabilitate scăzută (în prezent sub 5 %).

Întârzieri în procedurile de achiziții:

Întreprinderea comună F4E consideră că aceste întârzieri nu reprezintă o deficiență în procedurile de achiziții, deoarece ele sunt de fapt o reacție la mediul excepțional în care își desfășoară activitatea întreprinderea comună F4E (lipsa concurenței și a complexităților contractuale) și la necesitatea de a urmări realizarea de economii de costuri prin asigurarea maturității suficiente a specificațiilor înainte de lansarea procedurilor de achiziții.

Activitate neprevăzută:

Întreprinderea comună F4E a trebuit să introducă în Programul de lucru pentru 2014 o activitate privind achiziția de materiale, care într-adevăr nu era prevăzută în valorile de referință pentru proiectul privind abordarea extinsă JT60SA. Aceasta a fost lansată în urma opiniei experților pentru a depăși o dificultate tehnică neprevăzută. Activitatea, precum și eventualele riscuri și daunele reputaționale asociate evitării acestora au fost discutate în Consiliul de administrație din decembrie 2013, care a fost de acord cu lansarea acestei achiziții de materiale cu titlu de urgență. Oricum, această activitate suplimentară a fost desfășurată în limita costurilor pentru situații neprevăzute alocate pentru acest proiect specific și, în pofida urgenței, întreprinderea comună F4E a reușit să mențină o concurență rezonabilă și să obțină un preț economic.

Evaluarea criteriilor tehnice de atribuire:

Specificațiile tehnice au fost elaborate pe baza rezultatelor examinării experților, iar cerințele cuprinse în specificații au definit integral cerințele privind materialele. Acceptarea explicită a tuturor cerințelor de către fiecare dintre cei doi ofertanți (sub forma unei „Matrici de conformitate”, completată corespunzător), împreună cu descrierea procesului de fabricație propus și evaluarea riscurilor anexate la oferte, au asigurat pe deplin calitatea tehnică a ofertelor. Din acest motiv, comitetul de evaluare a convenit în mod unanim că atribuirea punctajului tehnic maxim ambelor oferte a fost justificată.

Utilizarea anunțului de intenție:

Întreprinderea comună F4E consideră că aceasta nu reprezintă o deficiență în procedura de achiziții, deoarece s-au luat măsuri de diminuare a riscurilor pentru a spori concurența.

Într-adevăr, în cele trei proceduri identificate de Curtea de Conturi Europeană, nu s-a publicat un anunț de intenție, deoarece acest lucru nu era prevăzut în procedurile interne la data respectivă (între timp, situația s-a schimbat pentru a se aborda riscurile evidențiate de alte audituri, iar acum apelarea la anunțurile de intenție este obligatorie în cazul achizițiilor în valoare de peste 10 milioane de euro). Întreprinderea comună F4E consideră că a diminuat riscul unei concurențe slabe prin desfășurarea de acțiuni specifice (zile de informare, evenimente precum forumul de afaceri, studii de piață, utilizarea rețelei de reprezentanți de legătură în domeniu etc.). O astfel de strategie de diseminare este considerată mai eficientă decât simpla publicare a unui anunț de intenție prin JOUE, deoarece abordează mai direct operatorii economici în cauză.

25. În urma celor trei audituri desfășurate în 2014, s-au primit două rapoarte de audit finale în decembrie 2014, care au fost comunicate Curții. Raportul de audit preliminar pentru cel de-al treilea audit a fost primit în decembrie 2014, iar discuțiile cu auditorul și beneficiarul sunt în desfășurare.

Planificarea exercițiului de audit *ex post* pentru 2015 cu privire la granturile întreprinderii comune F4E a fost inițiată în septembrie 2014 cu selecția a trei beneficiari și semnarea contractelor specifice cu firmele externe de audit în februarie 2015. Cele trei rapoarte de audit preliminare aferente au fost primite și sunt în curs de analizare.

26. Regulamentul financiar al întreprinderii comune F4E (RF F4E) trebuie să fie modificat pentru a reflecta modificările introduse prin Regulamentul financiar cadru revizuit (RFC) și Regulamentul financiar general (RFG), în conformitate cu observațiile prezentate de Curtea de Conturi.

Întreprinderea comună F4E a prezentat Comisiei RF F4E și normele de aplicare (NA F4E) la 25 iulie 2014, iar de atunci discuțiile sunt în desfășurare. Comisia dorește să prezinte un aviz global cu privire la RF F4E și NA după transpunerea dispozițiilor din regulile privind achizițiile publice din noua Directivă 2014/24/UE din 26 februarie 2014 în Regulamentul financiar general (RFG) și normele sale de aplicare (NA) și în Regulamentul financiar cadru (RFC) și normele sale de aplicare.

Pentru a nu întârzia și mai mult modificarea RF/NA F4E, în cadrul ultimei sale ședințe din iunie 2015, Consiliul de administrație a convenit să urmeze o procedură cu două etape în acest dosar:

- întreprinderea comună F4E și Comisia ar trebui să vizeze finalizarea cât mai promptă a discuțiilor cu privire la RF F4E (fără capitolul achizițiilor);
- de îndată ce vor fi disponibile noile reguli privind achizițiile publice ale Comisiei, întreprinderea comună F4E și Comisia trebuie să lanseze discuții cu scopul de a prezenta un nou capitol de achiziții care să fie aprobat în Consiliul de administrație în primăvara anului 2016.

Între timp, la 3 iulie 2015, Comisia a transmis întreprinderii comune F4E noul proiect de reguli privind achizițiile publice pentru examinare, astfel încât, în funcție de procesul de aprobare a acestora de către Consiliu/Parlamentul European (RFG) și de către Comisie (NA – Normele de aplicare a RFG), ar putea fi totuși posibil un proces cu o singură etapă.

29. Decizia specifică a Consiliului de administrație stabilește mijloacele de executare a obligațiilor în ceea ce privește proprietatea intelectuală în legătură cu disponibilitatea tehnologiilor și acordarea drepturilor de utilizator: ambele aspecte sunt abordate prin formularea clauzelor model privind proprietatea intelectuală ale întreprinderii comune F4E. În ceea ce privește punerea în aplicare a celorlalte măsuri privind politica industrială, trebuie remarcat faptul că întreprinderea comună F4E implementase, până la sfârșitul anului 2014, 24 de acțiuni din cele 32 prevăzute.

Întreprinderea comună F4E consideră că abordarea sa în ceea ce privește drepturile de proprietate intelectuală sporește concurența, deoarece condițiile contractuale sunt mai atractive pentru contractanți, acest lucru contribuind atât la limitarea costurilor, cât și la răspândirea prezenței noastre în spațiul european.

33. În martie 2015, guvernul spaniol a oferit un sediu nou pentru întreprinderea comună F4E într-o clădire care va fi utilizată în comun cu Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC). Întreprinderea comună F4E a salutat această ofertă, a cărei aprobare a fost supusă unei verificări detaliate și unei expertize.

În iunie 2015, un arhitect extern independent a efectuat o analiză pentru a încerca potrivirea ofertei cu cerințele. Rezultatul a arătat că există încă preocupări esențiale, mai ales în ceea ce privește spațiul disponibil pe termen scurt și mediu, care trebuie abordate de statul gazdă înainte ca propunerea să poată corespunde pe deplin necesităților întreprinderii comune F4E.

Întreprinderea comună F4E și statul gazdă evaluează modul de acțiune pentru abordarea acestor aspecte esențiale, cu scopul de a putea găsi o soluție definitivă pe termen scurt.

34. Pentru a evita un vid juridic până la adoptarea formală a normelor de aplicare neadoptate ale Statutului funcționarilor întreprinderii comune F4E, aceasta s-a bazat pe două măsuri tranzitorii, după cum urmează:

- adoptarea deciziilor ad-hoc ale directorului, care detaliază modalitățile de punere în aplicare a dispozițiilor relevante din Statutul funcționarilor. De regulă, acestea au reflectat principiile și practicile de implementare ale Comisiei, deși cu anumite ajustări pentru a reflecta specificitățile întreprinderii comune F4E; și
- adoptarea deciziilor directorului, care prevăd că modelele de norme de aplicare valabile pentru reguli ale agențiilor sau ale Comisiei Europene ar fi valabile pentru întreprinderea comună prin analogie (cu excepția altor dispoziții contrare).

S-au înregistrat progrese semnificative, iar în prezent există 26 de norme de aplicare adoptate la nivel formal de către întreprinderea comună sau care i se aplică prin analogie acesteia. În prezent, mai există încă patru norme de aplicare care se află în curs de adoptare de către întreprinderea comună F4E prin procedura scrisă, estimându-se că acestea vor fi adoptate formal până în noiembrie 2015.

Cu privire la normele de aplicare rămase care trebuie adoptate în urma Reformei personalului UE pentru 2014:

- Comisia este în prezent pe cale să adopte 5 modele noi de norme de aplicare valabile pentru agenții și întreprinderi comune. Întreprinderea comună F4E va lansa procesul de adoptare a acestor norme noi de îndată ce au fost „eliberate” de către Comisie. În conformitate cu articolul 110 din Statutul funcționarilor, întreprinderea comună va avea 9 luni la dispoziție pentru a finaliza adoptarea internă de la data „eliberării” de către Comisie;
 - mai există 8 norme de aplicare care așteaptă feedback din partea Comisiei în urma unor solicitări de eliminare sau de aprobare din partea întreprinderii comune F4E.
-

RAPORT**privind conturile anuale ale întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen” pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsul întreprinderii comune**

(2015/C 422/06)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-4	52
Informații în sprijinul declarației de asigurare	5	52
Declarația de asigurare	6-13	53
Opinia privind fiabilitatea conturilor	11	54
Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	12	54
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	14-18	54
Execuția bugetului	14-15	54
Cererile de propuneri	16-17	54
Finanțarea multianuală	18	54
Alte aspecte	19-22	55
Cadrul juridic	19	55
Funcția de audit intern și Serviciul de audit intern al Comisiei	20-21	55
Contabilul	22	55
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	23-26	55
Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare	23-24	55
Conflictele de interese	25	56
Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei	26	56

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind pilele de combustie și hidrogenul [denumită în continuare „întreprinderea comună FCH”(Fuel Cells and Hydrogen)], cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în mai 2008 ⁽¹⁾ pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2017, fiindu-i acordată autonomie financiară la 15 noiembrie 2010. În mai 2014 ⁽²⁾, Consiliul a abrogat regulamentul inițial și a prelungit până la data de 31 decembrie 2024 durata de existență a întreprinderii comune, denumită „întreprinderea comună «Pile de combustie și hidrogen 2»” (întreprinderea comună FCH 2) ⁽³⁾, în contextul Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 ⁽⁴⁾.

2. Printre obiectivele întreprinderii comune FCH se numără sprijinirea activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative din statele membre și din țările asociate la cel de Al șaptelea program-cadru (PC7) ⁽⁵⁾, în coordonare cu sectorul industrial și cu organizațiile de cercetare, punându-se accentul pe dezvoltarea de aplicații comerciale și încurajându-se astfel noile eforturi industriale în vederea mobilizării rapide a tehnologiilor pilelor de combustie și hidrogenului. În contextul programului Orizont 2020, obiectivul întreprinderii comune FCH 2 este să contribuie la punerea în aplicare a obiectivelor specifice „Surse de energie sigure, ecologice și eficiente” și „Transporturi inteligente, ecologice și integrate” și să contribuie la realizarea obiectivelor inițiativei tehnologice comune privind pilele de combustie și hidrogenul, prin dezvoltarea în Uniune a unui sector al pilelor de combustie și al hidrogenului puternic, durabil și competitiv pe plan mondial ⁽⁶⁾.

3. Membrii întreprinderii comune sunt Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, organizația *New Energy World Industry Grouping* (NEW-IG) și comunitatea de cercetare *New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen* (NERGHY).

4. Contribuția maximă care poate fi acordată de UE pentru acoperirea costurilor de funcționare și a costurilor legate de activitățile de cercetare ale întreprinderii comune FCH este de 470 de milioane de euro, sumă finanțată de la bugetul celui de Al șaptelea program-cadru și din care partea alocată costurilor administrative nu poate depăși 20 de milioane de euro. Contribuția maximă care poate fi acordată de UE pentru acoperirea costurilor administrative și a costurilor operaționale ale întreprinderii comune FCH 2 este de 665 de milioane de euro, sumă finanțată de la bugetul programului Orizont 2020 și din care partea alocată costurilor administrative nu poate depăși 19 milioane de euro ⁽⁷⁾. În vederea realizării obiectivelor inițiativei tehnologice comune privind FCH, gruparea industrială și gruparea științifică trebuie să contribuie în proporție de 50 % la costurile administrative. De asemenea, aceste grupări trebuie să participe la program sub forma unor contribuții în natură ⁽⁸⁾ destinate proiectelor finanțate de întreprinderea comună FCH 2, precum și a unor contribuții în natură la activitățile suplimentare ⁽⁹⁾ din afara planului de activitate al acesteia.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

5. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 521/2008 al Consiliului din 30 mai 2008 de înființare a întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen” (JO L 153, 12.6.2008, p. 1), modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1183/2011 al Consiliului din 14 noiembrie 2011 (JO L 302, 19.11.2011, p. 3).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 559/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen 2” (JO L 169, 7.6.2014, p. 108).

⁽³⁾ Prezentul raport se referă la întreprinderea comună „Pile de combustie și hidrogen”, cu excepția cazului în care trebuie să se facă o distincție între cele două programe.

⁽⁴⁾ Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, adoptat prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104), este programul de cercetare și inovare pentru perioada 2014-2020 și reunește ansamblul finanțării alocate de UE pentru cercetare și inovare.

⁽⁵⁾ Al șaptelea program-cadru, adoptat prin Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 412, 30.12.2006, p. 1), reunește într-un cadru unic toate inițiativele UE din domeniul cercetării și joacă un rol crucial în îndeplinirea obiectivelor de creștere, de competitivitate și de ocupare a forței de muncă. Acest program reprezintă, de asemenea, un element-cheie al Spațiului european de cercetare.

⁽⁶⁾ În anexă sunt prezentate în mod sintetic și în scop informativ competențele și activitățile întreprinderii comune, precum și resursele de care dispune aceasta.

⁽⁷⁾ Costurile administrative ale întreprinderii comune FCH 2 nu pot depăși 38 de milioane de euro și sunt acoperite din contribuții financiare împărțite anual în mod egal între Uniune și ceilalți membri ai întreprinderii comune.

⁽⁸⁾ Articolul 13 alineatul (3) din anexa la Regulamentul (UE) nr. 559/2014 prevede că „Costurile operaționale ale întreprinderii comune FCH 2 sunt acoperite prin: (a) contribuția financiară a Uniunii; (b) contribuțiile în natură ale entităților constitutive ale altor membri decât Uniunea sau entitățile afiliate acestora, care participă la acțiunile indirecte, constând în costurile suportate de acestea în legătură cu punerea în aplicare a acțiunilor indirecte, din care se scade contribuția întreprinderii comune FCH 2 și orice altă contribuție a Uniunii la costurile respective”.

⁽⁹⁾ Astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 559/2014.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

6. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:
- (a) conturile anuale ale întreprinderii comune FCH, care cuprind situațiile financiare ⁽¹⁰⁾ și rapoartele privind execuția bugetară ⁽¹¹⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2014; și
 - (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

7. În conformitate cu articolele 16 și 22 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei ⁽¹²⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.
- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽¹³⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
 - (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficace și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

8. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului ⁽¹⁴⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

9. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu

⁽¹⁰⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽¹¹⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽¹²⁾ JO L 38, 7.2.2014, p. 2.

⁽¹³⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽¹⁴⁾ Articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 110/2014.

cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

10. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

11. În opinia Curții, conturile anuale ale întreprinderii comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2014, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

12. În opinia Curții, operațiunile subiacente conturilor anuale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

13. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

Execuția bugetului

14. Atât bugetul inițial, cât și cel final pentru 2014, adoptate de Consiliul de conducere, cuprindeau credite de angajament în valoare de 100,9 milioane de euro, respectiv 112,9 milioane de euro și credite de plată în valoare de 72,1 milioane de euro, respectiv 97,5 milioane de euro.

15. Rata de utilizare a creditelor de angajament a fost de 99,5 %, respectiv 96 % (98,9 % în 2013). Pentru creditele de plată, rata de utilizare a fost de 66,3 %, respectiv 74,5 % (56,7 % în 2013), reflectând amânarea pentru începutul anului 2015 a plății declarațiilor de costuri ale proiectelor anticipate la sfârșitul anului 2014.

Cererile de propuneri

16. La 31 decembrie 2014, programul întreprinderii comune FCH desfășurat în contextul PC7 cuprindea 155 de acorduri de atribuire de granturi încheiate în urma lansării, în perioada 2008-2013, a șapte cereri anuale de propuneri. Primele acorduri de grant din cadrul programului Orizont 2020 vor fi semnate în 2015.

17. Pentru PC7, durata medie a procedurii de acordare a granturilor era de 370 zile, iar durata medie pentru efectuarea plăților de prefinanțare era de 14 zile. În cazul ultimei cereri de propuneri pentru granturi lansate în cadrul programului, aceste durate au cunoscut o ameliorare, reducându-se la 280 de zile, respectiv la 5 zile.

Finanțarea multianuală

18. În urma cererilor de propuneri lansate în perioada 2008-2013 în cadrul PC7, au fost semnate acorduri de grant în valoare totală de 450 de milioane de euro, ceea ce reprezintă contribuția maximă acordată de UE întreprinderii comune pentru desfășurarea de activități de cercetare.

ALTE ASPECTE**Cadrul juridic**

19. Regulamentul financiar al întreprinderii comune FCH 2 a fost adoptat la 30 iunie 2014, pe baza regulamentului financiar-tip pentru organismele de parteneriat public-privat⁽¹⁵⁾ și ținându-se seama de cerințele Regulamentului (UE) nr. 559/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune FCH 2.

Funcția de audit intern și Serviciul de audit intern al Comisiei

20. În conformitate cu planul de activitate pentru 2014 al Serviciului de audit intern în ceea ce privește întreprinderea comună FCH, structura de audit intern a FCH a efectuat un audit de examinare a situației acțiunilor întreprinse cu privire la drepturile de acces ale utilizatorilor la instrumentele informatice ale PC7 și a furnizat și alte servicii de asigurare și consultanță, inclusiv evaluarea nivelului contribuțiilor în natură.

21. În anul 2014, întreprinderea comună FCH nu a făcut obiectul niciunui audit din partea Serviciului de audit intern al Comisiei. Totuși, acest serviciu a realizat o examinare limitată în ceea ce privește utilizarea și diseminarea rezultatelor activităților de cercetare⁽¹⁶⁾. Au fost întocmite și puse în aplicare planuri de acțiune în legătură cu auditurile desfășurate în exercițiile financiare anterioare de către structura de audit intern a FCH și de Serviciul de audit intern al Comisiei.

Contabilul

22. Consiliul de conducere al întreprinderii comune FCH 2 a numit contabilul Comisiei Europene în funcția de contabil al întreprinderii comune FCH 2 începând cu data de 15 iulie 2014, această posibilitate fiindu-i conferită de regulamentul financiar al întreprinderii comune.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE**Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare**

23. În ceea ce privește monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare⁽¹⁷⁾, FCH utilizează instrumentele Comisiei Europene și instrumente proprii în vederea integrării rezultatelor activității sale de cercetare în sistemul general de raportare al Comisiei. Pentru prima dată, cel mai recent raport de monitorizare elaborat de Comisie cu privire la PC7 și publicat în martie 2015⁽¹⁸⁾ include date cantitative referitoare la activitățile întreprinderii comune FCH⁽¹⁹⁾. În ceea ce privește datele calitative, începând din anul 2011, întreprinderea comună a elaborat un raport anual de analiză⁽²⁰⁾ a programului, menit să evalueze reușitele proiectelor din portofoliu finanțate de întreprinderea comună FCH în raport cu obiectivele strategice ale acesteia.

24. Cadrul juridic al programului Orizont 2020 necesită o monitorizare specifică a rezultatelor cercetării, bazată pe probe cantitative și, după caz, calitative, printre care se numără și progresele înregistrate în raport cu indicatorii de performanță⁽²¹⁾. În vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute de programul Orizont 2020 și pentru a contribui cu mai multă eficacitate la difuzarea rezultatelor activităților de cercetare din cadrul PC7 (în special pe măsură ce proiectele finanțate se apropie de etapa finală)⁽²²⁾, cooperarea dintre întreprinderea comună și Comisie ar trebui să fie consolidată, în vederea îmbunătățirii raportării și a diseminării acestor rezultate⁽²³⁾.

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 110/2014.

⁽¹⁶⁾ A se vedea nota de subsol 22.

⁽¹⁷⁾ Punctele 21-23 din raportul Curții privind exercițiul 2013 (JO C 452, 16.12.2014, p. 67).

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit&pagemode=None

⁽¹⁹⁾ În raportul de monitorizare al Comisiei Europene, aceste informații sunt prezentate sub forma unor valori agregate, alături de informațiile furnizate de celelalte inițiative tehnologice comune.

⁽²⁰⁾ <http://www.fch.europa.eu/sites/default/files/FCH-PPR14-17Mar2015-web%20%283%29.pdf>

⁽²¹⁾ Articolul 31 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 de instituire a programului Orizont 2020 și anexa II (Indicatorii de performanță) la Decizia 2013/743/UE a Consiliului din 3 decembrie 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 965).

⁽²²⁾ În acest sens, în luna mai 2014, Serviciul de audit intern al comisiei a finalizat o examinare limitată a utilizării și diseminării rezultatelor activităților de cercetare desfășurate de întreprinderea comună FCH. Serviciul de audit intern recunoaște că întreprinderea comună a implementat un sistem de gestionare și de control menit să monitorizeze planurile beneficiarilor referitoare la utilizarea și diseminarea rezultatelor activităților de cercetare, însă, în același timp, recomandă ca întreprinderea comună FCH să consolideze planul de diseminare centralizată a acestor rezultate.

⁽²³⁾ A se vedea Raportul anual al Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de activitățile întreprinderilor comune ale inițiativelor tehnologice comune (IC ITC) [COM(2013)935].

Conflictele de interese

25. Comisia Europeană se află în proces de elaborare a unui model comun pentru întreprinderile comune. Între timp, rămâne valabilă procedura aplicată de întreprinderea comună FCH.

Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei

26. Ca urmare a celei de a doua evaluări intermediare a Comisiei ⁽²⁴⁾, la 11 noiembrie 2014, Consiliul de conducere a adoptat un plan de acțiune care să dea curs recomandărilor formulate. Majoritatea recomandărilor au fost puse în practică ⁽²⁵⁾.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 6 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

⁽²⁴⁾ Punctul 26 din raportul Curții privind exercițiul 2013 (JO C 452, 16.12.2014, p. 67).

⁽²⁵⁾ În special: (a) recomandările-cheie privind guvernanța, conceperea și gestionarea au fost luate în considerare în cadrul Regulamentului (UE) nr. 559/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen 2” și sunt puse în practică în mod eficace (de exemplu, alocarea mai multor resurse destinate gestionării programului și cunoștințelor, servicii de contabilitate furnizate de Comisie); (b) recomandările-cheie privind monitorizarea tehnologiilor și sprijinirea politicilor, care au fost puse în aplicare prin crearea unui instrument denumit TEMONAS, menit să monitorizeze progresul tehnologic; și (c) recomandările-cheie privind relația cu statele membre sunt luate în considerare în Regulamentul (UE) nr. 559/2014 al Consiliului, oferind un rol mai amplu grupului de reprezentanți ai statelor.

ANEXĂ

Întreprinderea comună „Pile de combustie și hidrogen” (Bruxelles)

Competențe și activități

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p>(articolele 187 și 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)</p>	<p>Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 care prevede instituirea de parteneriate public-privat sub forma unor inițiative tehnologice comune care pot fi puse în aplicare prin intermediul unor întreprinderi comune în sensul articolului 187 TFUE și Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (Orizont 2020) al cărui obiectiv este să obțină un impact mai mare asupra cercetării și inovării prin combinarea programului Orizont 2020 cu fondurile din sectorul privat în cadrul unor parteneriate public-privat în domenii esențiale în care cercetarea și inovarea ar putea contribui la obiectivele mai ample de competitivitate ale Europei, la mobilizarea investițiilor private și la abordarea provocărilor societale.</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 559/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen 2”.</p>
<p>Competențele întreprinderii comune</p> <p> așa cum sunt definite în Regulamentul (UE) nr. 559/2014</p>	<p>Obiective</p> <p>Întreprinderea comună FCH 2 are următoarele obiective:</p> <p>(a) să contribuie la punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1291/2013, în special a obiectivelor specifice „Surse de energie sigure, ecologice și eficiente” și „Transporturi inteligente, ecologice și integrate” din cadrul părții a III-a din anexa I la Decizia 2013/743/UE;</p> <p>(b) să contribuie la realizarea obiectivelor inițiativei tehnologice comune privind pilele de combustie și hidrogenul, prin dezvoltarea în Uniune a unui sector al pilelor de combustie și al hidrogenului puternic, durabil și competitiv pe plan mondial.</p> <p>Întreprinderea comună FCH 2 urmărește, în special, următoarele aspecte:</p> <p>(a) reducerea costurilor de producție pentru sistemele de pile de combustie destinate aplicațiilor din domeniul transporturilor, concomitent cu creșterea duratei lor de viață până la niveluri competitive în raport cu tehnologiile convenționale;</p> <p>(b) sporirea randamentului electric și a durabilității diferitelor pile de combustie utilizate pentru producția de energie până la niveluri competitive în raport cu tehnologiile convenționale, concomitent cu reducerea costurilor;</p> <p>(c) sporirea eficienței energetice a producției de hidrogen, obținut în principal din electroliza apei și din surse regenerabile, în paralel cu reducerea cheltuielilor de utilizare și a costurilor de investiție, astfel încât combinația dintre sistemul de producție de hidrogen și conversia prin utilizarea sistemului bazat pe pile de combustie să fie competitivă în raport cu alternativele disponibile pe piață pentru producția de electricitate;</p> <p>(d) demonstrarea la scară largă a fezabilității utilizării hidrogenului pentru a sprijini integrarea surselor regenerabile de energie în sistemele de energie, inclusiv prin utilizarea acestuia ca mediu competitiv de stocare pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;</p> <p>(e) reducerea utilizării „materiiilor prime critice” definite de UE, de exemplu prin utilizarea unor resurse cu conținut redus de platină sau care nu conțin platină și prin reciclarea sau reducerea sau evitarea utilizării de pământuri rare.</p>

Organizare

astfel cum este definită în Regulamentul (UE) nr. 559/2014

Organismele întreprinderii comune FCH sunt:

1. Consiliul de conducere

Consiliul de conducere este organul decizional principal al întreprinderii comune FCH.

2. Directorul executiv

Directorul executiv este responsabil de gestionarea curentă a întreprinderii comune și este reprezentantul legal al acesteia. Directorul executiv răspunde în fața Consiliului de conducere.

3. Comitetul științific

Este format din cel mult nouă membri care asigură o reprezentare echilibrată a competențelor la standarde mondiale din mediul academic, din sectorul industrial și din organismele de reglementare. Sarcinile sale sunt următoarele:

- (a) formulează avize cu privire la prioritățile științifice care trebuie abordate în planurile anuale de activitate;
- (b) acordă consultanță cu privire la realizările științifice descrise în raportul anual de activitate.

Organismele consultative externe ale întreprinderii comune FCH sunt:

4. Grupul de reprezentanți ai statelor FCH

Este format din câte un reprezentant din fiecare stat membru și din fiecare țară asociată la programul Orizont 2020.

Grupul de reprezentanți ai statelor este consultat și, în special, examinează informațiile și furnizează avize cu privire la următoarele aspecte:

- (a) evoluția programelor în cadrul întreprinderii comune FCH 2 și îndeplinirea obiectivelor acesteia;
- (b) actualizarea orientării strategice;
- (c) legăturile cu Orizont 2020;
- (d) planurile de activitate anuale;
- (e) participarea IMM-urilor.

De asemenea, grupul de reprezentanți ai statelor furnizează informații întreprinderii comune FCH 2 și acționează ca interfață pentru aceasta în ceea ce privește următoarele aspecte:

- (a) stadiul programelor relevante de cercetare și inovare naționale sau regionale și identificarea potențialelor zone de cooperare, inclusiv implementarea tehnologiilor FCH, pentru a permite crearea de sinergie și a evita suprapunerile;
- (b) măsuri specifice luate la nivel național sau regional în ceea ce privește evenimentele de diseminare, atelierele tehnice dedicate și activitățile de comunicare.

	<p>5. Forumul părților interesate</p> <p>Forumul părților interesate reprezintă un important canal de comunicare pentru activitățile întreprinderii comune FCH și este deschis participării tuturor părților interesate din sectorul public și cel privat și grupurilor de interese internaționale din statele membre, din țările asociate, precum și din alte țări. Este convocat o dată pe an. Forumul părților interesate este informat cu privire la activitățile întreprinderii comune FCH și este invitat să formuleze observații.</p> <p>Auditorul intern, auditorul extern al întreprinderii comune FCH și autoritatea responsabilă de descărcarea de gestiune a acesteia sunt:</p> <p>6. Auditul intern</p> <ul style="list-style-type: none"> — responsabilul de auditul intern al întreprinderii comune FCH (și anume, structura de audit intern); — Serviciul de audit intern al Comisiei Europene. <p>7. Auditul extern</p> <p>Curtea de Conturi Europeană.</p> <p>8. Autoritatea responsabilă de descărcarea de gestiune</p> <p>Parlamentul, la recomandarea Consiliului.</p>
<p>Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014</p> <p><i>Conturile finale ale întreprinderii comune FCH aferente exercițiului 2014</i></p>	<p>Buget (credite de angajament)</p> <p>112,0 milioane de euro.</p> <p>Situația personalului la 31 decembrie 2014</p> <p>Schema de personal pentru 2014 cuprindea 26 de posturi (24 de agenți temporari și 2 agenți contractuali), dintre care, la sfârșitul exercițiului 2014, erau ocupate 25 posturi; acestea erau repartizate astfel: activități operaționale de sprijin (18 angajați cu normă întreagă) și sarcini administrative (7 angajați cu normă întreagă).</p>
<p>Activități și servicii furnizate în 2014</p>	<p>A se vedea Raportul anual de activitate al întreprinderii comune FCH pentru 2014, disponibil la adresa http://www.fch.europa.eu/page/documents</p>

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună FCH.

RĂSPUNSUL ÎNTREPRINDERII COMUNE

Întreprinderea comună FCH 2 salută avizul favorabil al Curții de Conturi Europene cu privire la conturile anuale ale întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen” și operațiunile subiacente pentru exercițiul financiar 2014 și ia notă de observații.

RAPORT**privind conturile anuale ale întreprinderii comune pentru inițiativa privind medicamentele inovatoare pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune**

(2015/C 422/07)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-4	62
Informații în sprijinul declarației de asigurare	5	62
Declarația de asigurare	6-13	62
Opinia privind fiabilitatea conturilor	11	64
Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	12	64
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	14-16	64
Execuția bugetului	14-15	64
Finanțarea multianuală	16	64
Alte aspecte	17-20	64
Controalele-cheie și sistemele de supraveghere	17	64
Cadrul juridic	18	65
Funcția de audit intern și Serviciul de audit intern al Comisiei	19-20	65
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	21-24	65
Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare	21-22	65
Conflictele de interese	23	65
Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei	24	66

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare (denumită în continuare „întreprinderea comună IMI”), cu sediul la Bruxelles, a fost instituită în decembrie 2007 ⁽¹⁾ pentru o perioadă de 10 ani și funcționează în mod autonom de la 16 noiembrie 2009. În mai 2014 ⁽²⁾, Consiliul a abrogat regulamentul inițial și a încredințat întreprinderii comune, denumită „întreprinderea comună referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2” („întreprinderea comună IMI2”) ⁽³⁾, noi sarcini prin Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 ⁽⁴⁾, prelungind durata de existență a acesteia până la 31 decembrie 2024.

2. Obiectivul întreprinderii comune IMI în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru ⁽⁵⁾ este de a îmbunătăți în mod semnificativ eficiența și eficacitatea procesului de dezvoltare a produselor medicamentoase, în scopul, pe termen lung, de a asigura producerea de către sectorul farmaceutic a unor medicamente inovatoare mai eficiente și mai sigure. În cadrul programului Orizont 2020, obiectivul întreprinderii comune IMI2 este de a îmbunătăți nivelul de sănătate prin accelerarea dezvoltării de produse medicamentoase inovatoare și prin creșterea accesului pacienților la acestea, în special în domeniile în care există nevoi medicale sau sociale nesatisfăcute. Pentru a atinge acest obiectiv, întreprinderea comună IMI2 urmărește să promoveze colaborarea între actorii principali implicați în cercetarea din domeniul sănătății, inclusiv universități, sectorul farmaceutic și alte sectoare, întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile), organizațiile care reprezintă pacienții și autoritățile de reglementare în domeniul produselor medicamentoase ⁽⁶⁾.

3. Membrii fondatori ai întreprinderii comune sunt Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, și Federația Europeană a Industriei și a Asociațiilor Farmaceutice (*European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations – EFPIA*). La program pot adera și alți membri și parteneri asociați.

4. Contribuția maximă care poate fi acordată de UE pentru acoperirea costurilor de funcționare și a celor legate de activitățile de cercetare ale întreprinderii comune IMI este de 1 miliard de euro, sumă care este finanțată de la bugetul celui de Al șaptelea program-cadru. Contribuția financiară din partea UE la întreprinderea comună IMI2, în cadrul programului Orizont 2020, va fi de maximum 1,638 miliarde de euro, din care o sumă maximă de 1,425 miliarde de euro pentru a echivala contribuția ⁽⁷⁾ din partea sectorului farmaceutic și o sumă maximă de 213 milioane de euro pentru a echivala contribuțiile din partea altor societăți care decid să devină parteneri asociați ai IMI2. Membrii urmează să contribuie în mod egal la costurile de funcționare (care nu ar trebui să depășească suma de 85,2 milioane de euro pentru întreprinderea comună IMI2).

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

5. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

6. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 73/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 privind înființarea întreprinderii comune pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare (JO L 30, 4.2.2008, p. 38).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 557/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2 (JO L 169, 7.6.2014, p. 54).

⁽³⁾ Prezentul raport se referă la „întreprinderea comună referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare”, cu excepția cazului în care trebuie să se facă o distincție între cele două programe.

⁽⁴⁾ Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, adoptat prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104), este programul de cercetare și inovare pentru perioada 2014-2020 și reunește ansamblul finanțării alocate de UE pentru cercetare și inovare.

⁽⁵⁾ Al șaptelea program-cadru, adoptat prin Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 412, 30.12.2006, p. 1), reunește într-un cadru unic toate inițiativele UE din domeniul cercetării și joacă un rol crucial în îndeplinirea obiectivelor de creștere, de competitivitate și de ocupare a forței de muncă.

⁽⁶⁾ În *anexă* sunt prezentate în mod sintetic și în scop informativ competențele și activitățile întreprinderii comune, precum și resursele de care dispune aceasta.

⁽⁷⁾ Articolul 13 alineatul (3) din anexa la Regulamentul (UE) nr. 557/2014 prevede că „costurile de funcționare ale întreprinderii comune IMI2 sunt acoperite prin[tr-o] [...] (a) contribuție financiară din partea Uniunii; (b) contribuții în natură din partea altor membri decât Uniunea și a partenerilor asociați [...], constând în costurile care le incumbă în cadrul punerii în aplicare a acțiunilor indirecte [...], după deducerea contribuției întreprinderii comune IMI2 și a oricărei alte contribuții financiare a Uniunii la aceste costuri [...]”.

- (a) conturile anuale ale întreprinderii comune IMI, care cuprind situațiile financiare ⁽⁸⁾ și rapoartele privind execuția bugetară ⁽⁹⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2014; și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

7. În conformitate cu articolele 16 și 22 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei ⁽¹⁰⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽¹¹⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
- (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficace și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

8. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului ⁽¹²⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

9. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

10. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

⁽⁸⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽⁹⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽¹⁰⁾ JO L 38, 7.2.2014, p. 2.

⁽¹¹⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽¹²⁾ Articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 110/2014.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

11. În opinia Curții, conturile anuale ale întreprinderii comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2014, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

12. În opinia Curții, operațiunile subiacente conturilor anuale ale întreprinderii comune aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

13. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ**Execuția bugetului**

14. Bugetul pentru 2014 cuprindea credite de angajament în valoare de 223 de milioane de euro și credite de plată în valoare de 171 de milioane de euro. Rata globală de execuție a fost de 92,4 % (99,5 % în 2013) pentru creditele de angajament și de 73,9 % (97,5 % în 2013) pentru creditele de plată.

15. În ceea ce privește activitățile operaționale, rata de execuție a fost de 93 % pentru creditele de angajament și de 74 % pentru creditele de plată⁽¹³⁾. Totuși, creditele de angajament au fost angajate la nivel global, ceea ce înseamnă că acordurile de grant aferente nu fuseseră semnate până la sfârșitul lui 2014.

Finanțarea multianuală

16. În urma cererilor de propuneri organizate în perioada 2008-2013 pentru cel de Al șaptelea program-cadru, au fost semnate acorduri de grant în valoare totală de 897 de milioane de euro, ceea ce reprezintă 93 % din contribuția maximă acordată de UE întreprinderii comune pentru activități de cercetare.

ALTE ASPECTE**Controalele-cheie și sistemele de supraveghere**

17. Controalele operaționale *ex ante* efectuate cu privire la plata costurilor aferente proiectelor nu erau documentate în mod suficient în ceea ce privește următoarele domenii critice:

- (a) formularul de control *ex ante* utilizat de responsabilii de proiecte științifice (*Scientific Project Officers – SPO*) din cadrul întreprinderii comune IMI era axat mai curând pe verificarea conformității administrative decât a conformității operaționale, întrucât nu identifica și nici nu descria în mod clar stadiul proiectului (în desfășurare, în desfășurare cu unele deficiențe, suspendat/anulat) sau rezultatele preconizate ale acestuia (fără rezerve, cu rezerve necesitând clarificări, cu rezerve majore);
- (b) plățile s-au efectuat fără o listă oficială a rezultatelor preconizate, listă care să fie acceptată de SPO, și fără să se facă nicio referire la evaluarea rezultatelor respective de către SPO.

⁽¹³⁾ În ceea ce privește cheltuielile administrative, creditele disponibile pentru 2014 s-au ridicat la 8,9 milioane de euro. Rata de execuție atinsă de întreprinderea comună IMI a fost de 84 % pentru creditele de angajament și de 70 % pentru creditele de plată.

Cadrul juridic

18. Regulamentul financiar al întreprinderii comune IMI2 a fost adoptat la 7 iulie 2014, pe baza regulamentului financiar tip pentru organismele de parteneriat public-privat⁽¹⁴⁾ și ținându-se seama de cerințele Regulamentului (UE) nr. 557/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune IMI2.

Funcția de audit intern și Serviciul de audit intern al Comisiei

19. În ianuarie 2014, Serviciul de audit intern al Comisiei a finalizat un audit cu privire la monitorizarea proiectelor și la raportarea performanței operaționale de către întreprinderea comună IMI. Până în luna aprilie 2015, se dăduse curs tuturor recomandărilor prin intermediul unor acțiuni convenite⁽¹⁵⁾. Serviciul de audit intern este în curs de monitorizare a modului în care planul de acțiune este pus în aplicare și, în 2015, se preconizează efectuarea unei evaluări privind închiderea recomandărilor.

20. În plus, la începutul anului 2015, au fost finalizate două audituri, unul cu privire la controalele *ex ante* ale cheltuielilor operaționale și unul cu privire la evaluarea riscurilor. Întreprinderea comună IMI a dat curs recomandării privind controalele *ex ante* prin intermediul unui plan de acțiune care a fost acceptat de Serviciul de audit intern.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE

Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare

21. În ceea ce privește monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare⁽¹⁶⁾, întreprinderea comună IMI utilizează propriile instrumente în vederea integrării rezultatelor activității sale de cercetare în sistemul general de raportare al Comisiei. Pentru prima dată, cel mai recent raport de monitorizare elaborat de Comisie cu privire la cel de Al șaptelea program-cadru și publicat în martie 2015⁽¹⁷⁾ include date cantitative referitoare la activitățile întreprinderii comune IMI⁽¹⁸⁾. În ceea ce privește datele calitative, pe lângă informațiile publicate pe site-ul întreprinderii comune IMI, aceasta efectuează analize bibliometrice semestriale cu privire la proiectele aflate în desfășurare⁽¹⁹⁾, cu scopul de a compara rezultatele activităților de cercetare publicate de proiectele sprijinite de IMI cu cele ale unor parteneriate public-privat selectate. Întreprinderea comună IMI a elaborat, de asemenea, indicatori-cheie de performanță pentru diverse aspecte ale realizării proiectelor, măsurând progresele înregistrate pe baza indicatorilor respectivi.

22. Cadrul juridic al programului Orizont 2020 impune o monitorizare specifică a rezultatelor cercetării, bazată pe probe cantitative și, după caz, calitative, precum și a progreselor înregistrate în raport cu indicatorii de performanță⁽²⁰⁾. În vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute de Orizont 2020 și pentru a contribui cu mai multă eficacitate la difuzarea rezultatelor activităților de cercetare din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru, cooperarea dintre întreprinderea comună și Comisie trebuie să fie consolidată cât mai mult posibil⁽²¹⁾, ținându-se cont în mod special de integrarea într-o măsură mai mare a datelor aferente întreprinderii comune IMI în sistemele Comisiei.

Conflictele de interes

23. Comisia Europeană se află în proces de elaborare a unui model comun pentru întreprinderile comune. În timp, rămâne valabilă procedura aplicată de IMI.

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 110/2014.

⁽¹⁵⁾ Acestea includ cele două recomandări clasificate ca fiind „foarte importante” și care vizează „reexaminarea concepției obiectivelor și a indicatorilor-cheie de performanță, precum și a raportării cu privire la acestea” și „consolidarea monitorizării proiectelor și a sistemelor informatice în scopul ameliorării procesului de raportare”. Unele acțiuni privind cea de a doua recomandare sunt încă în desfășurare.

⁽¹⁶⁾ Punctul 21 din Raportul pe 2013 al Curții (JO C 452, 16.12.2014, p. 67).

⁽¹⁷⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit&pagemode=none

⁽¹⁸⁾ În raportul de monitorizare al Comisiei Europene, aceste informații sunt prezentate sub forma unor valori agregate cu informațiile furnizate de celelalte inițiative tehnologice comune.

⁽¹⁹⁾ <http://www.imi.europa.eu/sites/default/files/uploads/documents/BibliometricsReport5.pdf>

⁽²⁰⁾ Articolul 31 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 de instituire a programului Orizont 2020 și anexa II (Indicatorii de performanță) la Decizia 2013/743/UE a Consiliului din 3 decembrie 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 965).

⁽²¹⁾ A se vedea Raportul anual al Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de activitățile întreprinderilor comune ale inițiativelor tehnologice comune (IC ITC) [COM(2013) 935].

Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei

24. Recomandările formulate în urma celei de a doua evaluări intermediare a Comisiei au fost prezentate Consiliului de conducere la 29 octombrie 2013. S-a propus examinarea situației acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor și unele acțiuni-cheie ⁽²²⁾ au fost integrate în Planul anual de implementare pe 2014. Directorul executiv a raportat în mod regulat Consiliului de conducere situația acțiunilor derulate. Recomandările referitoare la înființarea întreprinderii comune IMI2 ⁽²³⁾ sunt în curs de punere în aplicare și au fost elaborate planuri pentru ca biroul de programe să poată realiza atât o evaluare a acțiunilor întreprinse până la sfârșitul anului 2015, cât și o examinare consolidată a situației punerii lor în aplicare.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 6 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

⁽²²⁾ De exemplu, examinarea strategiei de comunicare, transpunerea impactului socioeconomic la nivelul indicatorilor-cheie de performanță, implicarea într-o măsură mai mare a sectorului de profil și, în special, a IMM-urilor, creșterea flexibilității în lansarea cererilor de propuneri și utilizarea contribuțiilor în natură provenite de la alte părți în afară de UE.

⁽²³⁾ De exemplu, implicarea participanților industriali din alte sectoare legate de domeniul sănătății, creșterea flexibilității și a transparenței în ceea ce privește guvernarea.

ANEXĂ

Întreprinderea comună privind medicamentele inovatoare (Bruxelles)**Competențe și activități**

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p><i>(extras din articolele 187 și 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)</i></p>	<p>Uniunea poate constitui întreprinderi comune sau orice altă structură necesară bunei desfășurări a programelor de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative ale Uniunii.</p> <p>Consiliul, la propunerea Comisiei și după consultarea Parlamentului European și a Comitetului Economic și Social, adoptă dispozițiile prevăzute la articolul 187.</p> <p>Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară și după consultarea Comitetului Economic și Social, adoptă dispozițiile prevăzute la articolele 183, 184 și 185. Adoptarea programelor complementare necesită acordul statelor membre în cauză.</p>
<p>Competențele întreprinderii comune</p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 557/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2 (JO L 169, 7.6.2014, p. 54).</i></p>	<p>Obiective</p> <p>Conform articolului 2 din Regulamentul nr. 557/2014 al Consiliului, întreprinderea comună IMI2 va avea următoarele obiective:</p> <p>(a) să sprijine, în conformitate cu articolul 25 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013, dezvoltarea și punerea în aplicare a activităților de cercetare și inovare preconurențiale de importanță strategică pentru competitivitatea și poziția de lider industrial a Uniunii sau să abordeze provocări societale specifice, în special potrivit descrierii din părțile II și III din anexa I la Decizia 2013/743/UE și, mai ales, provocarea legată de îmbunătățirea sănătății și bunăstării cetățenilor Europei;</p> <p>(b) să contribuie la obiectivele inițiativei tehnologice comune pentru medicamente inovative, în special pentru:</p> <p>(i) sporirea ratei de succes a studiilor clinice intervenționale efectuate cu medicamente prioritare identificate de Organizația Mondială a Sănătății;</p> <p>(ii) în cazurile în care este posibil, reducerea timpului necesar pentru a dovedi validitatea clinică a unui concept în procesul de dezvoltare a medicamentelor pentru boli cum ar fi cancerul, cele imunologice, respiratorii, neurologice și neurodegenerative;</p> <p>(iii) dezvoltarea unor noi terapii pentru boli în cazul cărora există o necesitate stringentă nesatisfăcută, cum ar fi boala Alzheimer, precum și pentru fenomene în cazul cărora atractivitatea pieței este limitată, cum ar fi rezistența la antimicrobiene;</p> <p>(iv) dezvoltarea de biomarkeri cu rol diagnostic și terapeutic pentru boli, care au în mod clar relevanță clinică și care sunt aprobați de autoritățile de reglementare;</p> <p>(v) reducerea ratei de eșec în studiile clinice intervenționale de fază III cu vaccinuri experimentale, prin intermediul unor noi biomarkeri pentru controalele inițiale ale eficacității și siguranței;</p> <p>(vi) îmbunătățirea actualului proces de dezvoltare a medicamentelor, prin furnizarea de sprijin pentru dezvoltarea de instrumente, standarde și metode pentru evaluarea eficacității, siguranței și calității produselor reglementate care sunt destinate sectorului sănătății.</p>

Organizare	<p>Organismele de conducere ale întreprinderii comune IMI2 sunt: (i) Consiliul de conducere; (ii) directorul executiv; (iii) comitetul științific; (iv) grupul de reprezentanți ai statelor; și (v) forumul părților interesate. Consiliul de conducere poate constitui alte grupuri consultative.</p> <p>Consiliul de conducere este format din zece membri care reprezintă în mod egal pe cei doi membri fondatori ai întreprinderii comune: Uniunea Europeană (reprezentată de Comisia Europeană) și Federația Europeană a Industriei și a Asociațiilor Farmaceutice (EFPIA). Consiliul de conducere deține responsabilitatea globală pentru orientarea strategică și operațiunile întreprinderii comune IMI2 și supraveghează punerea în aplicare a activităților acesteia.</p> <p>Directorul executiv este responsabilul principal cu gestionarea cotidiană a întreprinderii comune IMI2 în conformitate cu deciziile Consiliului de conducere și este asistat de un birou de programe. Directorul executiv este reprezentantul legal al întreprinderii comune IMI2 și execută bugetul acesteia.</p> <p>Comitetul științific, grupul de reprezentanți ai statelor și forumul părților interesate sunt organisme consultative ale întreprinderii comune IMI2.</p> <p>Grupul de conducere strategică înființat de Consiliul de conducere asigură coordonarea activității întreprinderii comune IMI2 în anumite domenii strategice, pentru a conferi un nivel mai mare de transparență și de eficacitate dezvoltării unor noi produse.</p>
Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014	<p>Bugetul</p> <p>223 294 603 euro pentru angajamente</p> <p>170 801 250 de euro pentru plăți</p> <p>Sumele includ credite reportate din 2013, precum și revizuirea efectuată ca urmare a înființării la 27 iunie 2014 a întreprinderii comune IMI2.</p> <p>Situația personalului la 31 decembrie 2014</p> <p>34 din cele 37 de posturi prevăzute în schema de personal (29 de agenți temporari și opt agenți contractuali) erau ocupate. 80 % din aceste resurse sunt repartizate direct pentru a sprijini activitățile operaționale.</p>
Activități și servicii furnizate în 2014	<p>A se consulta Raportul anual de activitate pentru 2014 al întreprinderii comune IMI, disponibil pe site-ul www.imi.europa.eu</p>

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună IMI2.

RĂSPUNSUL ÎNTREPRINDERII COMUNE

Argumentele care stau la baza exprimării opiniei fără rezerve privind fiabilitatea conturilor

Argumentele care stau la baza exprimării opiniei fără rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

Punctele 11 și 12

Întreprinderea comună IMI salută concluzia pozitivă a Curții cu privire la fiabilitatea conturilor sale, precum și la legalitatea și regularitatea tuturor operațiunilor subiacente conturilor anuale.

Întreprinderea comună IMI își păstrează angajamentul de a-și gestiona finanțarea în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare printr-o abordare bazată pe încredere în colaborarea cu participanții la proiecte, asigurând în același timp suficient control și suficientă răspundere. Această abordare echilibrată va contribui, de asemenea, la asigurarea succesului proiectelor întreprinderii comune IMI, având în vedere că multe dintre acestea au început deja să genereze rezultate impresionante sau promițătoare, în interesul pacienților și al societății în ansamblu.

Execuția bugetului

Punctul 15

Toate cele 8 acorduri de grant corespunzătoare cererii de propuneri nr. 2 a întreprinderii comune IMI2 au fost semnate în primul trimestru al anului 2015.

Controalele-cheie și sistemele de supraveghere

Punctul 17

Controalele *ex ante* cu privire la plata costurilor aferente proiectelor vor fi consolidate, în conformitate cu recomandările și planul de acțiune convenit cu Serviciul de audit intern al Comisiei.

Auditul intern și Serviciul de audit intern al Comisiei

Punctul 20

Un plan de acțiune a fost elaborat și comunicat Serviciului de audit intern al Comisiei la 6 martie 2015, iar acesta a considerat acțiunea propusă ca fiind adecvată. Planul de acțiune este în curs de aplicare de către întreprinderea comună IMI.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare

Punctul 22

Datele întreprinderii comune IMI referitoare la cererile de propuneri și proiecte sunt exportate și sunt disponibile în CORDA începând din septembrie 2013. Pe baza Acordului de delegare dintre Comisia Europeană și întreprinderea comună IMI2, integrarea suplimentară a cererii de propuneri IMI2 și a sistemului informatic de gestionare a proiectelor se află în prezent în faza de pregătire, termenul-limită pentru finalizare fiind la începutul anului 2016.

RAPORT**privind conturile anuale ale întreprinderii comune SESAR pentru exercițiul financiar 2014, însoțit de răspunsul întreprinderii comune**

(2015/C 422/08)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-5	71
Informații în sprijinul declarației de asigurare	6	71
Declarația de asigurare	7-14	72
Opinia privind fiabilitatea conturilor	12	73
Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	13	73
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	15-18	73
Execuția bugetului pentru exercițiul 2014	15-16	73
Acordul-cadru multilateral	17-18	73
Alte aspecte	19-21	73
Cadrul juridic	19	73
Funcția de audit intern și Serviciul de Audit Intern al Comisiei	20-21	73
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	22-26	74
Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare	22-24	74
Conflictele de interese	25	74
Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei	26	74

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună SESAR, cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în februarie 2007 ⁽¹⁾ cu scopul de a gestiona componenta tehnologică a proiectului SESAR (*Single European Sky Air Traffic Management Research* – Proiectul de cercetare privind managementul traficului aerian în contextul cerului unic european) și a început să își desfășoare activitatea în mod autonom la 10 august 2007. În luna iunie 2014 ⁽²⁾, Consiliul a modificat Regulamentul inițial și a prelungit durata de existență a întreprinderii comune până la data de 31 decembrie 2024.

2. Obiectivul proiectului SESAR este de a moderniza sistemul european de management al traficului aerian (*air traffic management* – ATM). Programul cuprinde trei faze:

— „Faza de concepție” (2004-2007), coordonată de Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene (Eurocontrol) și cofinanțată de la bugetul Uniunii Europene prin intermediul Programului privind rețelele transeuropene de transport. Această fază a condus la elaborarea Planului general european de management al traficului aerian (Planul general european ATM), în care este specificat conținutul și sunt descrise dezvoltarea și implementarea generației viitoare de sisteme ATM.

— „Faza de dezvoltare”, împărțită în două intervale (primul interval, 2008-2016, finanțat în cadrul perioadei de programare 2008-2013; al doilea interval, prelungit până în 2024, cu o durată maximă a programului până în 2020 în cadrul perioadei de programare 2016-2024), gestionată de întreprinderea comună SESAR. Această fază trebuie să conducă la crearea unor sisteme tehnologice, componente și proceduri operaționale noi, astfel cum este prevăzut în Planul general european ATM.

— „Faza de desfășurare” (implementare) (2014-2024), care urmează să fie derulată de către partenerii industriali și de către părțile interesate și care va consta în producția și instalarea, pe scară largă, a noii infrastructuri ATM.

3. În contextul Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 ⁽³⁾, Consiliul a încredințat întreprinderii comune SESAR sarcina de a continua activitatea de cercetare și inovare în domeniul managementului traficului aerian și în special activitatea referitoare la abordarea coordonată, în contextul cerului unic european, cu scopul de a atinge țintele de performanță definite. Programul SESAR II din cadrul Orizont 2020 va fi lansat în a doua jumătate a anului 2015, sub numele „SESAR 2020”.

4. Întreprinderea comună SESAR a fost organizată sub forma unui parteneriat public-privat. Membrii fondatori sunt Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, și organizația Eurocontrol, reprezentată de agenția sa. În urma unei cereri de exprimare a interesului, 15 întreprinderi publice și private din sectorul navigației aeriene au devenit membri ai întreprinderii comune. Printre aceste întreprinderi se numără constructori de aeronave, producători de echipamente de sol și de echipamente de bord, furnizori de servicii de navigație aeriană și autorități aeroportuare.

5. Bugetul pentru faza de dezvoltare a programului SESAR I se ridică la 2,1 miliarde de euro, la acest buget contribuind în mod egal Uniunea Europeană, Eurocontrol și partenerii din sectorul public și privat. Contribuția UE este finanțată prin intermediul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare, prin intermediul Programului privind rețelele transeuropene de transport și, pentru SESAR 2020, prin intermediul programului Orizont 2020. Aproximativ 90 % din finanțarea din partea Eurocontrol și a celorlalte părți interesate constă în contribuții în natură.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

6. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 219/2007 al Consiliului din 27 februarie 2007 privind înființarea unei întreprinderi comune pentru realizarea sistemului european de nouă generație pentru gestionarea traficului aerian (SESAR) (JO L 64, 2.3.2007, p. 1), modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1361/2008 al Consiliului (JO L 352, 31.12.2008, p. 12).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 721/2014 al Consiliului din 16 iunie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 219/2007 privind înființarea unei întreprinderi comune pentru realizarea sistemului european de nouă generație pentru gestionarea traficului aerian (SESAR) în ceea ce privește prelungirea datei de existență a întreprinderii comune până în 2024 (JO L 192, 1.7.2014, p. 1).

⁽³⁾ Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, adoptat prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104), este programul de cercetare și inovare pentru perioada 2014-2020 și reunește ansamblul finanțării alocate de UE pentru cercetare și inovare.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

7. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:

- (a) conturile anuale ale întreprinderii comune SESAR, care cuprind situațiile financiare ⁽⁴⁾ și rapoartele privind execuția bugetară ⁽⁵⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2014; și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

8. În conformitate cu articolele 39 și 50 din Regulamentul delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei ⁽⁶⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽⁷⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
- (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului unei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficient și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

9. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului ⁽⁸⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

10. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

⁽⁴⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽⁵⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽⁶⁾ Regulamentul delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei din 30 septembrie 2013 privind regulamentul financiar cadru pentru organismele menționate la articolul 208 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 7.12.2013, p. 42).

⁽⁷⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽⁸⁾ Articolul 107 din Regulamentul (UE) nr. 1271/2013.

11. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

12. În opinia Curții, conturile anuale ale întreprinderii comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2014, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

13. În opinia Curții, operațiunile subiacente conturilor anuale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

14. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

Execuția bugetului pentru exercițiul 2014

15. Atât bugetul inițial, cât și cel final pentru 2014 cuprindeau credite de angajament în valoare de 12,4 milioane de euro, respectiv 13,1 milioane de euro și credite de plată în valoare de 116,4 milioane de euro, respectiv 121,9 milioane de euro.

16. Rata de utilizare a creditelor de angajament a fost de 99,4 % (99,6 % în 2013). Rata de utilizare a creditelor de plată a fost de 79,8 % (94,4 % în 2013), reflectând amânarea pentru începutul anului 2015, în loc de sfârșitul anului 2014, a plății unui număr de trei dintre cele 15 declarații de cheltuieli anuale ale membrilor.

Acordul-cadru multilateral

17. La 31 decembrie 2014, faza de dezvoltare a întreprinderii comune SESAR consta în activități legate de proiecte, desfășurate de 16 membri (printre care Eurocontrol) cu privire la acțiuni din cadrul programului care implicau peste 100 de entități publice și private și subcontractanți. Dintre cele 369 de proiecte ale programului SESAR derulate în baza celei de a patra modificări a acordului-cadru multilateral, 348 (94 %) erau în curs de implementare sau fuseseră finalizate.

18. Contribuțiile de cofinanțare, în valoare de 556 de milioane de euro, pe care trebuie să le plătească Uniunea Europeană și Eurocontrol celorlalți 15 membri în conformitate cu cea de a patra modificare a acordului-cadru multilateral (de la 1 ianuarie 2014) fuseseră angajate în proporție de 100 % și fuseseră plătite, până la 31 decembrie 2014, în proporție de 66 % (369 de milioane de euro), restul de 34 % (187 de milioane de euro) urmând a fi plătite până la 31 decembrie 2017.

ALTE ASPECTE

Cadrul juridic

19. Regulamentul financiar al întreprinderii comune SESAR pentru perioada de programare 2014-2020 a fost adoptat la 25 iunie 2015 de către Consiliul de administrație⁽⁹⁾.

Funcția de audit intern și Serviciul de audit intern al Comisiei

20. Structura de audit intern a întreprinderii comune SESAR a efectuat un audit al resurselor umane/al procedurilor de recrutare, precum și al validării autorizațiilor realizate în modulul ABAC Workflow și, de asemenea, a furnizat și alte servicii de asigurare și de consultanță.

⁽⁹⁾ Adoptarea de către Consiliul de administrație al întreprinderii comune SESAR a urmat adoptării de către Comisie, la 4 iunie 2015, a unei decizii de punere în aplicare, prin care se autorizau derogări, în ceea ce privește Regulamentul financiar al întreprinderii comune SESAR, de la prevederile Regulamentului delegat (UE) nr. 1271/2013, norme care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2014.

21. Structura de audit intern a întreprinderii comune a efectuat un audit al gestionării riscurilor, urmat de o evaluare a riscurilor. În urma auditului, au fost formulate ⁽¹⁰⁾ și acceptate trei recomandări. Un plan de acțiune se află în proces de punere în aplicare.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE

Monitorizarea și raportarea rezultatelor activităților de cercetare

22. În ceea ce privește monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare ⁽¹¹⁾, întreprinderea comună SESAR utilizează sistemul și instrumentele sale proprii de colectare a datelor și de diseminare a rezultatelor progreselor operaționale și tehnologice realizate de membrii și de partenerii SESAR ⁽¹²⁾. Rezultatele au fost prezentate pe site-ul întreprinderii comune ⁽¹³⁾, în rapoartele anuale publicate pe diverse teme și în rapoartele anuale de activitate.

23. La data de 5 decembrie 2014, Comisia a instituit *SESAR Deployment Manager-SDM* (coordonatorul implementării proiectului SESAR) ⁽¹⁴⁾, cu scopul de a se asigura utilizarea, în cadrul operațiunilor curente, a noilor tehnologii și soluții testate și validate în cadrul etapelor de cercetare și de dezvoltare ale întreprinderii comune SESAR. Coordonatorul SDM răspunde pentru raportarea și monitorizarea implementării soluțiilor.

24. În prezent, întreprinderea comună SESAR pregătește un raport cuprinzător privind beneficiile sociale și economice ale proiectelor finalizate, precum și informații referitoare la contribuția tuturor membrilor SESAR la program. Se estimează că raportul va fi disponibil în a doua jumătate a anului 2015.

Conflictele de interese

25. Comisia Europeană se află în proces de elaborare a unui model comun pentru întreprinderile comune. Între timp, rămâne valabilă procedura aplicată de SESAR.

Cea de a doua evaluare intermediară a Comisiei

26. Ca urmare a celei de a doua evaluări intermediare a Comisiei ⁽¹⁵⁾, în lunile octombrie și decembrie 2014 ⁽¹⁶⁾, Consiliul de conducere a discutat și a adoptat acțiuni specifice ⁽¹⁷⁾ care pun în aplicare cele două recomandări formulate. Aceste acțiuni sunt în curs, stadiul lor de punere în aplicare fiind monitorizat.

⁽¹⁰⁾ Cele trei recomandări priveau (i) modul de concepere (corelarea riscurilor cu obiectivele); (ii) funcționarea eficientă; și (iii) sistemul de supraveghere și de raportare a gestionării.

⁽¹¹⁾ Punctul 21 din Raportul pe 2013 al Curții (JO C 452, 16.12.2014, p. 58).

⁽¹²⁾ Rezultatele proiectelor de cercetare și inovare ale întreprinderii comune SESAR poartă denumirea de „soluții SESAR”. Soluțiile SESAR sunt progrese operaționale și tehnologice obținute de membrii și de partenerii SESAR. Acestea au drept scop să contribuie la modernizarea sistemului ATM european și mondial, în vederea demonstrării beneficiilor economice clare pentru sectorul ATM pe care le atrage implementarea lor efectivă.

⁽¹³⁾ <http://www.sesarju.eu/solutions>

⁽¹⁴⁾ *SESAR Deployment Manager* este entitate care sincronizează și coordonează modernizarea sistemului european de management al traficului aerian sub supravegherea Comisiei Europene. A fost instituit în temeiul acordului-cadru de parteneriat cu Comisia și constituie, ca atare, o entitate separată de întreprinderea comună SESAR. Întreprinderea comună SESAR și *SESAR Deployment Manager* reprezintă, în mod formal, doi piloni ai aceluiași proiect SESAR din cadrul inițiativei privind cerul unic european.

⁽¹⁵⁾ Punctul 26 din Raportul pe 2013 al Curții.

⁽¹⁶⁾ Pregătirea și administrarea curentă a planului de gestionare a închiderii programului au fost convenite în cadrul a trei reuniuni ale grupului pentru închiderea programului și în cadrul a trei reuniuni de închidere a programului, organizate în perioada octombrie 2014 și martie 2015.

⁽¹⁷⁾ În special, o nouă strategie de comunicare și un plan de gestionare a închiderii programului (*Programme Closure Management Plan – PCM Plan*).

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 6 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

ANEXĂ

Întreprinderea comună SESAR (Bruxelles)**Competențe și activități**

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p>(articolele 187 și 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)</p>	<p>Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind Al șaptelea program-cadru prevede posibilitatea acordării unor contribuții din partea Uniunii pentru crearea unor parteneriate de tip public-privat pe termen lung sub forma unor inițiative tehnologice comune, care pot fi implementate prin intermediul unor întreprinderi comune în înțelesul articolului 187 din tratat.</p> <p>Regulamentul (CE) nr. 219/2007 al Consiliului de înființare a întreprinderii comune SESAR, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1361/2008 (JO L 352, 31.12.2008).</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 721/2014 al Consiliului din 16 iunie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 219/2007 privind înființarea unei întreprinderi comune pentru realizarea sistemului european de nouă generație pentru gestionarea traficului aerian (SESAR), în ceea ce privește prelungirea datei de existență a întreprinderii comune până în 2024.</p>
<p>Competențele întreprinderii comune</p> <p>[Regulamentul (CE) nr. 219/2007 al Consiliului, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1361/2008]</p>	<p>Obiective</p> <p>Obiectivul întreprinderii comune este să asigure modernizarea sistemului european de management al traficului aerian, prin coordonarea și concentrarea tuturor eforturilor de cercetare și dezvoltare relevante din Uniune. Întreprinderea comună este responsabilă de aplicarea Planului general ATM și în special de executarea următoarelor sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizarea și coordonarea activităților din faza de dezvoltare a proiectului SESAR, în conformitate cu Planul general ATM, rezultat din faza de concepție a proiectului gestionată de Eurocontrol, prin combinarea și gestionarea într-o structură unică a finanțării din sectoarele public și privat; — asigurarea finanțării necesare pentru activitățile din faza de dezvoltare a proiectului SESAR, în conformitate cu Planul general ATM; — asigurarea implicării factorilor interesați din sectorul gestionării traficului aerian din Europa, în special prestatorii de servicii de navigație aeriană, utilizatorii spațiului aerian, asociațiile profesionale, aeroporturile și industria producătoare, precum și instituțiile științifice sau comunitatea științifică de interes; — organizarea activității tehnice de cercetare și dezvoltare, de validare și de studiu, care se desfășoară sub autoritatea sa, evitându-se fragmentarea acestor activități; — supervizarea activităților legate de dezvoltarea unor produse comune identificate în mod corespunzător în Planul general ATM și, dacă este necesar, lansarea unor invitații de participare la licitație.
<p>Organizare</p> <p>[Regulamentul (CE) nr. 219/2007 al Consiliului, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1361/2008]</p>	<p>Consiliul de administrație</p> <p>Consiliul de administrație are următoarele responsabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) adoptarea Planului general ATM aprobat de Consiliu, menționat la articolul 1 alineatul (2) din regulament, și aprobarea oricărei propuneri de modificare a acestuia; (b) elaborarea unor orientări și adoptarea deciziilor necesare pentru punerea în aplicare a fazei de dezvoltare a proiectului SESAR și exercitarea controlului general asupra punerii sale în aplicare;

- (c) aprobarea programului de activitate al întreprinderii comune și a programului anual de activitate menționat la articolul 16 alineatul (1), precum și aprobarea bugetului anual, inclusiv a necesarului de personal;
- (d) autorizarea negocierilor și luarea deciziilor cu privire la aderarea unor noi membri și la acordurile menționate la articolul 1 alineatul (3);
- (e) supravegherea executării acordurilor dintre membri și întreprinderea comună;
- (f) numirea și demiterea directorului executiv, aprobarea organigramei și monitorizarea activității directorului executiv;
- (g) deciziile privind sumele și procedurile de plată aferente contribuțiilor financiare ale membrilor și evaluarea contribuțiilor în natură;
- (h) adoptarea regulamentului financiar al întreprinderii comune;
- (i) aprobarea conturilor anuale și a bilanțului;
- (j) adoptarea raportului anual cu privire la evoluția fazei de dezvoltare a proiectului SESAR și la situația sa financiară, menționat la articolul 16 alineatul (2);
- (k) luarea deciziilor privind propunerile adresate Comisiei privind prelungirea duratei de existență sau dizolvarea întreprinderii comune;
- (l) elaborarea procedurilor de acordare a drepturilor de acces la toate activele corporale și necorporale aflate în proprietatea întreprinderii comune și transferul acestora;
- (m) elaborarea normelor și a procedurilor de atribuire a contractelor necesare aplicării Planului general ATM, inclusiv a procedurilor care reglementează conflictele de interese;
- (n) luarea deciziilor privind propunerile adresate Comisiei de modificare a statutului în conformitate cu articolul 24;
- (o) exercitarea oricăror alte prerogative și competențe și exercitarea oricăror alte funcții, inclusiv înființarea de filiale, dacă acest lucru se dovedește a fi necesar pentru faza de dezvoltare a proiectului SESAR;
- (p) adoptarea măsurilor pentru punerea în aplicare a articolului 8.

Directorul executiv

Directorul executiv își îndeplinește atribuțiile total independent, în limita prerogativelor acordate.

Auditul intern

Auditorul intern al Comisiei Europene.

Auditul extern

Curtea de Conturi Europeană.

Autoritatea responsabilă de descărcarea de gestiune

Parlamentul European, Consiliul European și Consiliul de administrație al întreprinderii comune.

Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014	Buget 13 119 600 de euro pentru angajamente 121 942 760 de euro pentru plăți Situația personalului la 31 decembrie 2014 Bugetul de funcționare pentru 2014 prevede în schema de personal 39 de agenți temporari și trei experți naționali detașați. Schema de personal însumează astfel 42 de posturi, dintre care 37 erau ocupate la sfârșitul exercițiului 2014: — 31 de agenți temporari, angajați în urma unor recrutări externe; — 1 angajat detașat de membrii întreprinderii comune, în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 219/2007; — 3 agenți contractuali; — 2 experți naționali detașați. Repartizarea pe sarcini sarcini operaționale: 20 sarcini administrative și de sprijin: 16 sarcini mixte: 1
Activități și servicii furnizate în 2014	A se consulta Raportul anual de activitate al întreprinderii comune pentru 2014, disponibil pe site-ul http://www.sesarju.eu

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună SESAR.

RĂSPUNSUL ÎNTREPRINDERII COMUNE

Întreprinderea comună a luat notă de raportul Curții.

RAPORT**privind conturile anuale ale întreprinderii comune ECSEL pentru perioada 27 iunie 2014–
31 decembrie 2014, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune**

(2015/C 422/09)

CUPRINS

	<i>Puncte</i>	<i>Pagina</i>
Introducere	1-4	81
Informații în sprijinul declarației de asigurare	5	81
Declarația de asigurare	6-17	81
Opinia privind fiabilitatea conturilor	11	82
Argumentele care stau la baza exprimării opiniei cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente	12-15	83
Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	16	83
Observații cu privire la gestiunea bugetară și financiară	18	83
Execuția bugetului	18	83
Alte aspecte	19-24	83
Cadrul juridic	19	83
Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare	20-21	84
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	22-24	84

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună europeană pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune „Componente și sisteme electronice pentru o poziție de lider a Europei” (denumită în continuare „întreprinderea comună ECSEL”), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în mai 2014 ⁽¹⁾, în contextul Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 ⁽²⁾, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2024. Întreprinderea comună ECSEL înlocuiește și succede întreprinderilor comune ENIAC și ARTEMIS, care au fost înființate prin Regulamentul (CE) nr. 72/2008 și, respectiv, Regulamentul (CE) nr. 74/2008 și a căror închidere oficială a avut loc la 26 iunie 2014. Întreprinderea comună ECSEL a început să își desfășoare activitatea în mod autonom la data de 27 iunie 2014.

2. Obiectivul urmărit de întreprinderea comună ECSEL este de a contribui la dezvoltarea în Uniune a unei industrii a componentelor și a sistemelor electronice puternică și competitivă la nivel mondial. Întreprinderea comună își propune să asigure disponibilitatea componentelor și a sistemelor electronice pentru piețele-cheie și pentru abordarea provocărilor societale, precum și să mențină și să dezvolte capacitățile de producție din Europa pentru semiconductori și sisteme inteligente. În fine, întreprinderea comună ECSEL urmărește să alinieze strategiile cu cele ale statelor membre pentru a atrage investiții private și a contribui la eficacitatea sprijinului public, evitând dublarea și fragmentarea inutilă a eforturilor și facilitând participarea actorilor implicați în cercetare și inovare ⁽³⁾.

3. Membrii fondatori ai întreprinderii comune ECSEL sunt Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, statele participante la ECSEL (Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Malta, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Suedia și Regatul Unit) și „membrii privați”, reprezentați de asociațiile AENEAS, ARTEMIS-IA și EPOSS, care reunesc întreprinderi și alte organizații din domeniul cercetării, active în sectorul sistemelor integrate și cyber-fizice, al integrării sistemelor inteligente și al micro- și nano-electronicii.

4. Contribuția maximă care poate fi acordată de UE în cadrul Orizont 2020 pentru întreprinderea comună ECSEL se ridică la 1 185 de milioane de euro. Statele participante la ECSEL contribuie cu o sumă cel puțin similară. Contribuția privată va fi de cel puțin 2 340 de milioane de euro. Costurile administrative vor fi acoperite în totalitate de contribuțiile financiare, în timp ce costurile operaționale vor fi acoperite atât din contribuțiile financiare ale UE și ale statelor participante la ECSEL, cât și din contribuțiile în natură aduse de membrii privați.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

5. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

6. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat:

(a) conturile anuale ale întreprinderii comune ECSEL, care cuprind situațiile financiare ⁽⁴⁾ și rapoartele privind execuția bugetară ⁽⁵⁾ pentru perioada 27 iunie 2014–31 decembrie 2014; și

(b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune ECSEL (JO L 169, 7.6.2014, p. 152).

⁽²⁾ Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020, adoptat prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104), este programul de cercetare și inovare pentru perioada 2014-2020 și reunește ansamblul finanțării alocate de UE pentru cercetare și inovare.

⁽³⁾ În *anexă* sunt prezentate în mod sintetic și în scop informativ competențele și activitățile întreprinderii comune, precum și resursele de care aceasta dispune.

⁽⁴⁾ Acestea cuprind bilanțul, situația performanței financiare, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor în structura activelor nete, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și o serie de alte note explicative.

⁽⁵⁾ Acestea cuprind rapoartele privind execuția bugetară, o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

Responsabilitatea conducerii

7. În conformitate cu articolele 16 și 22 din Regulamentul delegat (UE) nr. 110/2014 al Comisiei ⁽⁶⁾, conducerea este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a conturilor anuale ale întreprinderii comune, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

- (a) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește conturile anuale ale întreprinderii comune includ conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern necesar pentru întocmirea și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori; aceste responsabilități includ, de asemenea, alegerea și aplicarea politicilor contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽⁷⁾, precum și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. Directorul aprobă conturile anuale ale întreprinderii comune după ce contabilul acesteia le-a întocmit pe baza tuturor informațiilor disponibile și după ce acesta a elaborat o notă ce însoțește conturile, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă a situației financiare a întreprinderii comune.
- (b) Responsabilitățile conducerii în ceea ce privește asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare constau în conceperea, implementarea și menținerea unui sistem eficace și eficient de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect.

Responsabilitatea auditorului

8. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului ⁽⁸⁾, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Auditul Curții este efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codul deontologic formulate de IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde impun Curții să planifice și să efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor anuale ale întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

9. Auditul implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile prezentate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care se întemeiază pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități rezultă din acte de fraudă, fie că rezultă din erori. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și la prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, și definește proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Auditul include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

10. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

11. În opinia Curții, conturile întreprinderii comune pentru perioada 27 iunie 2014–31 decembrie 2014 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2014, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei.

⁽⁶⁾ JO L 38, 7.2.2014, p. 2.

⁽⁷⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) adoptate de Federația Internațională a Contabililor (*International Federation of Accountants – IFAC*) sau, după caz, din Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/ Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*).

⁽⁸⁾ Articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 110/2014.

Argumentele care stau la baza exprimării opiniei cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente

12. ECSEL a preluat proiectele întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC. Plățile pe care întreprinderea comună ECSEL le-a efectuat în cadrul acestor proiecte în perioada 27 iunie–31 decembrie 2014 pe baza certificatelor de acceptare a costurilor emise de autoritățile naționale de finanțare din statele membre s-au ridicat la 12,6 milioane de euro, ceea ce reprezintă 48 % din totalul plăților efectuate de întreprinderea comună.

13. ARTEMIS și ENIAC încheiaseră acorduri administrative cu autoritățile naționale de finanțare din statele membre și aceste acorduri continuă să se aplice și după fuziunea acestor două întreprinderi comune în vederea înființării întreprinderii comune ECSEL. Acordurile respective prevăd faptul că auditurile *ex post* ale acestor plăți sunt delegate autorităților naționale de finanțare, care desfășoară audituri în numele întreprinderii comune. Strategiile de audit *ex post* ale întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC se bazează în mare măsură pe auditul declarațiilor de cheltuieli aferente proiectelor care este efectuat de autoritățile naționale de finanțare ⁽⁹⁾.

14. Deși auditul declarațiilor de cheltuieli aferente proiectelor a fost delegat autorităților naționale de finanțare, acordurile administrative semnate cu acestea nu conțin dispoziții practice privind auditurile *ex post*.

15. Rapoartele de audit primite de la autoritățile naționale de finanțare acopereau aproximativ 61 % (începând din aprilie 2015) din costurile legate de proiectele finalizate. Întreprinderea comună ECSEL nu a evaluat însă calitatea acestor audituri. Curtea a realizat o evaluare a strategiilor de audit, inclusiv a rapoartelor de audit, elaborate de trei autorități naționale de finanțare, în urma căreia a reieșit că metodologiile utilizate de aceste autorități nu permiteau întreprinderii comune ECSEL să calculeze o rată de eroare ponderată fiabilă și nici o rată de eroare reziduală pentru proiectele lansate în cadrul întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC. Prin urmare, nu este posibil să se concluzioneze dacă auditurile *ex post* pentru proiectele din cadrul ARTEMIS și ENIAC funcționau în mod eficace și dacă acest instrument esențial de control permitea obținerea unei asigurări suficiente privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente.

Opinie cu rezerve privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

16. În opinia Curții, cu excepția posibilelor efecte ale aspectului descris la punctele 12-15, care prezintă argumentele aflate la baza exprimării opiniei cu rezerve, operațiunile subiacente conturilor anuale ale întreprinderii comune aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2014 sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

17. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ**Execuția bugetului**

18. Bugetul operațional inițial pentru 2014 cuprindea credite de angajament în valoare de 138,2 milioane de euro și credite de plată în valoare de 71,3 milioane de euro. La sfârșitul exercițiului, Consiliul de conducere a adoptat un buget rectificativ, majorând valoarea creditelor de angajament la 158,2 milioane de euro. Rata de execuție pentru creditele de angajament aferente activităților operaționale a fost de 99,7 %. Totuși, creditele de angajament au fost angajate la nivel global, ceea ce înseamnă că acordurile de grant aferente nu fuseseră semnate încă.

ALTE ASPECTE**Cadrul juridic**

19. Regulamentul financiar al întreprinderii comune ECSEL a fost adoptat la 3 iulie 2014, pe baza regulamentului financiar tip pentru organismele de parteneriat public-privat ⁽¹⁰⁾ și ținându-se seama de cerințele Regulamentului (UE) nr. 561/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune ECSEL.

⁽⁹⁾ Potrivit strategiilor de audit *ex post* ale întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC, acestea trebuie să evalueze cel puțin o dată pe an dacă informațiile primite de la statele membre furnizează o asigurare suficientă în ceea ce privește regularitatea și legalitatea operațiunilor executate.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE) nr. 110/2014.

Monitorizarea și raportarea rezultatelor proiectelor de cercetare

20. ECSEL va continua să publice informații și documente cu privire la proiectele lansate de cele două predecesoare ale sale. Întreprinderea comună utilizează propriile instrumente de monitorizare în vederea integrării rezultatelor cercetărilor sale în sistemul general de raportare al Comisiei. Cel mai recent raport de monitorizare elaborat de Comisie cu privire la Al șaptelea program-cadru (PC7) și publicat în martie 2015 ⁽¹¹⁾ include date cantitative referitoare la activitățile întreprinderii comune ECSEL ⁽¹²⁾. În ceea ce privește raportarea cu privire la datele calitative, ECSEL ar trebui să amelioreze diseminarea sistematică a rezultatelor cercetării, în plus față de informațiile furnizate în raportul anual de activitate al întreprinderii comune, pe site-ul său de internet și în alte rapoarte specifice ⁽¹³⁾.

21. Cadrul juridic al programului Orizont 2020 necesită o monitorizare specifică a rezultatelor cercetării, bazată pe probe cantitative și, după caz, calitative, printre care se numără și progresele înregistrate în raport cu indicatorii de performanță ⁽¹⁴⁾. În vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute de Orizont 2020 și pentru a contribui cu mai multă eficacitate la difuzarea rezultatelor activităților de cercetare din cadrul PC7, cooperarea între întreprinderea comună și Comisie ar trebui să fie consolidată ⁽¹⁵⁾.

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare ⁽¹⁶⁾

22. În conformitate cu articolul 26 din regulamentul financiar al întreprinderii comune ECSEL, aceasta dispune de o funcție de audit intern exercitată de auditorul intern al Comisiei. La acest articol sunt prevăzute modul de numire, precum și competențele și sarcinile auditorului intern.

23. În plus, astfel cum se prevede la articolul 28 din regulamentul financiar al întreprinderii comune ECSEL, Consiliul de conducere a instituit o structură de audit intern și a aprobat carta de audit intern care definește misiunea, obiectivele, raportarea și modalitățile de lucru ale acestei structuri.

24. Întreprinderea comună ECSEL a adoptat o politică foarte completă pentru a preveni conflictele de interese.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 20 octombrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/fp7_monitoring_reports/7th_fp7_monitoring_report.pdf#view=fit=none

⁽¹²⁾ În raportul de monitorizare al Comisiei Europene, aceste informații sunt prezentate sub forma unor valori agregate, alături de informațiile furnizate de celelalte inițiative tehnologice comune. În cazul ECSEL, se face trimitere în principal la programele lansate de fostele întreprinderi comune ARTEMIS și ENIAC, care au fuzionat în vederea creării întreprinderii comune ECSEL la 27 iunie 2014.

⁽¹³⁾ ARTEMIS a publicat în martie 2015 un raport intitulat *Business impact and metrics*.

⁽¹⁴⁾ Articolul 31 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 de instituire a programului Orizont 2020 și anexa II (Indicatorii de performanță) la Decizia 2013/743/UE a Consiliului din 3 decembrie 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 965).

⁽¹⁵⁾ A se vedea Raportul anual al Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de activitățile întreprinderilor comune ale inițiativelor tehnologice comune (IC ITC) [COM(2013) 935].

⁽¹⁶⁾ Aceste observații au fost formulate în rapoartele Curții privind conturile anuale ale întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC pentru exercițiul financiar 2013 (JO C 452, 16.12.2014, p. 8 și p. 26).

ANEXĂ

Întreprinderea comună ECSEL (Bruxelles)**Competențe și activități**

Domenii de competență a Uniunii conform tratatului <i>(articolele 187 și 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)</i>	Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune ECSEL. Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.
Competențele întreprinderii comune <i>[Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului]</i>	Obiective Întreprinderea comună ECSEL are următoarele obiective: <ul style="list-style-type: none"> (a) să contribuie la punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1291/2013 și, în special, a părții a II-a din Decizia 2013/743/UE; (b) să contribuie la dezvoltarea în Uniune a unei industrii a componentelor și a sistemelor electronice puternică și competitivă la nivel mondial; (c) să asigure disponibilitatea componentelor și a sistemelor electronice pentru piețele-cheie și pentru abordarea provocărilor societale, vizând menținerea Europei în fruntea dezvoltării tehnologice, eliminarea discontinuităților dintre cercetare și exploatare, consolidarea capacităților de inovare și generarea de creștere economică și locuri de muncă în Uniune; (d) să alinieze strategiile cu cele ale statelor membre pentru a atrage investiții private și a contribui la eficacitatea sprijinului public, evitând dublarea și fragmentarea inutilă a eforturilor și facilitând participarea actorilor implicați în cercetare și inovare; (e) să mențină și să dezvolte capacitățile de producție din Europa pentru semiconductori și sisteme inteligente, inclusiv să atingă poziția de lider în domeniul echipamentelor de producție și al prelucrării materialelor; (f) să își asigure și consolideze un rol director în proiectarea și ingineria sistemelor, inclusiv în tehnologiile integrate; (g) să asigure accesul tuturor părților interesate la o infrastructură de nivel mondial pentru proiectarea și fabricarea componentelor electronice și a sistemelor integrate/cyber-fizice și inteligente; și (h) să construiască un ecosistem dinamic care să cuprindă întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), consolidând astfel grupurile existente și încurajând crearea de noi grupuri în domenii promițătoare noi.
Organizare	Consiliul de conducere este organul director al întreprinderii comune. Biroul de programe este condus de directorul executiv. Sectorul industrial este reprezentat de Consiliul membrilor privați. Comisia, care reprezintă Uniunea, și statele participante alcătuiesc Consiliul autorităților publice.
Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2014	Bugetul 160 114 500,00 euro pentru angajamente 104 144 250,00 euro pentru plăți

	Situația personalului la 31 decembrie 2014 28 de posturi prevăzute în schema de personal (14 agenți temporari, 13 agenți contractuali și un expert detașat), dintre care erau ocupate 26 de posturi; acestea erau repartizate după cum urmează: activități operaționale (13); sarcini administrative (10); sarcini mixte (3).
Activități și servicii furnizate în 2014	A se consulta Raportul anual de activitate pentru 2014 al întreprinderii comune ECSEL, disponibil pe site-ul www.ecsel.eu

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună ECSEL.

RĂSPUNSURILE ÎNTREPRINDERII COMUNE

14. Întreprinderea comună ECSEL a încheiat acorduri cu autoritățile naționale de finanțare în limitele stabilite de Regulamentele (CE) nr. 72/2008 ⁽¹⁾ și 74/2008 ⁽²⁾ ale Consiliului, care încredințează autorităților naționale de finanțare sarcina de a defini costurile totale pe baza acordurilor de grant „în conformitate cu normele naționale ale acestora, în special în ceea ce privește criteriile de eligibilitate și alte cerințe financiare și juridice necesare”. Regulamentele respective nu conferă întreprinderii comune competența de a defini norme pentru autoritățile naționale de finanțare și nu o împuternicesc pe aceasta să efectueze controale la fața locului și audituri în rândul autorităților naționale de finanțare. Aceste neajunsuri au fost recunoscute și atenuate în Regulamentul (UE) nr. 561/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune ECSEL, prin care întreprinderea comună este împuternicită să acorde granturile UE cu respectarea strictă a procedurilor Orizont 2020.

15. Întreprinderea comună ECSEL confirmă faptul că, potrivit evaluărilor sale detaliate ale sistemelor naționale de asigurare, acestea pot oferi o protecție rezonabilă a intereselor financiare ale membrilor întreprinderii comune, dar, așa cum a indicat Curtea de Conturi Europeană, metodologiile naționale nu permit calculul unei rate de eroare ponderate sau al unei rate de eroare reziduale pentru proiectele lansate în cadrul întreprinderilor comune ARTEMIS și ENIAC. Această dificultate tehnică, deși nu duce la un aviz negativ al Curții, o împiedică totuși pe aceasta, în mod firesc, să confirme legalitatea și regularitatea operațiunilor fără formularea unei rezerve.

20. Site-ul întreprinderii comune ECSEL se află într-un proces continuu de actualizare, fiind adăugat un număr tot mai mare de articole de diseminare, atât de ordin cantitativ, cât și calitativ. În plus, întreprinderea comună ECSEL colaborează în permanență cu serviciile competente ale Comisiei, în special cu Centrul comun de asistență, pentru dezvoltarea și implementarea instrumentelor relevante de raportare și diseminare.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 72/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a întreprinderii comune ENIAC.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 74/2008 al Consiliului din 20 decembrie 2007 de înființare a întreprinderii comune ARTEMIS.

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO